

NORDANSTIGS
KOMMUN

ÅRSREDOVISNING 2022

Innehåll

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande	4
-----------------------------	---

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling	8
Politisk organisation och den kommunala koncernen	11
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	13
Händelser av väsentlig betydelse	21
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	22
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	32
Balanskravsresultat	36
Väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaro	37
Förväntad utveckling	42

Räkenskaper

Resultaträkning	46
Balansräkning	47
Kassaflödesanalys	48
Nothänvisning	49

Driftsredovisning

Kommunstyrelsen	60
Stab	62
Tillväxt och service	67
Utbildning	73
Vård och omsorg	76
Social myndighetsnämnd	80
Byggnadsnämnden	84
Koncernföretag	85
Uppdragsföretag	94

Investeringsredovisning	96
--------------------------------	----

Bilagor

Ordlista och begrepp	97
Revisionens verksamhetsberättelse	99
Revisionsberättelse	100

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Årsbokslut för såväl år 2022 som mandatperioden 2018–2022.

Under större delen av mandatperioden påverkade pandemin samhället kraftigt. Den började för vår del våren 2020 och riktade in sig i första hand på våra sköra medborgare. Människor dog, andra fick slita för att ta hand om våra sjuka och äldre. Vi som kommun behövde hitta andra sätt att arbeta, för det var ingen som undgick pandemin. Alla blev påverkade på något sätt oavsett yrke. I vård och äldreomsorg påverkar den fortfarande. Den har inneburit en stor påfrestning i våra verksamheter.

Sedan februari 2022 är Europa drabbat av krig på grund av Rysslands invasion av Ukraina. Det skapar helt andra svårigheter. Förutom det extrema lidandet i Ukraina påverkar det energipriser och matpriser runt om i världen och även i vår kommun. Priserna på byggmaterial har även de stigit kraftigt, vilket slår hårt mot våra stora investeringar. Sedan har konjunkturen vänt nedåt, mycket på grund av den kraftiga inflationen. Jag kan konstatera att det under mandatperioden var osannolikt stökigt i världen.

Ändå har vi som kommun kommit stärkta ur detta och förbättrat vår ekonomi, kommit i gång med stora investeringar, styrt upp många av våra verksamheter och introducerat en målstyrningsmodell. Jag tycker att vi alla har gjort ett fantastiskt arbete med de förutsättningar som gavs.

Året visade ett mycket bra resultat (+56 mnkr) tack vare höga intäkter, men kanske viktigast tack vare god budgetföljsamhet och bra träffsäkerhet i våra prognoser.

OLA WIGG (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Det syns att vi har arbetat med det under mandatperioden, eftersom vi har gått från ett ansträngt ekonomiskt läge till att göra historiskt stora investeringar och ändå levererar osannolikt bra resultat! Det är något som vi ska vara stolta över.

Kommunen visar återigen en positiv befolkningsutveckling, trots att alla kommuner omkring oss har en negativ trend.

Ser vi på mandatperioden har vi i stort sett sedan 2019 haft en positiv trend, trots SCB:s prognos som säger att befolkningen varje år ska minska.

Staben levererade ett överskott (7 procent) mot budget tack vare vakanser och ett effektivt arbete med bra kvalitet.

Tillväxt och service levererade också ett överskott (5 procent), mycket tack vare effekter av EPC-projektet, men även på grund av en god budgetföljsamhet med hög kvalitet på det man levererar.

Utbildning jobbar framför allt med att höja kvaliteten. Vi har ett kommunfullmäktigemål som säger att utbildningsnivån ska höjas. Det är inget lätt uppdrag eller snabbt åtgärdat utan kommer att behöva en långsiktighet i utvecklingsarbetet.

Verksamheten levererade ett överskott (1 procent) trots att Hälsinglands utbildningsförbund hade högre kostnader än budgeterat.

Vård och omsorg gjorde ett kraftigt underskott (10 procent) på 17 mnkr. Verksamheten påverkas fortfarande av pandemin med krav på kohortvård och sjukskrivningar vid minsta symptom. Samtidigt har ersättningarna från staten minskat och landar dessutom inte redovisningsmässigt i verksamheten. Även placeringar inom LSS blev väldigt dyra och slog hårt ekonomiskt.

Sociala myndighetsnämnden omorganiserades, vilket gav tillfälliga kostnader samtidigt som man ändå fick kontroll över tidigare kostnadsökningar. Verksamheten levererade ett överskott (4 procent).

Investeringar var ett stort fokusområde denna mandatperiod.

- EPC-projektet innebar en investering på **88 mnkr**, där det mesta är utfört. Projektet har ett år kvar, mestadels uppföljning. Det gäller att se till att investeringen ger det utlovade utfallet i minskade driftskostnader.
- Bredbandsutbyggnaden har varje år haft stora investeringsmedel. Hittills ligger det på **56 mnkr**. Vi börjar nu se mållinjen i denna stora infrastrukturutbyggnad. Kvar är många efteranslutningar på fastigheter som tidigare valde att inte ansluta sig.
- Hassela skola inklusive utemiljöerna helrenoverades och byggdes ut för att inrymma förskola och fritids. Projektet blev färdigt med en kostnad på **12 mnkr**.
- Gnarpsskolan byggdes helt ny för **42 mnkr**. Den nya förskolan skapar helt andra förutsättningar och framtidstro för Gnarp som ort, men framför allt för förskoleverksamheten som bedrivits i tre slitna byggnader.
- Verksamheternas mindre investeringar var 20 mnkr per år, totalt under mandatperioden **80 mnkr**.
- Flera satsningar som laddstolpar, solpaneler, utemiljöer på skolor och förskolor, specifika medel för uppfräschningar av lokaler, skoldatorer med mera på totalt cirka **30 mnkr** budgeterades. Till stora delar är åtgärderna genomförda och resterande medel ombudgeterades.

Sammantaget låg investeringarna på historiska nivåer! Totalt genomfördes investeringar för cirka 230 mnkr under mandatperioden. Nya lån togs upp med endast 35 mnkr. Dessutom är investeringen av idrottshallen snart på gång liksom det nya särskilda boendet.

Koncernen

Bland våra bolag så är det viktigaste att nämna Nordanstigs Bostäder AB, som redovisade ett kraftigt negativt resultat (12 mnkr).

Det finns flera anledningar. Avskrivningar och nedskrivningar (som det mesta av det negativa resultatet beror på) är ett problem som vi har på landsbygden vid investeringar. Men det är ändå bekymmersamt att ett bolag har ett negativt resultat. Det finns ett krav på avkastning på eget kapital om minst 4 procent.

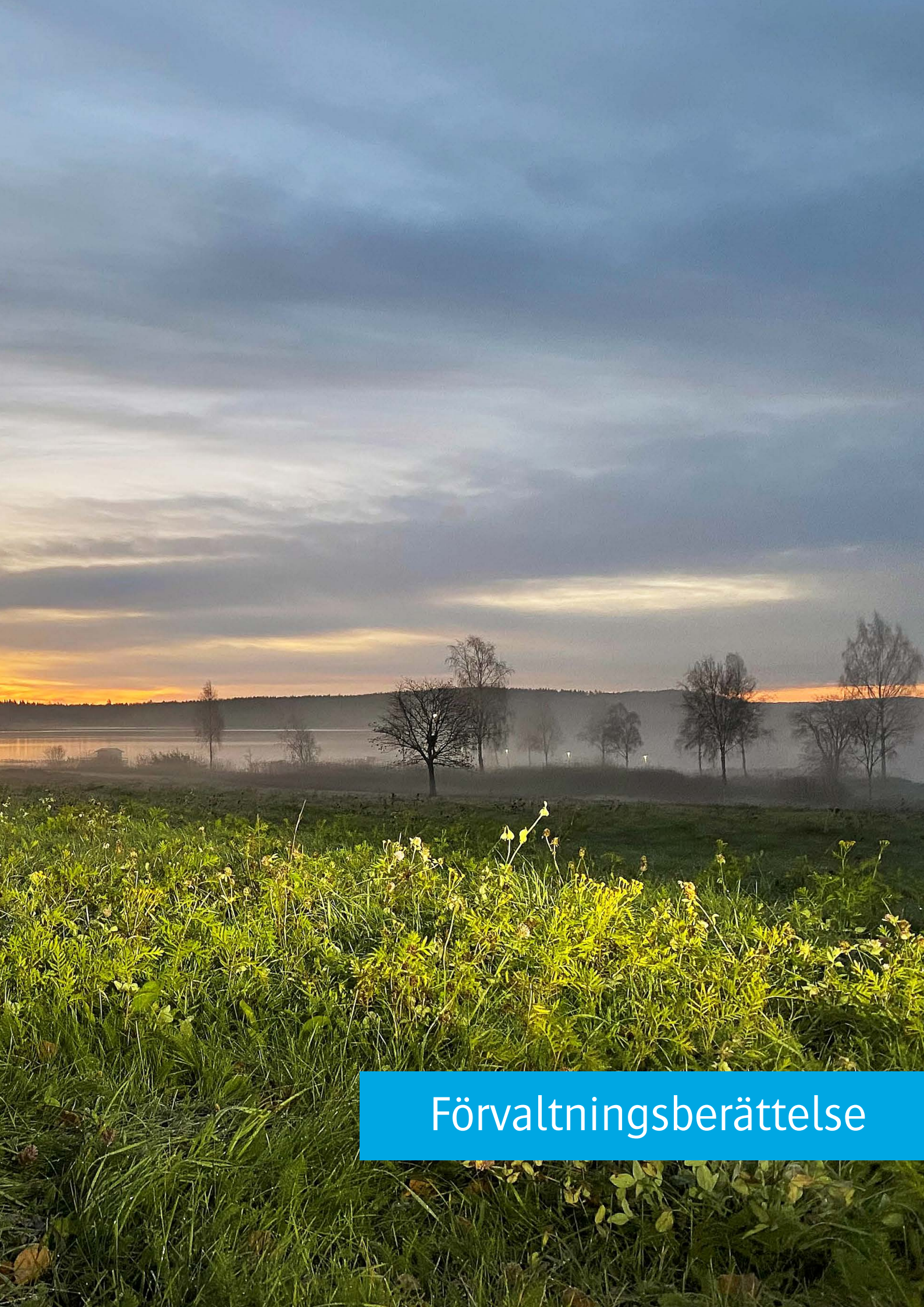
Det kommer att ställas väldigt mycket högre krav på redovisningar framöver för att vi (kommunen) som ägare ska kunna känna oss trygga med att bolaget fungerar på ett tillfredsställande sätt.

Fiberstaden AB äger vi (20 procent) tillsammans med Hudiksvalls kommun. Det är genom Fiberstaden vi gör våra bredbandsinvesteringar. Bolaget går numera stadigt med väldigt bra resultat årligen (+9 mnkr).

Övriga bolag håller sina resultat enligt ägardirektiven.

Ola Wigg (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Nordanstigs kommun i sammandrag

I tabellerna nedan presenteras en flerårsöversikt över några nyckeltal som är väsentliga för att man

ska kunna bedöma kommunens och kommunkoncernens ekonomiska ställning. Den första tabellen innehåller kommunkoncernen och den andra gäller kommunen och är mer omfattande.

Den kommunala koncernen

tkr	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	169 126	177 658	192 079	183 157	188 943
Verksamhetens kostnader	- 688 675	- 722 143	- 730 293	- 738 846	- 769 344
Årets resultat	6 913	11 336	45 156	59 500	48 035

Kommentarer till 5 år avseende väsentlighet – koncernen

Kommunkoncernen visar en stabil resultatutveckling. Resultatet efter skatt uppgick till 48,0 (59,5) mnkr, varav kommunen 56,9 (59,4) mnkr.

Koncernen uppnådde det finansiella resultatmålet motsvarande 2 procent av intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystemet. Överskottet uppgick till 7,1 procent, varav kommunen 8,4 procent.

Flerårsöversikt kommunen

Sammanfattning

	Bokslut					Budget			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BEFOLKNING									
Folkmängd 31/12	9 517	9 477	9 483	9 480	9 487				
Folkmängd 1/11 året före budgetåret	9 463	9 526	9 476	9 489	9 491	9 442	9 429	9 416	9 400
Medelålder, antal personer 31/12	45,0	45,2	45,2	45,4	45,4				
0-5 år	614	586	588	583	585	609	610	612	613
6-15 år	1 094	1 111	1 108	1 079	1 111	1 096	1 097	1 086	1 074
16-18 år	294	300	325	332	309	307	306	321	330
19-64 år	4 959	4 918	4 909	4 912	4 881	4 820	4 806	4 785	4 768
65 år-	2 556	2 562	2 553	2 574	2 601	2 602	2 602	2 607	2 615
Totalt SCB:s prognos 31/12						9 434	9 421	9 411	9 400
PERSONAL									
Antal kommunanställda 31/12	718	737	697	735	799	---	---	---	---
Antal årsarbetare	653	669	640	676	741	---	---	---	---
SKATTESATS									
Kommunal skattesats	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51	22,51
Total skattesats kommun och landsting	35,49	35,55	35,55	35,55	35,55	35,55	35,55	35,55	35,55
KOMMUNENS EKONOMI									
Likviditet (%)	118	124	107	132	134	111	111	114	125
Soliditet exkl.ansvarförbindelse (%)	38,1	39,9	42,6	49,2	52,5	48	45	44	43
Soliditet inkl. ansvarförbindelse (%)	-13	-9	3	15	24	22	23	24	25
Årets resultat (tkr)	5 594	7 725	40 396	59 379	56 930	13 520	17 339	17 886	19 304
4 % av skatteintäkter samt gen. statsbidrag före finansnetto (tkr)	22 606	23 429	24 642	26 106	27 188	26 863	27 746	28 419	29 173
Årets investeringar (tkr)	19 116	17 683	68 551	78 570	69 353	127 403	111 500	109 000	109 000
Ansvarförbindelser exkl. borgensåtagande (tkr)	193 790	184 808	177 687	172 893	163 994	166 893	160 893	155 893	149 893
– (kr/invånare)	20 363	19 501	18 737	18 238	17 286	17 691	17 078	16 565	15 946
Låneskuld (tkr)	83 486	75 891	68 069	92 676	86 139	158 903	213 903	263 903	313 903
– (kr/invånare)	8 772	8 008	7 178	9 776	9 080	16 844	22 705	28 042	33 394
Amortering (tkr)	9 124	9 058	8 699	11 591	9 081	17 560	20 960	24 160	27 160
Eget kapital (tkr)	144 120	136 425	190 135	249 513	306 444	303 033	320 372	338 258	357 562
– (kr/invånare)	15 143	14 395	20 050	26 320	32 301	32 121	34 006	35 943	38 039
Finansnetto (tkr)	1 440	462	-466	-374	-806	-3 786	-4 092	-4 410	-5 090
Verksamheternas nettokostnader (summa boxar) (tkr)	540 777	567 892	573 510	578 204	597 768	605 875	616 677	629 039	642 791
– (kr/invånare)	56 822	59 923	60 478	60 992	63 009	64 222	65 458	66 841	68 382
Verksamheternas nettokostnader resultaträkning (tkr)	560 990	578 451	575 178	592 904	621 968	654 267	672 208	688 893	705 649
– (kr/invånare)	58 946	61 037	60 654	62 543	65 560	69 352	71 352	73 201	75 069

Antalet personer fördelat i åldersgrupper för budget 2023, FP 2024-2026 är beräknade av SCB utifrån befolkningen 2018-12-31.

Foto: Annika Halvarsson

Kommentarer till 5 år avseende väsentlighet – kommunen

Kommunens resultat var något lägre än föregående år. Överskottet uppgick till 8,4 (9,1) procent (överskottet beräknas i procent av skatteintäkter, slutavräkning och utjämningsbidrag).

I resultatet ingår jämförelsestörande poster med -0,5 (2,7) mnkr.

Kommunen klarade balanskravet. Resultatet enligt balanskravsutredningen uppgick till 61,1 (59,9) mnkr.

Skatteintäkter, generella bidrag och utjämning uppgick sammantaget till 680 (653) mnkr, en ökning med 27 mnkr. Likt föregående år ökade staten de generella statsbidragen kraftigt, främst för pandemin.

Kommunens verksamheter visade tillsammans ett nettoresultat på 598 (578) mnkr. Störst avvikelser mot budget redovisade vård och omsorg, -17,1 mnkr.

Politisk organisation och den kommunala koncernen

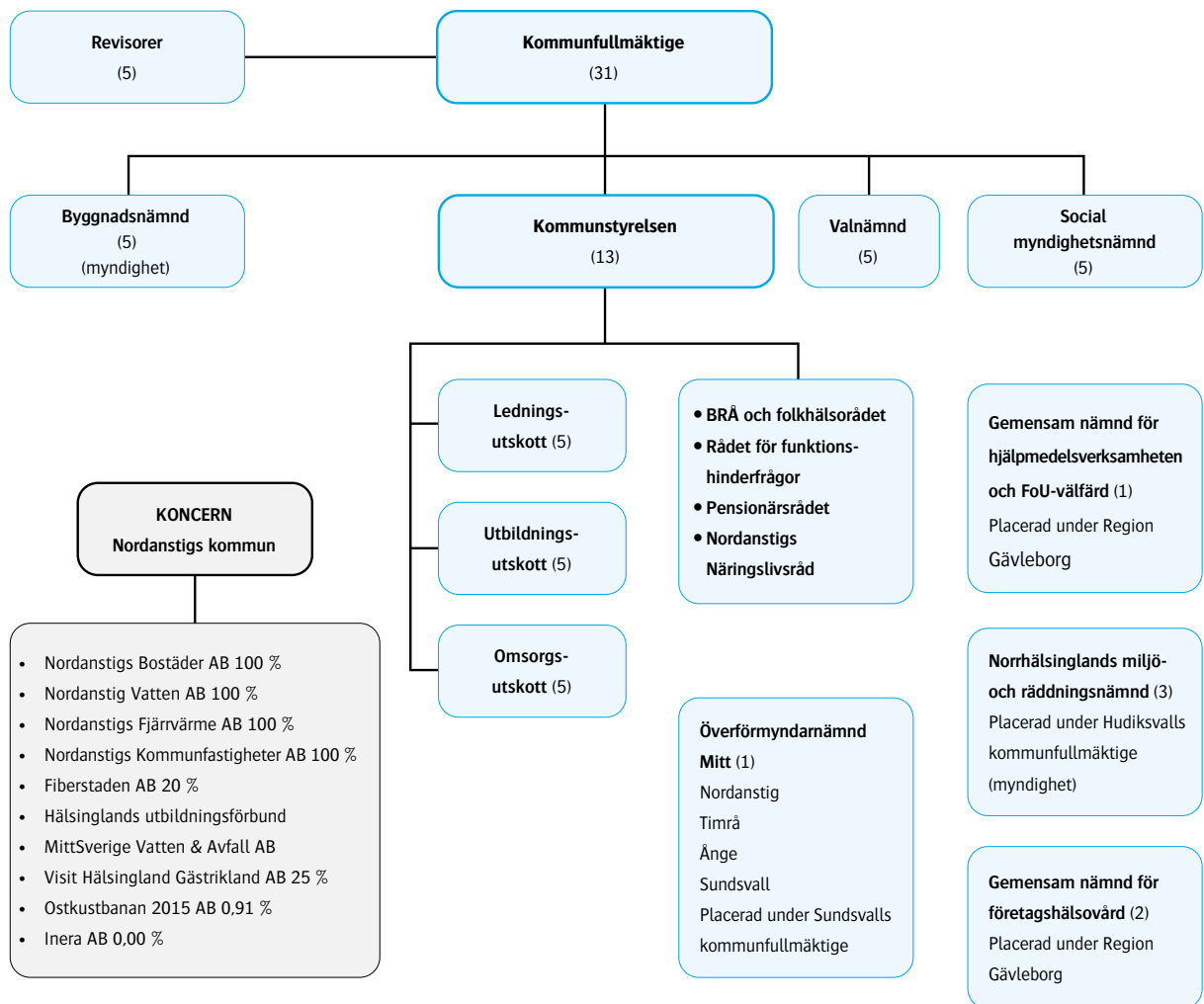

Foto: Angelica Pettersson

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen. Där beslutas ärenden av principiell beskaffenhet eller större vikt. Det handlar främst om mål och riktlinjer för kommunen samt budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, organisation och verksamhetsformer. Enligt 5 kap. kommunallagen (2017:725) och enligt 11 kap. nya kommunallagen (2017:725) om den ekonomiska förvaltningen ska kommunfullmäktige besluta om kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige styr kommunens verksamheter efter vision, övergripande inriktningar och ambitioner samt mål som bryts ned från kommunfullmäktige till kommunstyrelse. Kommunfullmäktige styr och följer upp genom målplaner som sammanställs i delårsrapport och årsredovisning.

Kommunstyrelsens uppgift är att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamhet som helhet. Under kommunstyrelsen verkar tre utskott: lednings-, utbildnings- och omsorgsutskotten. Den politiska ledningsgruppen upphörde 2020.

Kommunens bolagskoncern består av de helägda bolagen Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstig Vatten AB, Nordanstigs Fjärrvärme AB, Nordanstigs Kommunfastigheter AB och Fiberstaden AB. Det sistnämnda samägs med Hudiksvalls kommun och ägs till 20 procent av Nordanstig.

Nordanstigs Fastighets AB avvecklades under hösten 2022 och är därför inte en del av Nordanstigs kommuns bolagskoncern. Beslut om att avveckla bolaget togs av kommunfullmäktige 2021. Kommunen är medlem i Hälsinglands utbildningsförbund, men eftersom det inte finns en särskild ekonomisk betydelse (att koncernens andel av omsättningen överstiger 5 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag) faller även det utanför kommunkoncernen.

Privata utförare anlitas i vård och omsorg. Kostnaderna för inköp av hemtjänst var 6,8 (26,2) mnkr. Minskningen från föregående år förklaras med att viss verksamhet återgått till kommunal regi. År 2022 togs beslut om att helt avskaffa kommunens valfrihetssystem LOV.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Svensk ekonomi

Sveriges Kommuner och Regioners bedömning av den svenska ekonomin

Stark prognos för 2022 – men fallande resultat 2023 och 2024

Kommunernas ekonomiska resultat har de senaste åren varit rekordhög. Det starka utgångsläget är en viktig faktor för att klara kostnadsökningar till följd av hög inflation, höjda räntor och fallande värden på finansiella placeringar. Även 2022 beräknas resultatet bli starkt, för att sedan falla till ett underskott år 2023.

Skatteintäkterna fortsätter att öka och pensionskostnaderna minskar 2022. Inflationen är den högsta på 30 år och energi- och drivmedelspriser är höga till följd av utbudstörningar. Inflationen leder till kraftigt ökade pensionskostnader. För att dämpa inflationsutvecklingen parerar centralbanker världen över med höjda räntor.

En tredjedel av kommunerna använder medel som avsatts för resultatutjämning för att balansera sin budget 2023.

Resultatet i kommunsektorn väntas falla till ett underskott på 3 miljarder kronor 2023. Prognosen innehåller 5 miljarder i elprisstöd till kommuner och regioner i elprisområde 3 och 4. Stödet avser både 2022 och 2023.

Den höga inflationen leder till ytterligare pensionskostnader 2024, då ett underskott på 24 miljarder kronor beräknas i sektorn om inga åtgärder vidtas. För att klara ett resultat som motsvarar 2 procent av skatter och statsbidrag behövs åtgärder på sammanlagt 47 miljarder år 2024. Åren 2025

och 2026 förbättras resultatet i takt med att pensionskostnaderna faller, under förutsättning att inflationstakten sjunker.

Resultatet för kommunerna 2023 beräknas bli 8 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, en minskning jämfört med 2022 på 24 miljarder. Resultatförsämringen förklaras framför allt av ökade pensionskostnader. Kostnaderna för ekonomiskt bistånd beräknas också bli högre, till följd av att riksnormen för försörjningsstöd skrivs upp med 8,6 procent efter att under många år ha varit i stort sett oförändrad. För 2024 beräknas resultatet i kommunerna falla till ett underskott på 5 miljarder. Kommunerna behöver minska kostnaderna eller öka intäkterna med motsvarande 19 miljarder 2024 för att få resultat på 2 procent av skatter och generella statsbidrag.

Högre byggkostnader och räntor ger högre investeringsutgifter och det kommer att prioriteras bland planerade investeringar. Troligen dämpas de kommunala bolagens investeringar. Byggbranschen räknar med betydligt lägre bostadsinvesteringar 2023. Cirka 60 procent av de kommunala bolagens investeringar avser hyresfastigheter.

Byggkostnaderna väntas inte påverka kommunernas investeringsplaner i någon större utsträckning, vilket kan göra att likviditeten försämras. Likviditeten blir också mer ansträngd till följd av fallande resultat och kraftigt ökade pensionsutbetalningar.

Trots de svaga resultaten är det endast 5 kommuner som höjer skattesatsen, medan 7 sänker skatten 2023.

Från återhämtning till lågkonjunktur

Svensk och global konjunktur höll på att återhämta sig efter pandemin, men nu försvagas konjunkturen i snabb takt. Nästa år kommer varken USA eller Europa att agera draglok för världsekonomin. Den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina. Effekterna av den höga inflationen med efterföljande räntehöjningar kyler av ekonomin. Sverige går in i en lågkonjunktur 2023, med negativ tillväxt, minskad efterfrågan på arbetskraft och stigande arbetslöshet.

Centralbankerna vinner troligen kampen mot den höga inflationen genom ytterligare räntehöjningar i början av 2023. Det dröjer dock betydligt längre innan konjunkturen åter tar fart. Först 2026 bedöms konjunkturen i Sverige nå balans. Hög nivå på räntor och inflation består under många år, något som får betydande konsekvenser för samhällsekonomin.

Sverige har ändå två betryggande utgångslägen: hög sysselsättning och starka offentliga finanser.

Osäkerheten är ovanligt stor, men SKR räknar med att det kommunala skatteunderlaget hålls uppe, men urholkas av pris- och löneökningar. Det innebär en svag real skatteunderlagstillväxt, som till och med minskar 2023 med dämpad kommunal konsumtion som följd.

Pensionskostnaderna ökar till följd av inflationen

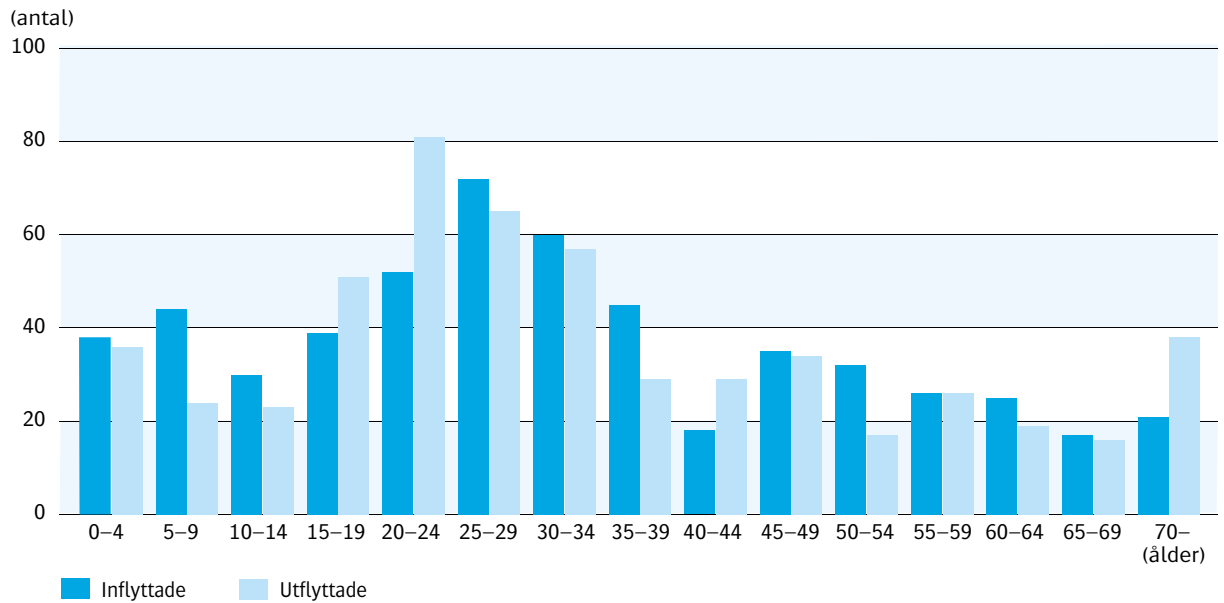
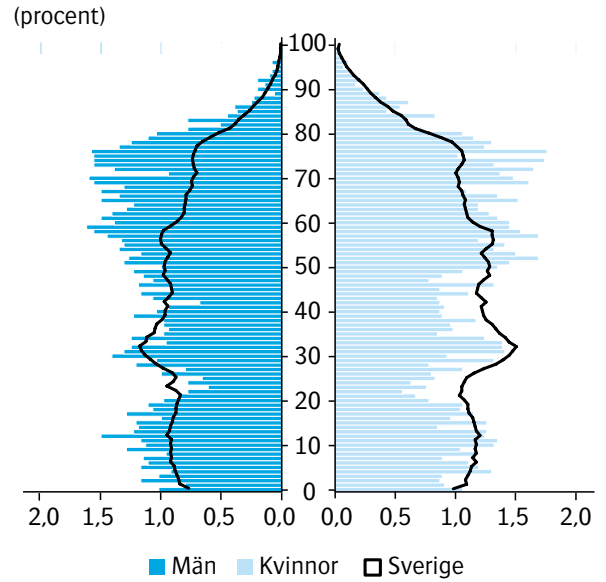
Kostnaden för avtalspensioner (inklusive finansiell kostnad) beräknas öka med 45 miljarder kronor 2023, för att året därpå följas av en ytterligare kraftig ökning på cirka 19 miljarder. Kostnadsökningen är ungefär lika stor i kommunerna och regionerna. Det beror främst på inflationen, men även på löneökningar under pandemin och premiehöjningar i det nya pensionsavtalet. En dryg fjärdedel förklaras sammantaget av det nya pensionsavtalet som tecknades mellan SKR, Sobona och de fackliga organisationerna och som gäller från 2023.

Sammanfattning av SKR, *Ekonomirapporten*, december 2022, 2022-12-21.

Befolkning

31-dec	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bergsjö	2 721	2 737	2 761	2 702	2 761	P	P	P
Gnarp	2 248	2 222	2 245	2 272	2 262	R	R	R
Harmånger	2 130	2 125	2 096	2 135	2 105	O	O	O
Hassela	830	821	816	815	807	G	G	G
Ilsbo	727	722	723	708	704	N	N	N
Jättendal	861	850	842	848	848	O	O	O
Restförda	0	0	0	0	0	S	S	S
Totalt	9 517	9 477	9 483	9 480	9 487	9 434	9 421	9 411

	2018	2019	2020	2021	2022
Födda	93	81	93	71	98
Döda	120	116	140	125	108
Födelsenetto	-27	-35	-47	-54	-10
Inflyttade	601	535	524	562	554
Utflyttade	542	541	475	522	545
Flyttningsnetto	59	-6	49	40	9
Justeringar från SCB, ej fördelade			4	11	8
Resultat	32	-41	6	-3	7

Arbetsmarknad

Öppet arbetslösa och i program 31 december (procent)	Alla 16–64 år		Varav ungdomar 18–24 år	
	2021	2022	2021	2022
Nordanstig	7,0	6,4	9,2	12,7
Gävleborgs län	9,3	8,8	13,4	13,0
Västernorrlands län	7,8	6,9	11,8	9,8
Riket	7,2	6,6	8,7	8,1

Materialet är hämtat från Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingens analysavdelning bedömer i *Arbetsmarknadsutsikterna hösten 2022* att arbetslösheten ökar i takt med att Sverige går in i en lågkonjunktur. Samtidigt väntas ökningen delvis hållas tillbaka på grund av bristen på utbildad arbetskraft som ökat till en rekordnivå. Fenomenet har funnits en tid. Det finns ett stort utbud av utbildningar men få sökande. Andra insatser behövs för att lösa både arbetskraftsbristen och arbetslösheten.

Arbetsmarknaden fortsatte att utvecklas starkt under större delen av 2022, men under hösten bromsade den sjunkande arbetslösheten in. Pandemin, Rysslands krig mot Ukraina och global hög inflation gjorde att lågkonjunkturen fick fäste. Arbetsförmedlingen bedömer att arbetslösheten ökar 2023 och första halvåret 2024, för att därefter minska när aktiviteten i svensk ekonomi ökar på nytt.

Antalet långtidsarbetslösa (personer som har varit utan arbete i mer än tolv månader) väntas

öka. Unga, nyanlända och funktionsnedsatta får ett fördjupat utanförskap. Fler behöver ta del av utbildningsinsatser och subventionerade anställningar för att öka sina chanser att etablera sig på arbetsmarknaden.

Målgruppen unga som varken arbetar eller studerar ökar nationellt och regionalt. Det krävs större insatser för att bryta trenden. Ungdomsarbetslösheten är hög i norra Mellansverige, framför allt i Gävleborg som ligger högst i landet med 13,0 procent jämfört med rikets 8,1 procent. Nordanstigs tal är 12,7 procent.

(Källa: Arbetsförmedlingen, december 2022)

Arbetsförmedlingen och Nordanstigs kommun har liksom andra kommuner i länet träffat en överenskommelse som förhoppningsvis ska förbättra möjligheterna för såväl individ som för arbetsgivare. Under 2023 presenteras nationella utredningar om finansiella överenskommelser mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna.

Utbildningsnivå

(%)	Nordanstig	Hudiksvall	Sundsvall	Sverige
Förgymnasial utbildning	13	10	10	11
Gymnasial utbildning	58	52	47	42
Eftergymnasial utbildning	28	37	42	45
Uppgift saknas	1	1	1	2
Totalt	100	100	100	100
Antal, 1 000-tal	4	18	50	5 325

Materialet är hämtat från SCB. Befolkning 2021, 25–64 år.

Den genomsnittliga utbildningsnivån var högre i riket än i Nordanstig. Även i Hudiksvall och Sundsvall var nivån högre. Nordanstigs utbildningsnivå ökade från 2021 med 2 procentenheter.

Procenttalet för respektive utbildningsnivå motsvarar den andel av befolkningen, 25–64 år, som har den utbildningsnivån som högst.

Tabellen ovan visar befolkningens utbildningsnivå den 31 december 2021.

Risk – Kontroll

Känslighetsanalys

(tkr)	2022
Löneförändring med 1 procent	+/- 3 800
Prisförändring med 1 procent	+/- 2 000
Befolkningsändring, 50 personer	+/- 2 400
Förändring av generella statsbidrag med 1 procent	+/- 2 000
Förändring försörjningsstöd med 10 procent	+/- 500
Skattesats förändring med 1 kr	+/- 20 000

Likviditet ur ett riskperspektiv

(%)	2018	2019	2020	2021	2022
Kassalikviditet	118	124	107	132	134

Kassalikviditet är ett mått på kortsiktig betalningsberedskap. Oförändrad eller ökad kassalikviditet i kombination med oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har förbättrats. Kassalikviditeten uppgick vid årsskiftet till 134 procent, en ökning från föregående år. Framför allt ökade de kortfristiga fordringarna. Nordanstig har en stabil likviditet över 100 procent, vilket garanterar att kommunen i ett kort och medellångt finansiellt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella betalningstoppar.

Soliditet

(%)	2018	2019	2020	2021	2022
Soliditet enligt balansräkningen	38,1	39,9	42,6	49,2	52,5
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt	-13	-9	3	15	24

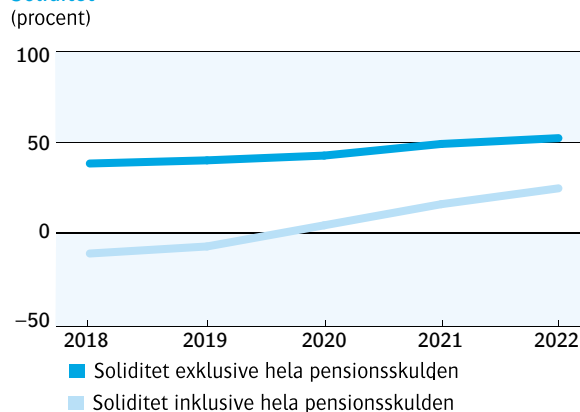
Soliditeten är ett mått på långsiktigt, finansiellt handlingsutrymme. Den visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten en längre tid inte försvagas utan behålls eller utvecklas i positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär att kommunen minskar sin skuldsättningsgrad och därigenom ökar sitt finansiella handlingsutrymme för framtiden.

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt förbättrades 2018–2022 med 37 procentenheter, från -13 till 24 procent. Det förklaras till största delen av att kommunen har amorterat sina lån och finansierat sina investeringar med skatteintäkter och positiva resultat samt löst in delar av de intjänade pensionsrätterna.

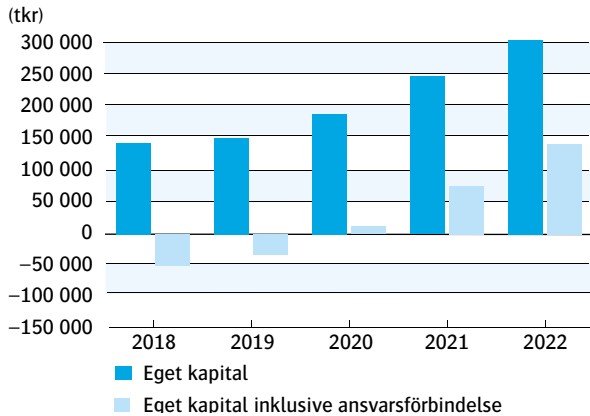
Kommunfullmäktige anger i budgeten 2022–2025 att kommunens soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska förbättras årligen.

Även om kommunens soliditet har förbättrats de fem senaste åren, kan man konstatera att om målet ska nås, måste kommunen visa starka positiva resultat och i möjligaste mån finansiera investeringar med skattemedel.

Soliditet

Eget kapital

Kommunalskatt

Skatteintäkter

(tkr)	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget 2023
Skatteintäkter och generella statsbidrag	565 144	585 714	616 040	652 657	679 704	671 573

År 2022 uppgick Nordanstigs kommunala skattesats till 22,51 procent.

Förändring av skatteunderlaget i förhållande till föregående år

	2018	2019	2020	2021	2022
Årets skatteintäktsutveckling understiger det 5-åriga snittet	Nej	Ja	Ja	Ja	Nej
5-årigt snitt, %	3,08	2,81	2,23	3,83	3,70
Utfall för året, %	3,16	0,50	0,66	0,09	3,96

År 2022 lämnade staten statsbidrag på grund av pandemin. Nordanstig fick drygt 6 mnkr. Eftersom

inte allt förbrukades, innebär det en förbättring av likvida medel och resultat.

Långfristiga lån och placeringar

Långfristiga lån

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Låneskuld 1/1	-71 212	-83 486	-75 891	-68 069	-92 676
Nya lån	-20 000	0	0	-35 000	0
Nya leasingbilar	-1 398	-1 463	-877	-1 198	-2 544
Amortering lån	8 000	8 000	8 001	10 886	7 925
Amortering leasingbilar	1 124	1 058	698	705	1 156
Låneskuld 31/12	-83 486	-75 891	-68 069	-92 676	-86 139

Den totala låneskulden ökade åren 2018 till 2022. Den 31 december 2022 var den 86,1 mnkr. Ett nytt lån om 35 mnkr upptogs 2021. Inga nya lån togs 2022. Kommunens kortfristiga placeringar

värderades till verkligt värde på balansdagen. Samtliga placeringar bestod av Nordea Stratega räntefond och uppgick till 34,4 mnkr.

Kommunens borgensåtaganden

Ändamål (tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Egna bolag	- 215 089	- 222 089	- 225 089	- 283 389	- 313 089
Småhus	- 126	- 126	- 126	- 126	- 126
Övrigt	- 2 043	- 2 043	- 2 043	- 2 043	- 2 043
Totala borgensåtaganden	- 217 258	- 224 258	- 227 258	- 285 558	- 315 258

Kommunen tecknar borgen för lån till de kommunägda bolagen, men även för andra externa verksamheter.

Kommunens samlade borgensåtaganden för lån uppgick till 315 mnkr, vilket var en ökning med 29 mnkr. Ökningen kan härledas till de kommunala bolagen.

Nordanstigs kommun infriade inga borgensåtaganden 2022. Cirka 60 procent av den totala borgensförbindelsen utgörs av borgen gentemot Nordanstigs Bostäder AB. Den generella bedömningen är att risken är låg, eftersom bolagets verksamhet till största delen omfattas av att äga och förvalta fastigheter. Vakansgraden är låg och den största enskilda hyresgästen är Nordanstigs kommun, som även är borgensman.

Drygt 38 procent av den totala borgensförbindelsen utgörs av borgen gentemot Nordanstig Vatten AB och avser investeringar i det kommunala vatten- och avloppsnetet.

Inga borgensåtaganden infriades de senaste fem åren.

Pensionsförpliktelser

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras de kommande 50 åren. Det totala pensionsåtagandet uppgick vid året slut till 214 mnkr. Av kommunens pensionsförpliktelser redovisades 50 mnkr i balansräkningen som en avsättning och 164 mnkr återfinns utanför balansräkningen som en pensionsförpliktelse. Den avser pensioner intjänade till och med 1997.

År 2016 beslutades och genomfördes en partiell inlösen av intjänade pensionsrätter på 39,8 mnkr. Det minskade åtagandet enligt ansvarsförbindelsen.

Både den del av pensionsåtagandet som utgör ansvarsförbindelsen och den som återfinns i balansräkningen är ofinansierade. Inga medel har avsatts för den framtida utbetalningen av denna skuld.

I balansräkningen redovisas endast de pensionsåtaganden som personalen har tjänat in från och med 1998 och de särskilda avtal om pensioner som tecknats med en del tidigare anställda. Från och med 2015 redovisas förtroendevaldas pensionskund (nytt avtal), vilket innebär att kommunen avsätter 0,0 mnkr (0 år 2021) som återfinns i avsättningen i balansräkningen samt 0 tkr (0 år 2021) som återfinns i ansvarsförbindelsen.

Kommunen betalar varje år ut alla tidigare anställdas intjänade pensionsförmåner, det vill säga till medarbetare som har fått pension. Utbetalningen påverkar kommunens resultat och likviditet. År 2022 utbetalades 13,1 mnkr (11,2). Före 2016, när den partiella inlösen av pensionsrätter gjordes, låg pensionsutbetalningen varje år högre.

Pensionsförvaltning	Årets värde	Föregående års värde
Avsättningar (inklusive särskild löneskatt) för pensioner och liknande förpliktelser	50 032	46 464
Ansvarsförbindelser (inklusive särskild löneskatt), det vill säga pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland avsättningarna	163 994	172 893
Totala pensionsförpliktelser	214 026	219 357
Finansiella placeringar avsedda för att finansiera framtida pensionsutbetalningar (såväl bokfört värde som marknadsvärde redovisas)	0	0
"Återlånade medel", vilka utgör skillnaden mellan punkterna 3 och 4 (marknadsvärde)	214 026	219 357

Någon placering avseende pensionsmedel finns inte i kommunen.

Foto: Lina Wallin

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemin fortsatte att påverka

Stort fokus låg på covid-19-pandemin, framför allt i början av året. Kommunen hade kostnader för pandemin även 2022, dock betydligt lägre än tidigare. Inga beslut finns om ersättning för dessa.

Tillskott av statsbidrag och slutavräkningar

Överskottet på cirka 31,2 mnkr berodde till stor del på statsbidrag. Skatter och generella statsbidrag uppgick till cirka 17 mnkr. Slutavräkningar för 2021 och 2022 gav ett överskott om 14,1 mnkr. Det kan delvis förklaras av att Nordanstig inte hade lika stort bortfall av inkomst som staten tidigt aviserade nationellt.

Ytterligare statsbidrag

- Regeringen beslutade att tillskjuta 4 miljarder kronor till kommunerna för att garantera god vård för äldre. Nordanstig erhöll 4,8 mnkr.
- Beslut togs även att tillskjuta skolan 1 miljard kronor. Nordanstig erhöll drygt 1 mnkr.
- För att minska andelen timanställningar fick kommunen 7,2 mnkr att fördela 2022 och 2023.
- Nordanstig fick också statsbidrag för mindre befolkad kommun om 3,5 mnkr.

Ersättning för sjuklöner

Även 2022 ersattes kommunen för sjuklöner i samband med pandemin. Ersättningen beräknades efter en viss procent och blev ungefär 3,6 mnkr. De finns med i resultaträkningen som en jämförelsestörande post.

Större investeringar

Kommunfullmäktige beslutade 2020 om ett effektiviserings- och moderniseringsprojekt för fastighetsbeståndet under en fyraårsperiod. EPC-projektet (*Energy performance contracting*) syftar till energibesparing. Hela koncernprojektet beräknas kosta 157 mnkr, varav 88 mnkr belastar de kommunala fastigheterna. År 2022 användes cirka 26 mnkr.

Idrottshallen i Bergsjö är budgeterad till 40 mnkr. Av dessa användes endast 2,6 mnkr för planarbetet 2022.

Förskolan i Gnarp blev färdig och inflyttningen skedde i augusti. Arbetet med utemiljön pågår.

Kommunen har beslutat om fiberinvesteringar på cirka 70 mnkr. Cirka 6 mnkr användes till ett område 2022. Totalt har cirka 52 mnkr använts.

De största investeringarna 2022

(tkr)	Belopp	Status
Idrottshall Bergsjö	40 000	Pågår
EPC	19 416	Pågår
Bredband	17 179	Pågår
Nytt SÄBO	10 000	Planering pågår
Ny förskola Gnarp	7 457	I drift, utemiljö kvarstår

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Så styrs Nordanstigs kommun Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. De 31 ledamöterna utses efter allmänna val som genomförs samtidigt som riksdags- och regionvalen. Kommunfullmäktige fastställer mål och riktlinjer för kommunens verksamhet.

De ärenden som fullmäktige fattar beslut om har i allmänhet tidigare behandlats i utskott, styrelser och bolag. När de politiska besluten övergår till praktiskt genomförande, utförs det av anställda (tjänstemän) i förvaltningarna och bolagen. Kommunfullmäktige sammanträder i regel en gång i månaden. Sammanträdena är öppna för allmänheten. Under pandemin övergick både fullmäktige och kommunstyrelsen till digitala möten.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen yttrar sig i alla ärenden som fullmäktige beslutar om. Styrelsen har det övergripande ansvaret för att besluten verkställs, följs upp och utvärderas.

Mandatfördelning vid valen 2018 och 2022

	2018	2022
Socialdemokraterna	10	9
Centerpartiet	5	3
Nordanstigspartiet.se	1	3
Moderaterna	4	6
Liberalerna	1	1
Vänsterpartiet	3	3
Kristdemokraterna	2	1
Sverigedemokraterna	5	5
	31	31

Nordanstigs kommuns styrmodell

Kommunfullmäktiges mål- och budgetprocess

Kommunfullmäktige styr kommunens verksamheter enligt vision och övergripande mål. I Nordanstig utgår samtliga politiska mål från Agenda 2030. Det betyder att målen kan knytas till social, ekonomisk eller ekologisk hållbarhet. Kommunens verksamheter följs upp med bland annat volym- och resultatmått som hör samman med målen i Agenda 2030.

De övergripande målen bryts sedan ned i kommunstyrelsens strategier som berättar hur de kan uppnås. Kommunfullmäktige styr genom uppföljning i delårsrapport och årsredovisning.

Politisk styrning via mål- och budgetprocess

För att garantera den framtida välfärden i Nordanstig krävs en hållbar ekonomisk tillväxt. Hållbarhetsperspektivet ska avspeglas i alla verksamheter. God ekonomisk hushållning syftar till att verksamhetsresurser används på effektivast möjliga sätt, både kostnadseffektivt och ändamålsenligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resurser som används, prestationer som genomförs och resultat som uppnås.

Kommunfullmäktiges ansvar i mål- och budgetprocessen är att

- fastställa de övergripande politiska målen i Nordanstigs kommun
- tilldela resurser till kommunstyrelsen för att målen ska kunna uppnås
- följa upp och utvärdera kommunstyrelsens verksamhet och måluppfyllelse.

Kommunstyrelsens ansvar i mål- och budgetprocessen är att

- föreslå övergripande mål och strategier som tar hänsyn till Agenda 2030
- samordna uppföljning och utvärdering
- tolka de övergripande målen och formulera strategier för att uppnå dem
- följa upp vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målen och redovisa dem för kommunfullmäktige
- redovisa måluppfyllelsen inför fullmäktige, minst en gång per år i samband med årsredovisningen
- tillsammans med nämnderna ansvara för att genomföra fullmäktiges beslut.

Politiken ansvarar för att sätta mål, prioritera resurserna på ett övergripande plan och för att regelbundet följa upp målen, kvaliteten och effektiviteten.

Tjänstemannaorganisationen och ytterst ledningsgruppen ansvarar för hur arbetet ska genomföras för att nå bästa resultat.

Kommunen har ett webbaserat verksamhetsstöd, Stratsys, för planering, uppföljning, analys och rapportering av det offentliga uppdraget. Verksamhetsstödet åskådliggör bland annat målprocessen genom att bryta ner de övergripande målen till konkreta aktiviteter som stöttar det nuvarande arbetssättet med styrning.

För att följa upp målen och kontrollera det systematiska kvalitetsarbetet finns även kvalitetsverktyg, indikatorer och mätetal till målen.

Verksamhetsstödet ger en överskådlig och förenklad struktur kring rapportering och administration av kommunens uppdrag. Det ger ett stöd för verksamheterna att fokusera på innehåll, analys och andra värdeskapande aktiviteter.

Mål 2022

Kommunfullmäktiges övergripande mål för mandatperioden:

- Befolkningen i Nordanstigs kommun ska öka till 10 000 medborgare.
- Utbildningsnivån ska öka.
- Kommunen ska minska fossilberoendet, öka energieffektiviteten samt säkerställa en hållbar produktion av förnybar energi.

Befolkningen i Nordanstigs kommun ska öka till 10 000 medborgare under mandatperioden.

Alla medborgare i Nordanstig ska kunna leva ett gott liv med både social, ekonomisk och politisk inkludering. Vår bostadspolitiska försörjningsplan säkrar tillgång till olika typer av upplåtelseformer och en god tillgång på bostäder. Vi bygger, utvecklar och förvaltar bostäder och arbetsplatser och skapar boendemiljöer som bidrar till social gemenskap, ökad tillväxt, minskad miljöpåverkan och långsiktigt hållbar ekonomi. Vi har en långsiktig näringslivsstrategi för tillväxt som tydliggör kommunens roll för att stärka näringslivet, främja företagsetableringar och företagsutveckling. Vi arbetar med insatser som möter arbetsmarknadens behov och får fler Nordanstigsbor i egen försörjning. Vi har en långsiktig tillväxtstrategi som främjar hållbar turism. Kommunen tillhandahåller rättssäkra sociala trygghetssystem där medborgarna känner delaktighet och inflytande. Kommunen arbetar proaktivt och förebyggande för att främja mental hälsa, främja och utbilda för en god familjeplanering samt för att förebygga och förbättra tidiga varningssystem för globala hälsorisker. Kommunen främjar social, ekonomisk och politisk inkludering via strategiskt digitaliseringsarbete och lika rättigheter för alla. Vi eftersträvar en hållbar livsmedelsproduktion och konsumtion med tillgång till näringsriktig mat för alla. Vi minskar föroreningar genom att vid upphandling och nyttjande av varor välja miljövänliga produkter. Vi skyddar och återställer våra akvatiska och marina ekosystem genom ett strategiskt arbete samt regelbundna kontroller. Vi ökar andelen förnybar energi, ökar energieffektiviteten, investerar i förnybar energi och bygger ut och förbättrar infrastrukturen för modern energi.

Kommunstyrelsens strategier

Det ska vi uppnå genom att Nordanstigs kommun

- bygger, utvecklar och förvaltar bostäder och arbetsplatser för boendemiljöer som bidrar till social gemenskap, ökad tillväxt, minskad miljöpåverkan och långsiktigt hållbar ekonomi
- gemensamt med näringslivet skapar en långsiktig näringslivsstrategi för tillväxt som tydliggör kommunens roll för att främja företagsetableringar och företagsutveckling
- arbetar med insatser som möter arbetsmarknadens behov och får fler Nordanstigsbor i egen försörjning
- har en långsiktigt hållbar konsumtion och produktion och främjar långsiktigt hållbar turism
- tillhandahåller rättssäkra sociala trygghetssystem
- arbetar proaktivt och förebyggande för att främja mental hälsa, främja och utbilda för en god familjeplanering, förebygga och behandla missbruk (ANDTS), förbättra tidiga varningssystem för globala hälsorisker och tillgängliggöra hälso- och sjukvård
- främjar social, ekonomisk och politisk inkludering och arbetar för lika rättigheter för alla genom socialskyddspolitik för inkludering, resurseffektivitet, kris och beredskap som säkerställer ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande samt främjar jämlikhet
- eftersträvar en hållbar livsmedelsproduktion och konsumtion med tillgång till näringsriktig mat för alla genom klimatsmarta och GMO-fria måltider till våra elever och brukare
- minskar föroreningar genom att vid upphandling och nyttjande av varor välja miljövänliga produkter
- skyddar och återställer våra akvatiska och marina ekosystem genom ett strategiskt arbete samt regelbundna kontroller
- ökar andelen förnybar energi, ökar energieffektiviteten, investerar i förnybar energi, bygger ut och förbättrar infrastrukturen för modern energi.

Befolkningen i Nordanstigs kommun ska öka	2019	2020	2021	2022	Mål	Resultat mandat-period	
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal per 1 000 invånare	0	0,3	0	..	↑	↔	Antalet bostäder i flerfamiljshus var i stort oförändrat. Några projekt finns i planeringsstadiet som delvis avstannade på grund av världsmarknadsläget och investeringsbidragsförändringar.
Färdigställda bostäder i småhus under året, antal per 1 000 invånare	0,5	0,3	0,2	..	↑	↓	Investeringsviljan för småhus ökade. Världsmarknadsläget påverkade viljan positivt med låga räntor och pandemi, men negativt med krig.
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	57,4	64,3	73,8	..	↑	↑	Genom flera kommunala och privata infrastrukturbyggnader ökade tillgången markant. Statliga investeringsbidrag fortsätter sannolikt att skapa anslutningsmöjligheter i de få områden som fortfarande inte har fiberinfrastruktur.
Förvärvsarbetande invånare 20–64 år, andel (%)	81,3	79,9	80,7	..	↑	↓	Andelen förvärvsarbetare har sedan 2019 gått ned, främst bland förvärvsarbetande dagpersonal. De som gått i pension har inte ersatts av ny arbetskraft i samma utsträckning.
Arbetslöshet 16–24 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen	5,5	7,9	6,7	..	↓	↑	Ungdomsarbetslösheten var relativt låg.
Arbetslöshet 18–64 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen	4,9	6,3	6,4	4,3	↓	↓	Arbetsmarknaden har varit gynnsam de senaste åren och arbetsgivare uppger att det finns en arbetskraftsbrist. De arbetslösa är inte alltid matchningsbara till lediga jobb.
Långtidsarbetslöshet 16–24 år, årsmedelvärde, andel (%) av befolkningen	2,6	3,7	3,5	1,9	↓	↓	Långtidsarbetslösheten var relativt låg. Underlaget för statistiken bestod av ett fåtal personer.
Invånare 16–24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	6,1	7,3	↓	↑	Ingen uppgift.
Nystartade företag, antal per 1 000 invånare, 16–64 år	8,4	11,3	13,3	..	↑	↑	Löpande arbete skedde genom att stötta nya företag tillsammans med exempelvis Nyföretagandecentrum.
..	Betyder att måtten ännu inte finns redovisade för året.						
↑	Värdet har stigit från mandatperiodens början.						
↓	Värdet har sjunkit från mandatperiodens början.						
↔	Värdet var oförändrat från mandatperiodens början.						

Befolkningsmålet – analys

Från 31 december 2019 till tredje kvartalet (30 september 2022) (statistik gällande 31 dec och reellt flyttnetto kommer senare) ökade den totala folkmängden med 11 personer, 6 kvinnor och 5 män.

Den 31 december 2021 bodde det 9 480 personer i Nordanstigs kommun. Under 2022 och fram till kvartal 3 (30 september) ökade antalet med 8 personer till 9 488 invånare.

För indikatorerna visade 4 av totalt 9 mått ett positivt resultat, 4 visade negativt och 1 visade oförändrat. Den blygsamma befolkningsökningen och resultatet för indikatorerna gör att det övergripande målet om att kommunen ska öka till 10 000 invånare under mandatperioden inte uppnåddes.

Investeringsviljan hos Nordanstigs medborgare, företag och fritidsboende ökade. Pandemin gjorde att många i stället för att resa investerade i sina fastigheter. I kombination med låga räntor gav det ett stort uppsving i antalet bygglovsansökningar. Det höll i sig fram till att kriget i Ukraina startade och världsmarknadsläget förändrades på några få veckor. Ny- och ombyggnadstrenden kommer sannolikt att vara vikande ett tag till. Bredbandsutbyggnaden prioriterades av kommunen, som äger en del infrastruktur. De privata aktörerna hade också flera utbyggnadsområden och möjligheterna till snabb uppkoppling ökade avsevärt.

Näringslivsenheten flyttades ut från tillväxt och service och en näringslivschef tillsattes. Enheten började ta fram en näringslivsstrategi samt en besöks- och turismstrategi.

Arbetslösheten var relativt låg i jämförelse med länet. När det gällde långtidsarbetslösheten bland vuxna var problemet ofta att kompetensen inte matchade arbetsmarknadsbehovet. Det kan inte enkelt lösas endast genom utbildning, utan kräver även socioekonomiska insatser.

Flera ESF-projekt (Europeiska socialfonden) för målgruppen unga och utrikesfödda genomfördes med goda resultat. Även samorganiseringen av enheten arbete och försörjning var gynnsam. Kommunens arbete med sociala företag breddade arbetsmarknaden och underlättade för arbetsträning och praktik. Arbetsförmedlingens reformering krävde att kommunen behövde ändra arbetssätt.

Kommunstyrelsens ordförande kommenterar

Det är glädjande att vi har lyckats vända trenden med befolkningsminskning!

Generellt finns det vissa grundförutsättningar som krävs för att kunna öka i befolkningsmängd.

Det måste finnas fler bostäder, det kanske är det viktigaste. Där känner jag att vi skulle ha kommit längre, även om bostadsbygganden ”ligger i pipen”, men att det tar längre tid än vi skulle vilja.

Det måste finnas arbeten. Där ligger vi bra till jämfört med kommuner runt omkring. Det betyder att vi gör mycket rätt.

Det måste finnas en ”attraktivitet” i att bo i Nordanstig. Där har vi gjort mycket för att förbättra lokaler och uteområden och vi fortsätter med det. Kultur är också en viktig del här. Vi kan konstatera att vi har ett rikt kulturliv med mycket aktiviteter och ett bra stöd för det. En bra skola är självklart även det en viktig del, men det kommer jag in på i det målet.

Sammantaget tycker jag att vi har gjort ett bra arbete med detta mål och lyckats vända en negativ utveckling till en positiv, det är ingen liten sak! Men det krävs alltså fler bostäder. Fokus ligger mycket i att vara så bra som möjligt för våra invånare. Då är det också mer lockande för andra att flytta till kommunen.

Utbildningsnivån ska öka under mandatperioden.

Genom att skapa de bästa förutsättningarna för ett livslångt lärande arbetar vi proaktivt och förebyggande för att ge våra barn och unga det stöd som krävs för att klara målen i skolan. Detta ska ske med hjälp av behörig och kompetent personal som bidrar till jämlik hälsa, trygghet och lärande. Vi arbetar proaktivt och förebyggande för att motverka diskriminering, kränkningar och våld i skolan. I samarbete med näringsliv och offentliga verksamheter utvecklas lärandemiljöer för ett flexibelt lärande som främjar ungas anställning, utbildning och praktik.

Kommunstyrelsens strategier

Det ska vi uppnå genom att Nordanstigs kommun

- arbetar proaktivt och förebyggande för att främja mental hälsa, främja och utbilda för en god familjeplanering
- tillhandahåller lika tillgång till god kvalitet på förskola, grundskola och gymnasium
- erbjuder goda förutsättningar för ekonomisk trygghet, utbildning för hållbar utveckling och globalt medborgarskap
- erbjuder inkluderande och trygga utbildningsmiljöer och ökar antalet utbildade lärare
- arbetar främjande och förebyggande för att motverka utsatthet och våld i nära relationer
- utarbetar en strategi för ungdomssysselsättning.

Utbildningsnivån ska öka under mandatperioden	2019	2020	2021	2022	Mål	Resultat mandatperiod	
Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	..	86,6	85,4	..	↑	↓	Andelen var konstant under perioden.
Elever i åk 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	223,9	205,4	231,4	230,6	↑	↑	Resultaten ökade under mandatperioden, men variationen under åren tyder på brister i det kompensatoriska uppdraget. Gymnasiebehörigheten förbättrades.
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	83,8	71,2	79,5	87,0	↑	↑	Se ovan.
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	92,6	85,4	86,0	87,9	↑	↓	Se ovan.
Elever i åk 9 som är behöriga till naturvetenskaps- och teknikprogrammen, kommunala skolor, andel (%)	89,2	80,3	85,9	89,9	↑	↑	Se ovan.
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	88,2	85,9	79,7	82,5	↑	↓	Resultaten sjönk under perioden. Fokus på E ger många elever med detta betyg, men hjälper ingen att nå längre.
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%)	85,0	87,3	..	87,0	↑	↑	Resultaten ökade under perioden, men huvudragen i ovanstående resonemang gäller för svenskämnet också.
Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	..	100,0	Se ovan.
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskolan åk 1–9, kommunala skolor, andel (%)	56,9	68,3	67,4	..	↑	↑	Behörigheten ökade under perioden. Andelen förskollärare var hög.

Utbildningsnivån ska öka under mandatperioden	2019	2020	2021	2022	Mål	Resultat mandatperiod	
Elever i åk 5: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) (-2021)	..	86,8	↑	..	Generellt var eleverna mycket trygga på skolorna, medan studiero visade sämre resultat.
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%) (-2021)	..	69,2	69,2	..	↑	↔	Se ovan.
..	Betyder att mätten ännu inte finns redovisade för året.						
↑	Värdet har stigit från mandatperiodens början.						
↓	Värdet har sjunkit från mandatperiodens början.						
↔	Värdet var oförändrat från mandatperiodens början.						

Utbildningsmålet – analys

Från mandatperiodens början 2019 till dess slut 2022 visade 5 av 11 indikatorer positivt resultat, 3 visade negativt och 1 hade oförändrat värde. Två indikatorer brister i långsiktig mätbarhet, varför de räknas bort i målets helhetsbedömning. Målet kan bedömas vara uppnått.

Det är mycket svårt att kommunicera kring förskolans uppdrag vad gäller undervisning och barnens kunskaper, eftersom de flesta vårdnadshavare endast efterfrågar omsorg. Frågan måste hanteras inom ramen för uppdraget att höja kommunens utbildningsnivå.

Meritvärdet ökade under mandatperioden, men skiljer sig mellan periodens år och hoppar upp och ned, vilket visar att skolan inte fullt ut kan axla sitt kompensatoriska uppdrag. Det är inte behörigheten som är det stora bekymret, utan de jämförelsevis låga meritvärdena. Låga sådana ger sämre valmöjligheter vid antagning till gymnasieskolan. Både förutsättningarna att klara en gymnasieutbildning och motivationen att göra det påverkas. Skolan jobbar med att ha högre förväntningar på eleverna och höja meritvärdet rejält. Gymnasiebehörigheten förbättrades kraftigt jämfört med föregående år och Nordanstig har nu klart högre behörighet än riket som helhet.

Resultaten i matematik sjönk under perioden. Matematik är skolornas sämsta ämne. En särskild matematikutvecklare rekryterades. Skolan måste sluta fokusera på betyget E, i enlighet med

analysen ovan att det inte är behörigheten som är bekymret utan meritvärdet. Fokus på E ger många elever med detta betyg, men hjälper ingen att nå längre. Resultaten i svenska ökade, men här gäller i huvuddrag detsamma som för matematiken. Behovet av läsfrämjande insatser betonas nationellt och är också något skolan lokalt måste arbeta med.

Att vara behörig till gymnasium, men utan möjlighet att komma in på sitt förstahandsval eller att klara utbildningen är inte vad eleverna behöver. Skolan fokuserar därför på mer än godtagbara kunskaper och slutar använda mått som medför låg ambitionsnivå. Behörigheten ökade under perioden och ligger nu på en stabil nivå.

Lärarbehörigheten är fortfarande hög i grundskolan. Obehöriga lärare finns framför allt i de praktiskt estetiska ämnena. Behörigheten på fritidshemmen är usel, utom på Lönnbergsskolan. Andelen förskolelärare i förskolan är hög jämfört med hur det ser ut på andra håll i landet.

Mätningen av trygghet på enheterna förändrades under mandatperioden. Från början byggdes den på trygghetsvandringar. Den genomförs nu på tre sätt: trygghetsvandring, en enkel trygghetsenkät till elever och en stor trygghetsenkät till elever, personal och vårdnadshavare. Generellt är eleverna mycket trygga på skolorna, medan studiero uppvisar sämre resultat. Barn i behov av stöd har mycket stök runt sig, vilket påverkar allas arbetsmiljö. Barn i förskoleklassen, som är nya på

skolan, visar oftast något högre otrygghet. Där det varit omsättning på lärare syns också effekter på tryggheten. Omklädningsrum, duschutrymmen, toaletter, skolgård och matsal är platser som ofta kommer upp i samband med otrygghet.

Kommunstyrelsens ordförande kommenterar

Detta mål ser vi som viktigt för att ge våra barn så goda förutsättningar som möjligt. En bra skolgång med bra betyg ger så mycket bättre förutsättningar i livet.

Jag tycker att det är tydligt att vi har lyckats ganska väl. Det känns bra, det ligger mycket arbete bakom detta i alla berörda verksamheter.

Målet är också väldigt långsiktigt. Vår förskoleverksamhet ska göra sin del för att alla barn ska växa upp med hela tiden bättre förutsättningar och i slutändan komma ut i jobb med en bra lön. Det ger effekter på folkhälsan, som vi har lagt in som ett eget kommunfullmäktigemål inför kommande mandatperiod.

Verksamheten nämner en oro när mätetalen hoppar upp och ned mellan åren. Det är så klart problematiskt, men jag känner ändå en stor tilltro till att det kommer att stabiliseras, på grund av att verksamheten är medveten och även arbetar med detta.

Man nämner också att det största bekymret inte är behörigheten, utan meritvärdet som skulle behöva vara högre. Det är den största anledningen till att vi har valt detta mål. Det kanske viktigaste ämnet är matematik, där vi behöver hitta vägar till förbättringar. Samma sak här att verksamheten är medveten om problemet och därför även arbetar med det.

Kommunen ska minska fossilberoendet, öka energieffektiviteten samt säkerställa en hållbar produktion av förnybar energi.

Nordanstigs kommun arbetar utifrån ett helhetsperspektiv för en successiv övergång från fossila bränslen till hållbar energianvändning inom samhällets olika sektorer. Vi ökar andelen förnybar energi och utvecklar energieffektiviteten, investerar i hållbar energi och bygger ut och förbättrar infrastrukturen för förnybar energi. Vi skapar förutsättningar för hållbara infrastruktur- och bebyggelselösningar genom att vi främjar inkluderande och hållbar industrialisering samt hållbar infrastruktur.

Kommunstyrelsens strategier

Det ska vi uppnå genom att Nordanstigs kommun

- investerar i infrastruktur och teknikutveckling som minskar fossilberoendet, ökar energieffektiviteten samt säkerställer en hållbar produktion av förnybar energi
- minskar föroreningar och minskar användandet av skadliga kemikalier
- ökar andelen förnybar energi samt energieffektiviserar lokaler, investerar i ren energi, bygger ut och förbättrar infrastruktur för modern energi
- skapar förutsättningar för hållbara infrastruktur- och bebyggelselösningar
- arbetar utifrån ett helhetsperspektiv för en successiv övergång från fossila bränslen samt skapar förutsättningar för en hållbar elproduktion inom samhällets olika sektorer
- har en långsiktigt hållbar konsumtion och produktion
- uppmantrar företag att tillämpa hållbara metoder för hållbarhetsredovisning
- arbetar för en hållbar turism samt reducerar ohållbara konsumtionsmönster
- arbetar fram en stärkt motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatrelaterade faror
- integrerar åtgärder mot klimatförändring i politik och planering
- ökar kunskapen och kapaciteten för att hantera klimatförändringar.

	2019	2020	2021	2022	Mål	Resultat mandat-period	
Kommunen ska minska fossilberoendet							
Elproduktion av förnybara energikällor i det geografiska området, andel (%)	100,0	Sol- och vindprojekt planeras. Under perioden genomfördes inga större projekt, men några tillståndprocesser påbörjades. Nordanstigs vindkraftsplan är inte så aktuell och det påverkade.
Solcellsanläggningar med effekt 20 kW–1000 kW, antal	13,0	17,0	20,0	..	↑	↑	Solcellsprojekt påbörjades och både antalet stora och små anläggningar ökade, bland annat på grund av förmånliga investeringskostnader.
Solcellsanläggningar med effekt under 20 kW, antal	60,0	94,0	127,0	..	↑	↑	Se ovan.
Insamlat hushållsavfall totalt, kg per person (egna mätningar)	241,0	232,8	233,5	215,3	↓	↓	Hushållsavfallet minskade stadigt.
Hushållsavfall som samlats in för återbruk, antal kg per person, genomsnitt (egna mätningar)	1,2	2,3	2,3	1,9	↑	↑	Återbrukstrenden ökade totalt sett. Samhällstrenden förstärktes av ett kommunalt påverkansarbete.
Insamlade förpackningar och returpapper, kg per invånare (justerat)	65	74	73	..	↑	↑	I takt med att insamlat hushållsavfall minskade, ökade mängden insamlade förpackningar och tidningar.
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv per invånare	6,38	5,97	↓	↓	Under mandatperioden minskade utsläppen av koldioxid något, dock inte alls i tillräcklig omfattning.
Utsläpp till luft av kväveoxider (NO _x), totalt, kg per invånare	21,8	19,4	↓	↓	Utsläppen av NO _x minskade under mandatperioden, dock inte alls i tillräcklig omfattning.
Koldioxidutsläpp tjänsteresor, ton CO ₂ per årsarbetare (SEKOM)	0,35	0,19	0,2	..	↓	↓	Resandet minskade under pandemin och tillsammans med byte till fordon med lägre miljöpåverkan gav det en positiv miljöeffekt.
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%) (–2020)	31,1	31,2	↑	↑	Samma som ovan.
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%) (egna mätningar)	..	14,0	14,0	22,0	↑	↑	Inköpen av fordon som drivs av el ökade. Flera bilar har möjlighet att drivas mer fossilfritt men tillgången till mer miljövänligt drivmedel är mycket begränsad i kommunen.
Ekologiskt odlad åkermark, andel (%)	18,6	11,2	11,0	..	↑	↓	

Kommunen ska minska fossilberoendet	2019	2020	2021	2022	Mål	Resultat mandat-period	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	..	14,7	22,3	25,8	↑	↑	Det var främst mat med "ekologisk märkning" som ökade. Den kan dock ha producerats långt från Sverige, därför kan den miljömässiga hållbarheten diskuteras.
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	8,6	8,6	8,6	..	↑	↔	Arbetet med vattenvårdsprojektet pågår men i långsam takt.
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	25,7	25,7	22,9	..	↑	↓	Inget strategiskt förändringsarbete pågår.
..	Betyder att måtten ännu inte finns redovisade för året.						
↑	Värdet har stigit från mandatperiodens början.						
↓	Värdet har sjunkit från mandatperiodens början.						
↔	Värdet var oförändrat från mandatperiodens början.						

Miljömål – analys

Av 15 indikatorer visade 11 positivt utfall och gick enligt målen, medan 2 visade negativt, 1 var oförändrad och 1 brister i långsiktig statistisk mätbarhet. Därför kan målet anses vara uppfyllt.

Miljöfrågorna har stått högt upp på verksamhetens agenda hela mandatperioden och ökar i betydelse. Det beror på att kunskapen och mögnaden i organisationen växer. Samtidigt ökar medborgarnas medvetenhet, vilket leder till en nyttig symbios. Det kommunen arbetat mycket med under perioden är att begränsa byggnaders långsiktiga miljöpåverkan genom en minskad energiförbrukning. Det ger också positiva effekter på felavhjälpande underhåll, vilket är resurskrävande, och sparar pengar som kan användas till annat.

Att bilägandet och persontransporterna ersätts av mer miljösmapta fordon och transportsätt påverkade också i positiv riktning, även om det var marginellt. Den positiva effekten av att fler anställda får pröva att köra klimatsmart är att fler miljösmapta bilar syns på vägarna. Kommunen har tagit fram en koldioxidbudget för den geografiska kommunen. Även om minskningen går lite för långsamt, har det blivit tydligare att arbetet med att minska utsläppen måste öka markant för att klimatmålet ska nås.

Medborgarnas långsiktiga miljöpåverkan minskar, eftersom avfall återvinns på ett bättre sätt. Det

totala avfallet minskar långsamt, men den mängd som skickas till förbränning minskar markant. Medvetenheten hos medborgarna om vad som ska slängas och vad som ska återvinnas ökar. I takt med att insamlat hushållsavfall minskar, ökar mängden insamlade förpackningar och tidningar.

Solcellsprojekt påbörjas av flera aktörer. De största har byggts av kommunala intressenter, men även privata. Investeringskostnaden för solenergi har minskat och då ökar antalet anläggningar. Lokala politiska beslut påverkade denna positiva utveckling. Det var främst minskningen av investeringskostnaden som påverkade positivt, men också olika finansieringspaketlösningar och att det är "rätt i tiden".

Kommunstyrelsens ordförande kommenterar

Inköp av elbilar, EPC-projektet och montering av solceller – det är exempel på saker som vi har gjort som verkligen ger effekt. Det behöver vi reflektera över och känna oss stolta över.

Vi gör även andra, mer mjuka åtgärder som till exempel återställning av brukade vattenmiljöer, återställning av utdikade våtmarker och så vidare. Det ska vi också vara stolta över. Dock så kanske vi borde göra det i högre grad än vad vi har gjort.

Det hela är ganska enkelt: Vi behöver minska vår klimatpåverkan samtidigt som vi behöver kompensera för den klimatpåverkan vi redan orsakat.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Kommunallagen och den kommunala redovisningslagen innehåller regler för ekonomisk styrning. Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning i sin egen verksamhet och i offentliga verksamheter som bedrivs av andra juridiska personer, som kommunens bolag. Dessutom finns ett balanskrav som innebär att kommunens intäkter varje år ska överstiga kostnaderna. Balanskravet är en nedre gräns för den ekonomiska utvecklingen, medan begreppet god ekonomisk hushållning innebär väsentligt högre krav. Nordanstig har målmedvetet arbetat med god ekonomisk hushållning de senaste åren.

De kommunala resultatutjämningsreserverna (RUR) innebär att kommuner och regioner kan utjämna intäkter mellan år genom att bygga upp RUR inom det egna kapitalet. Reserverna kan ses som ett förtydligande av det övergripande målet om god ekonomisk hushållning. Nordanstig beslutade 2021 att införa RUR.

Kommunfullmäktiges ambition med den övergripande inriktningen

Kommunen ska ha god ekonomisk hushållning. Begreppet har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet. För att åstadkomma det krävs bland annat en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning, som ger information om avvikelser gentemot budget och mål.

Verksamheterna ska kännetecknas av väl underbyggda beslut, hög effektivitet och god servicenivå. Affärsdrivande verksamheter och bolag ska generera överskott, som kan garantera en långsiktig utveckling. Samarbete och samverkan mellan kommunen och näringslivet ska alltid prövas.

Uppföljning av fullmäktiges finansiella mål

Kommunfullmäktiges finansiella mål	Resultat	
Koncernen ska ha ett positivt resultat som uppgår till två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift för vardera året 2022–2025. Kommunens andel av detta resultat ska vara minst två procent.	Koncernens resultat var 7,1 procent, varav kommunens resultat var 8,4 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift. Målet uppnåddes.	●
Soliditeten inklusive total pensionsskuld ska förbättras årligen.	Soliditeten inklusive total pensionsskuld var 15 procent 2021 och 24 procent 2022. Målet uppnåddes.	●
Likviditeten ska vara lägst 100 procent, det vill säga omsättningstillgångarna ska vara högre än de kortfristiga skulderna.	Likviditeten var 134 procent. Målet uppnåddes.	●
I ett långsiktigt perspektiv ska självfinansieringsgraden uppgå till 100 procent. Undantag kan göras vid investeringar av större karaktär (exempelvis skolor och äldreboenden) med lång livslängd.	Självfinansieringsgraden uppgick 2022 till 120 procent. Målet uppnåddes.	●

● Målet uppfyllt ◆ Målet delvis uppfyllt ■ Målet inte alls uppfyllt.

Kommunen nådde alla finansiella mål

Koncernen inklusive kommunen visade ett starkt resultat om 48,0 mnkr, trots att verksamheterna i kommunen avvek negativt. Koncernens resultat visade ett överskott om 7,1 procent, varav kommunen 8,4 procent. Målet uppnåddes därmed.

Det andra målet rör soliditet. Det är ett nyckeltal som används för att mäta den finansiella styrkan i ett långsiktigt perspektiv och ett mått på hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditeten var 24 (15) procent och målet nåddes. Även om soliditeten har förstärkts de fem senaste åren, måste kommunen visa starka resultat och i möjligaste mån finansiera investeringar med skattemedel.

Likviditet kan användas för att illustrera betalningsförmåga. Att ha god likviditet innebär större säkerhet att klara av sina åtaganden. Det fungerar också som en buffert för att minska risken vid oväntade situationer. Likviditet är ett mått på kortfristig betalningsförmåga. Den ska vara lägst 100 procent och utfallet var 134 procent. Målet nåddes.

Kommunen lade till ytterligare ett finansiellt mål, självfinansieringsgrad. Det är ett mått som illustrerar hur stor andel av investeringarna som finansierats via avskrivningar samt årets resultat. Självfinansieringsgraden uppgick till 120 procent. Målet nåddes.

Budgetavvikelse – resultat

Årets budgetavvikelse kommun

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Årets budget	8 854	2 899	13 445	16 793	16 513
Årets resultat	5 594	7 725	40 396	59 378	56 930
Budgetavvikelse	- 3 260	4 826	26 951	42 585	40 417

Utfall i förhållande till budget

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Avvikelse kommunstyrelsens verksamhet	- 13 729	- 15 678	- 15 394	- 13 233	- 3 816
Avvikelse årets resultat	- 3 260	4 826	26 951	42 585	40 417

Kommunen redovisar en positiv resultatavvikelse på 40,4 mnkr. Budgetavvikelsen för kommunens verksamheter var liten i relation till bruttokostnadsvolymen. Avvikelsen uppgick till - 3,8 mnkr och var betydligt lägre än förra året. Avvikelsen för

särskilda verksamheter var 16,8 mnkr. Det berodde i stora delar på positiva avvikelser för personalomkostnader och avskrivningar. Avvikelsen gällande skatter och finansiella poster var 27,4 mnkr.

Avvikelser mot budget 2022

(tkr)		
Budgeterat 2022		16 513
A	Avvikelser inom verksamheterna	
	Stab	4 277
	Tillväxt och service	4 421
	Utbildning	2 460
	Vård och omsorg	- 17 115
	Social myndighetsnämnd	2 141
		- 3 816
B	Avvikelser särskilda verksamheter	
	Personalomkostnader	8 101
	Politiker verksamhet	4 005
	Kapitalkostnader	150
	Avskrivningar	7 064
	Pensionskostnader	- 3 347
	Övrigt	863
		16 836
		13 020
C	Avvikelse övrigt	
	Skatteintäkter, statsbidrag, slutavräkning	31 205
	Finansiella intäkter och kostnader	- 3 808
	Summa avvikelser mot budget 2022	40 417
	Årets resultat enligt resultaträkningen	56 930

Budgetavvikelse – investeringar

Årets investeringar

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Budget	41 550	41 323	94 252	146 544	140 129
Investeringsvolym brutto	16 805	17 643	68 551	78 570	65 921
Investeringsvolym efter avdrag för investeringsinkomster	15 631	17 605	62 029	70 969	65 321
Investeringsvolym/skatteintäkter %	2,8	3,0	10,1	10,9	9,6

Investeringsbudgeten uppgick till 140,1 mnkr och utfallet blev 65,9 mnkr. Av dem var 26,1 mnkr kostnader för EPC-projektet. EPC-projektets totala budget uppgår till 88 mnkr för hela projektperioden.

En stor ny investering är idrottshallen i Bergsjö. Den största avvikelsen gällde den. Där fanns en budget på 40 mnkr och endast 2,6 mnkr användes. Resterande del används 2023. En annan stor avvi-

kelse gällde ett nytt SÄBO. Där fanns en budget på 10 mnkr och 0 kr användes. Resterande del används även där 2023.

Efter avdrag av årets investeringsbidrag uppgick investeringarna till 65,3 mnkr, vilket var 5,6 mnkr lägre än 2021. Statligt stöd för investeringsbidrag uppgår i redovisningen 2022 till 19,9 mnkr (20,3 mnkr 2021)

Kommunkoncernens ekonomi

Den kommunala koncernen

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	169 126	177 658	192 079	183 157	188 943
Verksamhetens kostnader	- 688 675	- 722 143	- 730 293	- 738 846	- 769 344
Årets resultat	6 913	11 336	45 156	59 500	48 035

I koncernen Nordanstigs kommun ingår kommunstyrelsens verksamhet, byggnadsnämnden, fyra helägda aktieföretag samt Fiberstaden AB om 20 procent. Koncernen redovisade ett positivt resultat om 48,0 mnkr (59,5 mnkr). Ingen budget upprättades för kommunkoncernen 2022.

Eftersom kommunen är både ägare och köpare av flera av koncernföretagens tjänster är intresset dubbelt. Målen är att uppnå koncernnytta och att ge medborgarna bästa möjliga service.

Balanskravsresultat

Enligt 11 kap. 10 § LKBR ska uppgifter om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultat redovisas i förvaltningsberättelsen. Om resultatet blir negativt i ett bokslut är huvudprincipen

att underskottet ska återställas inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Balanskravet gäller för kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Balanskravsutredning (tkr)

	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	59 379	56 930
Reducering av samtliga realisationsvinster	0	0
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	0	0
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmöjligheter	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	541	4 176
Återföring av orealiserade vinster i värdepapper	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	59 920	61 106
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	- 52 851	- 50 133
Disponering från resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0
Balanskravsresultat	7 069	10 973

Kommentarer till årets balanskravsutredning:

- Resultatet justerades med orealiserade förluster i värdepapper på 4,2 mnkr. Det är en finansiell tillgång och består av andelar i Nordea Stratega fond.
- Det fanns inte något historiskt underskott att återställa.
- Årets resultat efter balanskravsjusteringar uppgick till 61,1 mnkr.
- Avsättningen till resultatutjämningsreserven (RUR) med 50,1 mnkr gjordes enligt kommunfullmäktiges riktlinjer.
- RUR uppgick därmed till totalt 102,9 mnkr vid årsskiftet.
- Årets balanskravsresultat efter reservering till RUR uppgick till 10,9 mnkr.
- Resultatet innehöll inga realisationsvinster eller förluster av något slag.

Väsentliga personalförhållanden och sjukfrånvaro

Personalpolitisk inriktning

Personalpolicyn beskriver värderingar och förhållningssätt som är viktiga i relationer mellan medarbetare i kommunens verksamheter och till dem de anställda möter i arbetet.

Personalpolicyn fokuserar extra på kommunens värdegrund, jämställdhet och likabehandling, god arbetsmiljö, hållbart arbetsliv, ledarskap, medarbetarskap, lönebildning och samverkan. Grunden för personalpolitik och värdegrund är en människosyn som ser människan som aktiv, ansvarskännande och meningsskapande.

Kommunen som arbetsgivare ska ge förutsättningar för vänlighet, respekt, öppet engagemang och gott bemötande oavsett situation.

Foto: Hans-Åke Oxelhöjd

Händelser inom personalområdet

Företagshälsovården genomförde arbetsmiljöutbildning inom vissa verksamhetsområden för chefer och skyddsombud.

Årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) utvecklades med stödmaterial, information och utbildning för chefer.

Tillsammans med Sunt arbetslivs resursteam arbetade hela organisationen med friskfaktorer. Genom workshoppar med chefer och skyddsombud togs strategier och handlingsplaner fram för att utveckla verksamheterna med målet friska och attraktiva arbetsplatser med låg och stabil sjukfrånvaro.

En medarbetarundersökning genomfördes för alla tillsvidareanställda. Medarbetarna gav bra betyg till sin arbetsplats och resultaten förbättrades.

En visselblåsartjänst infördes i samverkan med flera kommuner i Gävleborg.

En översyn av arbetsvärderingen inför lönekartläggningen genomfördes, liksom löneöversyn för 2022.

Projektet *Gemensam löneadministration i Hälsingland* upphandlade ett nytt lönesystem och ett schema- och bemanningssystem. Införandeprojektet, som innefattar samtliga kommuner i Hälsingland, påbörjades och planeras vara klart till sommaren 2024.

I Sundsvallsregionen fortsätter samverkan med bland annat *Trainee Sundsvallsregionen* för kompetensförsörjning till yrken som kräver akademisk utbildning.

I ledarutvecklingsprogrammet inom Sundsvallsregionen kunde utbildningar genomföras fysiskt för första gången sedan pandemin startade.

Hemtjänsten rekryterade många medarbetare, eftersom den privata hemtjänsten avvecklades.

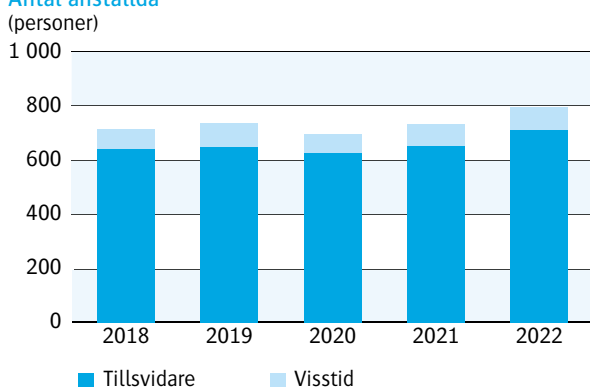
Personalredovisning

Nordanstigs kommun hade 711 tillsvidareanställda den 31 december 2022, en ökning med 58 personer i jämförelse med föregående år. Det motsvaras av 666 årsarbetare. Av de tillsvidareanställda är 83 procent kvinnor och 17 procent män. Under året slutade 19 personer sin anställning med ålderspension.

Totalt 88 personer (motsvarande 75 årsarbetare) var visstidsanställda med månadslön, en ökning med 6 personer.

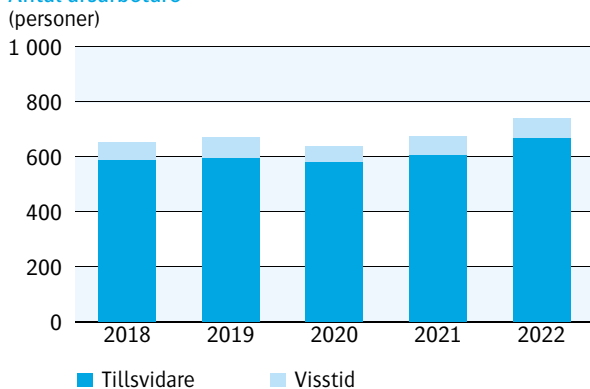
Medelåldern var 46 år, något lägre än föregående år (47).

Antal anställda

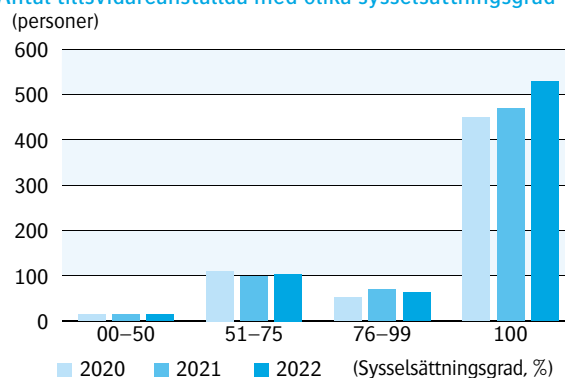

Ökningen av antalet anställda hänger samman med avvecklingen av den privata hemtjänsten.

Antal årsarbetare

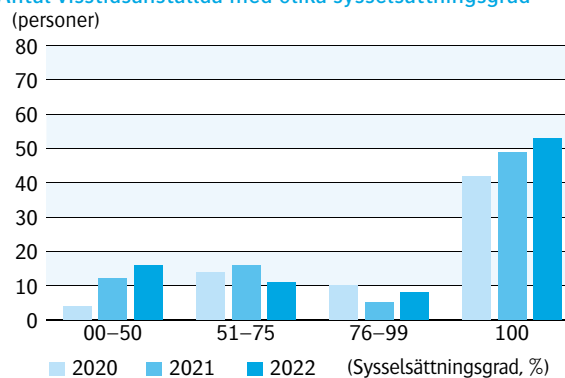
Antal tillsvidareanställda med olika sysselsättningsgrad

Totalt 529 av de 711 tillsvidareanställda medarbetarna hade heltidsanställning vid årsskiftet, vilket motsvarar cirka 74 procent och var en liten ökning jämfört med 2021.

Störst andel deltidsanställda hade vård- och omsorgsverksamheten, där cirka 56 procent hade en heltidsanställning.

Antal visstidsanställda med olika sysselsättningsgrad

Antal anställda

	Tillsvidare			Visstid		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Förvaltningsstab	33	35	38	2	2	1
Tillväxt och service	81	80	84	8	6	5
Utbildning	223	223	216	50	47	54
Vård och omsorg	245	267	329	8	23	25
Social omsorg	45	48	44	2	4	3
Summa antal anställda	627	653	711	70	82	88

Förvaltningsstab = ledning, näringsliv, dataskydd, kansli och kommunikation, personal, ekonomi, it och utveckling och upphandling.
Tillväxt och service = avfall och återvinning, kost och städ, kultur och fritid, samhällsbyggnad, teknik och hållbarhet och transport.

Antalet tillsvidareanställda ökade med 62 personer (cirka 23 procent) i vård och omsorg, främst i hemtjänsten.

Årsarbetare

	Tillsvidare			Visstid		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Förvaltningsstab	32,5	34,5	37,5	1,5	1,5	1,5
Tillväxt och service	76,5	76,5	80	7	5,5	5,0
Utbildning	215	215	210,5	44,5	43	48,5
Vård och omsorg	210,5	233	294,5	6	17	18,5
Social omsorg	44,5	47	43,5	2	3	2,5
Summa årsarbetare	579	606	666	61	70	75

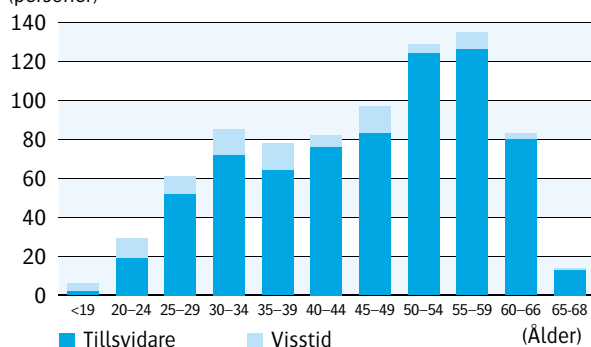
Förvaltningsstab = ledning, näringsliv, dataskydd, kansli och kommunikation, personal, ekonomi, it och utveckling och upphandling.
Tillväxt och service = avfall och återvinning, kost och städ, kultur och fritid, samhällsbyggnad, teknik och hållbarhet och transport.

Resultaträkning

(tkr)	2020	2021	2022
Intäkter	731 579	754 641	784 707
Personalkostnader	- 342 378	- 360 225	- 384 735
Övriga kostnader	- 348 805	- 335 037	- 343 042
Resultat	40 396	59 379	56 930

Åldersfördelning

(personer)

Sjukfrånvaro

Total sjukfrånvaro

(%)	2020	2021	2022
Förvaltningsstab	4,1	4,4	5,8
Tillväxt och service	6,3	7,7	9,1
Utbildning	11,7	9,1	9,4
Vård och omsorg	11,3	9,3	10,6
Socialomsorg	7,0	9,7	12,7
Totalt	10,0	8,8	9,9

Förvaltningsstab = ledning, näringsliv, dataskydd, kansli och kommunikation, personal, ekonomi, it och utveckling och upphandling.

Tillväxt och service = avfall och återvinning, kost och städ, kultur och fritid, samhällsbyggnad, teknik och hållbarhet och transport.

Den totala sjukfrånvaron ökade från 8,8 till 9,9 procent. Ökningen skedde i samtliga verksamhetsområden. Sjukfrånvaron låg fortfarande på en hög nivå.

Insatser tillsammans med företagshälsan Region Gävleborg ägde delvis rum på en kommunövergripande nivå. Insatserna i verksamheterna skedde inom främjande, förebyggande och efterhjälpande som står för den största delen av tjänsterna. Under våren genomfördes arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud.

Företagshälsan bistod verksamheterna med bland annat konsultation, rådgivning, planering och samtal samt rehabiliteringsinsatser. Det kommunövergripande uppdraget bestod till största delen av förebyggande arbete i form av arbetsmiljöutbildning samt kommunövergripande dialog och planering.

Kort- och långtidsfrånvaro

Av den totala sjukfrånvaron stod långtidssjukfrånvaron (över 60 dagar) för 42,6 procent, vilket var i stort sett oförändrat sedan 2021.

Utbildningsverksamheten och social omsorg hade en liten ökning av långtidssjukfrånvaro, medan övriga verksamhetsområden hade en liten minskning jämfört med 2021.

Verksamhet	<59 dagar		>60 dagar	
	2021	2022	2021	2022
Förvaltningsstab	24,2	29,6	75,8	70,4
Tillväxt och service	46,5	58,6	53,3	41,4
Utbildning	68,6	65,1	31,4	34,9
Vård och omsorg	58,1	58,4	41,9	41,6
Socialomsorg	33,1	31,8	66,9	68,2
Total sjukfrånvaro	57,6	57,4	42,4	42,6

Förvaltningsstab = ledning, näringsliv, dataskydd, kansli och kommunikation, personal, ekonomi, it och utveckling och upphandling.

Tillväxt och service = avfall och återvinning, kost och städ, kultur och fritid, samhällsbyggnad, teknik och hållbarhet och transport.

Sjukfrånvaro för kvinnor och män

Den totala sjukfrånvaron ökade med 1,1 procentenhet och syntes hos både kvinnor och män.

I vård och omsorg minskade dock frånvaron med 1,6 procentenhet för männen. För övriga verksamhetsområden ökade sjukfrånvaron hos både kvinnor och män. Den största förändringen var i social omsorg.

Verksamhet	Kvinnor		Män	
	2021	2022	2021	2022
Förvaltningsstab	6,1	8,1	0,6	0,7
Tillväxt och service	9,2	10,3	4,7	6,7
Utbildning	9,3	9,7	7,3	7,9
Vård och omsorg	9,5	11,4	8,1	6,5
Socialomsorg	9,0	11,4	13,3	19,4
Total sjukfrånvaro	9,2	10,6	6,6	7,1

Förvaltningsstab = ledning, näringsliv, dataskydd, kansli och kommunikation, personal, ekonomi, it och utveckling och upphandling.

Tillväxt och service = avfall och återvinning, kost och städ, kultur och fritid, samhällsbyggnad, teknik och hållbarhet och transport.

Sjukfrånvaro per åldersgrupp

Sjukfrånvaron ökade i stort sett lika mycket i samtliga åldersgrupper.

Verksamhet	29 år eller yngre		30–49 år		50 år eller äldre		Alla anställda	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Förvaltningsstab	0	1,9	0,9	1,9	8,1	10,3	4,4	5,8
Tillväxt och service	3,3	6,3	5,6	7,1	9,7	11,0	7,7	9,1
Utbildning	7,4	7,2	8,9	10,1	9,8	9,3	9,1	9,4
Vård och omsorg	6,8	8,9	8,6	9,8	10,5	11,8	9,3	10,6
Socialomsorg	0	9,8	10,4	10,8	9,2	13,9	9,7	12,7
Total sjukfrånvaro	6,8	8,1	7,9	9,1	9,9	11,1	8,8	9,9

Förvaltningsstab = ledning, näringsliv, dataskydd, kansli och kommunikation, personal, ekonomi, it och utveckling och upphandling.

Tillväxt och service = avfall och återvinning, kost och städ, kultur och fritid, samhällsbyggnad, teknik och hållbarhet och transport.

Förväntad utveckling

Flerårsplan

Pandemin präglande verksamheten även 2022. Den globala spridningen hade stor påverkan på ekonomin i Sverige och kommunen. Staten kompenserade kommunerna flera gånger för deras merkostnader. Satsningarna på utbildning inom vård och omsorg ökar kompetensen i verksamheterna framöver.

Kommunfullmäktige fastställer hur kommunens utveckling ska se ut med hjälp av budgeten och flerårsplanen. All ekonomisk planering är osäker, särskilt när omvärlden förändras snabbt. Det kräver att prognoser genomarbetas löpande under året. År 2022 förändrades förutsättningarna inte lika snabbt som 2021 i samband med pandemin. Verksamheterna har också blivit bra på att hantera förändringar av större karaktär, något som sannolikt återkommer.

Ett problem för kommunerna är statens kortsiktiga ekonomiska planering. Flerårsplanen sträcker sig endast cirka två år framåt med någorlunda säkra skatteprognoser. Därtill kommer att de flesta generella och riktade statsbidrag beslutas under innevarande år. Det gör dem svåra att hantera i verksamheterna, på grund av dels den korta framförhållningen, dels osäkerheten i varaktighet. Det pågår ett arbete nationellt som handlar om att kommuner och regioner ska ha en tioårsplanering. Det skulle ge en jämnare verksamhet, men ställer höga krav på stat och regering.

Känslighetsanalysen för 2022 visade att

- en skatteunderlagsförändring med en krona motsvarar cirka 20,0 mnkr
- ökade löner med en procentenhet motsvarar cirka 3,8 mnkr i ökade kostnader
- en invånarförändring med cirka 50 personer motsvarar cirka 2,4 mnkr i skatter och bidrag
- en prispförändring för varor och tjänster med en procentenhet motsvarar cirka 2,0 mnkr.

Kommunen (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Flerårsplan 2024	Flerårsplan 2025	Flerårsplan 2026
Verksamhetens intäkter	102,6	144,1	144,5	145,2	146,0
Verksamhetens kostnader	- 703,4	- 773,2	- 787,3	- 801,6	- 816,3
Avskrivningar	- 21,2	- 25,2	- 29,4	- 32,5	- 35,3
Skatteintäkter och statsbidrag	679,7	671,6	693,6	710,5	729,3
Finansnetto	- 0,8	- 3,8	- 4,1	- 3,7	- 4,4
Årets resultat	56,9	13,5	17,3	17,9	19,3

Kommunen (mnkr)	Bokslut 2022	Budget 2023	Flerårsplan 2024	Flerårsplan 2025	Flerårsplan 2026
Likviditet procent	134	111	111	114	125
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse procent	53	48	45	44	43
Soliditet med ansvarsförbindelse procent	24	22	23	24	25
Årets investeringar	30,1	20,0	20,0	20,0	20,0
Tilläggsinvesteringar	9,7	11,5	11,5	9,0	9,0
Investeringar som kräver Kf-beslut	0,0	80,0	80,0	80,0	80,0
EPC-projekt	26,1	15,9	0,0	0,0	0,0

Framtid

Kriget i Ukraina efter Rysslands olagliga invasion påverkar Sverige påtagligt. Förutsägbarheten kring de ekonomiska förutsättningarna är otvivelaktigare än på många år. Det påverkar naturligtvis Nordanstigs möjligheter att planera, eftersom kommunens finansiering blir otvivelaktigare och mer oförutsägbar. Ändå är kommunens förutsättningar förhållningsvis stabila, eftersom både verksamhet och ekonomi följs upp när det gäller effektivitet och kvalitet. I flera år har både verksamhetsmässiga och ekonomiska resultat förbättrats. Samtidigt har befolkningstalet varit stabilt, vilket är en förutsättning för utveckling.

Kommunen har en långsiktighet i sina satsningar. Med kommunfullmäktiges mål i ryggen kan kommunen arbeta för ökade utbildningsnivåer, befolkningstillväxt (till 10 000 invånare) och livsförutsättningar som god miljö och minskad klimatpåverkan.

Inför den nya mandatperioden står målen fast och kompletteras med ett fjärde mål om förbättrad jämlikhet och folkhälsa.

Foto: Marlene Vesterlund

Utbildningsmålet ska bidra till att höja kommuninvånarnas kompetens för att de ska vara attraktiva i arbetsmarknadsregionen och möta framtidens krav. Tillväxtmålet bidrar till att värna välfärden genom skatteintäkter och stabila invånartal. Eftersom fler äldre kommer att behöva äldreomsorg de närmaste åren måste befolkningen öka. Det kräver att fokus ligger på kompetensförsörjning och effektivisering med digitaliserad service och effektivare fastighetsdrift.

Förbättrade boendemiljöer och bättre fungerande ekosystem svarar väl mot kommunfullmäktiges mål för klimat och miljö. Mat kan i större utsträckning vara närodlat. Åtgärder för hållbar vattenförsörjning, fria vattenvägar, rening av utflöden till sjöar och åar, hyggesfria avverk-

ningar och klimatomställning av fordonsparken är exempel på kommunens omställningsarbete.

I det kommunala ansvaret ligger också att arbeta med uppsnygning som bortförel av bilvrak, slyröjning samt att ordna tillgängliga stigar och vägar för gående och cyklande. Centralt för kommunens utveckling av infrastruktur är de nödvändiga satsningarna på den nya ostkustbanan och E4-sträckningen genom kommunen.

Kommunens nya fjärde mål pekar ut ännu en förutsättning för att bo och verka i Nordanstig. God hälsa ger ett gott liv där behoven av samhällets stöd minskar. Verksamheten ska integrera målet kommande år och räknar med att det ger långsiktigt positiva effekter.

Räkenskaper

Resultaträkning

(tkr)	Not	Kommunen				Koncernen	
		Bokslut 2022	Budget 2022	Bokslut 2021	Budget 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	1, 2	103 161	129 993	98 371	144 104	188 943	183 157
Verksamhetens kostnader	3	-703 395	-731 750	-675 692	-773 210	-769 344	-738 846
Jämförelsestörande post	4	-550	0	2 686	0	-550	2 686
Avskrivningar	5	-21 184	-28 248	-18 269	-25 161	-45 712	-36 362
Verksamhetens nettokostnader		-621 968	-630 005	-592 904	-654 267	-626 663	-589 365
Skatteintäkter	6	441 132	420 850	423 205	445 972	441 132	423 205
Generella statsbidrag	7	238 572	227 648	229 452	225 601	238 572	229 452
Verksamhetens resultat		57 736	18 493	59 753	17 306	53 041	63 292
Finansiella intäkter	8	1 842	1 669	927	771	1 506	601
Finansiella kostnader	9	-2 648	-3 649	-1 301	-4 557	-6 512	-4 393
Resultat efter finansiella poster		56 930	16 513	59 379	13 520	48 035	59 500
Extraordinära intäkter							
Extraordinära kostnader							
Årets resultat – förändring av eget kapital		56 930	16 513	59 379	13 520	48 035	59 500

Balansräkning

(tkr)	Not	Kommunen			Koncernen	
		Bokslut 2022	Budget 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Tillgångar						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar						
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	345 590		302 557	623 065	560 297
Maskiner och inventarier	10	24 695		19 558	148 285	146 503
Finansiella anläggningstillgångar						
Värdepapper, andelar		9 166		8 465	5 993	5 042
Långfristiga fordringar		16 980		20 329	5 527	4 758
Summa anläggningstillgångar		396 431	495 554	350 909	782 870	716 600
Omsättningstillgångar						
Förråd		912		1 237	1 814	1 807
Fordringar	11	78 348		54 663	97 707	73 622
Kortfristig placering (marknadsvärde: Nordea Stratega räntefond)		34 433		38 609	34 433	38 609
Kassa och bank		73 591		62 173	73 591	62 173
Summa omsättningstillgångar		187 284	115 494	156 682	207 545	176 211
Summa tillgångar		583 715	611 048	507 591	990 415	892 811
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital	12					
Övrigt eget kapital		146 530		137 284	312 064	252 312
Årets resultat		56 930		59 378	48 035	59 500
Resultatutjämningsreserv		102 984		52 851		
Summa eget kapital		306 444	226 648	249 513	360 099	311 812
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	13	50 032	49 172	46 464	50 032	46 464
Andra avsättningar	14	1 933	1 600	1 576	4 013	3 591
Summa avsättningar		51 965	50 772	48 040	54 045	50 055
Skulder						
Långfristiga skulder	15	105 993	212 452	113 036	422 189	403 974
Kortfristiga skulder	16	119 314	121 176	97 003	154 082	126 970
Summa skulder		225 307	333 628	210 039	576 271	530 944
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		583 715	611 048	507 591	990 415	892 811
Borgensåtaganden och ansvarsförbindelser						
Borgensåtaganden	17	315 258	282 258	285 558	2 169	2 169
Pensionsförpliktelser	18	163 994	187 790	172 893	163 994	172 893
Ansvarsförbindelser	19				302	283

Kassaflödesanalys

(tkr)	Not	Kommunen				Koncernen	
		Bokslut 2022	Budget 2022	Bokslut 2021	Budget 2023	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Från verksamheten tillförda medel							
Resultat efter finansiella poster	12	56 930	16 513	59 379	13 520	48 035	59 500
Justering för av- och nedskrivningar	4, 5	21 184	28 248	18 269	25 161	45 712	36 362
Justering för gjorda avsättningar	20	3 925	2 230	3 512	2 458	3 990	3 332
Övriga ej likviditetspåverkande poster	21	4 176	0	- 658	0	3 997	- 2 510
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		86 215	46 991	80 502	41 139	101 734	96 684
Kassaflöde från den löpande verksamheten							
Korta fordringar, ökning (-) eller minskning (+)	11	- 23 685	5 000	4 298	7 000	- 24 085	- 1 229
Lager, ökning (-) eller minskning (+)		325	0	131	0	- 7	33
Korta skulder, ökning (+) eller minskning (-)	16	21 805	- 3 000	- 25 960	- 8 000	27 112	- 15 252
Kassaflöde från den löpande verksamheten		84 660	48 991	58 971	40 139	104 754	80 236
Investeringsverksamhet							
Investering i materiella anläggningstillgångar	10	- 69 353	- 126 916	- 78 570	- 134 305	- 111 271	- 125 532
Försäljning av anläggningar		0	500	0	500	94	65
Kassaflöde från investeringsverksamhet		- 69 353	- 126 416	- 78 570	- 133 805	- 111 177	- 125 467
Finansieringsverksamhet							
Nyupptagna lån, leasing	15	2 544	105 000	36 198	114 000	39 244	71 498
Amortering av skuld	15	- 9 081	- 12 000	- 11 591	- 17 560	- 23 123	- 20 666
Förlusttäckningsbidrag		0	0	0	0	0	0
Ökning långfristiga fordringar		2 648	0	2 600	0	1 720	2 007
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		- 3 889	93 000	27 207	96 440	17 841	52 839
Årets kassaflöde		11 418	15 575	7 608	2 774	11 418	7 608
Likvida medel vid årets början		62 173		54 565		62 173	54 565
Likvida medel vid årets slut		73 591		62 173		73 591	62 173

Nothänvisning

Not 1

Redovisningsprinciper

Redovisningen har skett enligt god redovisningssed och enligt kommunal redovisningslag samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Eventuella avvikelser beskrivs under berörd rubrik. Alla belopp och beräkningar presenteras i respektive års penningvärde.

Kostnads- och intäktsräntor	Har periodiserats.
Långfristiga skulder	Amorteringar har behandlats som kortfristig skuld.
Skatteintäkter	Prognosen för slutavräkning 2021 och 2022 ingår i posten skatteintäkter i resultaträkningen.
Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner	Från och med redovisningsåret 2002 redovisas löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner när kostnaden uppstått, det vill säga när lönerna intjänats. Ingen uppbokning av retroaktiva, icke beslutade löner finns med i utfallet.
Sociala avgifter	Har redovisats i form av procentuella personalomkostnadspålägg i samband med löneredovisningen. Arbetsgivaravgiften för december har periodiserats.
Personalomkostnadspålägg	Verksamheterna har interndeberats med 40,2 procent.
Förändring av pensions- och semesterlöneskuld.	Respektive skuld redovisas som en samlad kostnad för hela verksamheten under verksamhetens kostnader (ökning pensionskuld inklusive löneskatt och förändring semesterlöneskuld) i resultaträkningen.
Redovisning av pensionsförpliktelser	Från och med redovisningsåret 1998 redovisas nyintjänade pensionsförmåner; dels den individuella delen som i bokslutet redovisas som kortfristig skuld, dels resterande delar som en avsättning i balansräkningen ingående i posten "verksamhetens kostnader" (ökning pensionskuld inklusive löneskatt) i resultaträkningen. Visstidspensioner för förtroendevalda ingår i avsättningen, dock har ingen hänsyn tagits till nuvarande kommunalråds intjänade pensionsförmån. Räntan på pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas i posten finansiella kostnader i resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Kommunen har ingen förvaltning av medel finansiellt placerade för pensioner, vilket innebär att hela pensionsförpliktelsen återlånas i verksamheten. Pensionerna beräknas enligt RIPS-21.
Löneskatt på pensioner	Från och med 1999 redovisas löneskatt på årets intjänade pensioner och ingår i verksamhetens kostnader (posten "ökning pensioner inklusive löneskatt") i resultaträkningen.
Redovisning av materiella anläggningstillgångar	Upptas till anskaffningsvärde reducerat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar fördelas på betydande komponenter där komponentavskrivning tillämpas enligt RKR 11:4.
Korttidsinventarier	För att en investering ska klassas som en anläggningstillgång och att man därmed kan fördela kostnaden (avskrivningen) på minst tre år ska investeringen ha en ekonomisk varaktighet på minst tre år och uppgå till ett värde av lägst ett prisbasbelopp.
Avskrivningar	Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Viss vägledning finns i SKR:s förslag till avskrivningstider. Planenlig avskrivning baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och sker efter förväntad, ekonomisk livslängd. I kommunen påbörjas avskrivningarna månaden efter anskaffning. Huvudsakligen tillämpas följande avskrivningstider: anläggningar 20–100 år, maskiner, fordon och inventarier 5–20 år, energianläggningar 10–30 år.
Kapitalkostnader	Kapitalkostnad är den ersättning verksamheterna erlagger för gjorda investeringar. Den räknas enligt nominell metod med 1,25 procents internränta 2022. Kapitalkostnad kostnadsbokförs månaden efter genomförd investering.
Kundfordringar	Kundfordringar har minskats med summan av osäkra fordringar (befarade kundförluster). Kundfordringar äldre än 12 månader bedöms som osäkra.

Leasingavtal	Från och med redovisningsåret 2003 redovisas nya finansiella leasingavtal i balansräkningen, det vill säga som anläggningstillgång och långfristig skuld. Från och med årsredovisningen 2003 redovisas nyleasade bilar enligt denna princip. Hyresavtal för lokaler och bostäder redovisas som operationell leasing (och är även enligt definitionen operationell leasing).
Redovisning av bredbandsinvestering	Kostnader och intäkter (bidrag från länsstyrelsen och EU) i bredbandsprojekten redovisas som anläggningstillgång och planenlig avskrivning påbörjas månaden efter att investeringen gjorts.
Extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål	Extraordinära poster ska avse händelser som saknar tydligt samband med kommunens ordinarie verksamhet, att händelsen inte förväntas inträffa ofta och att posten uppgår till ett väsentligt belopp. Jämförelsestörande poster är sådana som uppgår till väsentliga belopp och påverkar årets resultat, men hänförs till annan period.
Klassificering av finansiella tillgångar	Kommunfullmäktige har inte tagit beslut om att placerade medel ska anses vara ett långsiktigt innehav.
Redovisning av avsättningar, ansvarsförbindelser och eventualtillgångar	En avsättning är på balansdagen säker eller sannolik till sin förekomst, men ovisst till belopp eller tidpunkt då den ska infrias, exempelvis pensionsskuld och täckning av deponi.
Redovisning av immateriella tillgångar	Nordanstigs kommun har inga immateriella tillgångar redovisade.
Redovisning av lånekostnader	Redovisas enligt huvudprincipen, det vill säga att lånekostnaderna belastar resultatet för den period till vilken de hänförs, oavsett hur de lånade medlen används.
Redovisning av generella statsbidrag	Enligt RKR R2 ska generella statsbidrag redovisas så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förenliga med transaktionen tillfaller kommunen. Samtidigt ska skatteintäkter periodiseras och redovisas i takt med intjänandet. De extra generella statsbidragen avser att täcka kostnader och minskade intäkter för en period som inträffar såväl före som efter att riksdagen fattat beslut. Därför fördelar kommunen schablonmässigt de extra generella statsbidragen med 1/12 per månad. Statsbidrag erhöles med 7,2 mnkr, varav 4,5 mnkr har balanserats och utgör således erhållet men ännu inte intäktsredovisat bidrag. Bidragets syfte är att minska andelen timanställningar inom vård och omsorg, och utbetalas av Socialstyrelsen.
Sammanställd redovisning	Resultaträkningen och balansräkningen visar en sammanställd redovisning för koncernen. Proportionell konsolideringsmetod har använts. Enligt rekommendationen R16 ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt över utvecklingen av kommunens samlade verksamhet. Därutöver ska sammanställda räkenskaper upprättas om bolagens omsättning uppgår till minst fem procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag, eller om bolagens balansomslutning uppgår till minst fem procent av kommunens balansomslutning. Företag vars omsättning är av obetydlig omfattning kan undantas. Som obetydlig omfattning definieras företag där kommunens andel av omsättning och omslutning är mindre än två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den sammanlagda kommunala andelen av omsättningen hos de företag som undantas får dock inte överstiga fem procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. De som undantas från kommunens sammanställda redovisning är Hälsinglands utbildningsförbund, MittSverige Vatten & Avfall AB, Visit Hälsingland Gästrikland AB, Ostkustbanan 2015 AB samt Inera AB. Kommunens sammanställda redovisning omfattar Nordanstigs Bostäder AB, Nordanstig Vatten AB, Nordanstigs Fjärrvärme AB, Nordanstigs Kommunfastigheter AB samt Fiberstaden AB. I den sammanställda redovisningen upptas inte bolag som är under likvidation eller har beslutats att likvideras.

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 2				
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	5 421	4 761	42 571	38 204
Taxor och avgifter	34 130	33 768	34 130	33 768
Hyror och arrenden	10 844	10 155	44 707	45 375
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	46 886	45 239	46 866	45 239
Övriga bidrag	1 836	661	1 836	661
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	1 435	2 183	1 435	2 183
Intäkter från exploateringsverksamhet	1 905	1 272	1 905	1 272
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	225	225	225	225
Övriga verksamhetsintäkter	479	107	15 268	16 230
	103 161	98 371	188 943	183 157
Not 3				
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	- 378 408	- 353 948	- 392 937	- 365 413
Pensionskostnader	- 36 421	- 32 299	- 36 421	- 32 299
Lämnade bidrag	- 23 811	- 23 663	- 23 811	- 23 663
Köp av huvudverksamhet	- 147 122	- 165 046	- 147 122	- 165 046
Lokal- och markhyror	- 6 003	- 4 660	- 58 438	- 56 497
Material, tjänster och övriga verksamhetskostnader	- 111 630	- 95 945	- 111 630	- 95 945
Realisationsförluster och utrangeringar	0	0	0	0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	0	- 131	0	- 131
Bolagsskatt	0	0	1 015	148
	- 703 395	- 675 692	- 769 344	- 738 846
Not 4				
Jämförelsestörande poster				
Orealiserad vinst värdepapper	0	0	0	0
Orealiserade förluster värdepapper	- 4 176	- 541	- 4 176	- 541
Utdelning Nordanstigs Fastighets AB	0	2 000	0	2 000
Förändring RIPS (livslängdsantagande pensioner)	0	- 2 228	0	- 2 228
Sjuklöneersättning covid-19	3 626	3 455	3 626	3 455
	- 550	2 686	- 550	2 686

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 5				
Avskrivningar				
Avskrivning byggnader och anläggningar	- 15 115	- 12 772	- 30 547	- 22 161
Avskrivning maskiner och inventarier	- 6 068	- 5 497	- 15 165	- 14 201
	- 21 183	- 18 269	- 45 712	- 36 362
Not 6				
Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	426 986	410 795	426 986	410 795
Preliminär slutavräkning innevarande år	11 114	10 846	11 114	10 846
Slutavräkningsdifferens föregående år	3 031	1 564	3 031	1 564
	441 131	423 205	441 131	423 205
Not 7				
Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag	152 558	139 877	152 558	139 877
Kommunal fastighetsavgift	26 481	26 290	26 481	26 290
Avgift för LSS-utjämning	- 9 679	- 7 703	- 9 679	- 7 703
Kostnadsutjämningsbidrag	35 314	36 760	35 314	36 760
Strukturbidrag		0		0
Regleringsavgift eller -bidrag	26 199	28 212	26 199	28 212
Stöd med avseende på flyktingsituationen (Ukraina)	163	0	163	0
Extra statsbidrag, stöd för att stärka välfärden		4 902		4 902
Extra tillskott med anledning av covid-19-pandemin	0	0		0
Stöd till mindre kommuner	3 464		3 464	
Tillfälligt stöd för ökade kostnader	191		191	
Prestationsbaserat statsbidrag för att minska timanställningar	2 649		2 649	
Skolmiljarden	1 231	1 114	1 231	1 114
	238 571	229 452	238 571	229 452
Not 8				
Finansiella intäkter				
Överskottsutdelning Kommuninvest	490	175	490	175
Ränteintäkter	18	44	302	158
Ränteintäkter kommunala bolag	278	213	0	0
Realiserade valutakursvinster	0	0	0	65
Orealiserade valutakursvinster*	0	0	0	0
Övriga intäkter	1 056	495	714	203
	1 842	927	1 506	601
*Orealiserade valutakursvinster finns i not 4, jämförelsestörande poster				

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 9				
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	- 842	- 586	- 5 322	- 3 712
Finansiella kostnader pensionsavsättningar	- 922	- 560	- 922	- 560
Realiserade valutakursförluster	0	0	0	0
Orealiserade valutakursförluster*	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	- 884	- 155	- 268	- 121
	- 2 648	- 1 301	- 6 512	- 4 393
*Orealiserade valutakursförluster finns i not 4, jämförelsestörande poster				
Not 10				
Materiella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	550 297	479 200	994 033	894 057
Inköp	58 211	71 097	131 050	117 308
Överföringar				
Omklassificeringar			- 37 737	- 17 332
Försäljningar	- 64			
Utrangeringar				
Utgående anskaffningsvärde	608 444	550 297	1 087 346	994 033
Ingående ackumulerade avskrivningar	- 247 489	- 234 717	- 388 353	- 366 193
Försäljningar				
Utrangeringar				
Årets avskrivningar	- 15 115	- 12 772	- 26 420	- 22 160
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 262 604	- 247 489	- 414 773	- 388 353
Ingående ackumulerade nedskrivningar	- 250	- 250	- 45 383	- 45 383
Årets nedskrivningar och återföringar			- 4 125	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	- 250	- 250	- 49 508	- 45 383
Utgående redovisat värde	345 590	302 558	623 065	560 297
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	23	24		
Därav:				
Mark och byggnader	258 962	188 009	495 977	397 289
Pågående projekt	1 679	34 178	42 139	82 638
Tekniska anläggningar	74 425	69 264	74 425	69 264
Tekniska anläggningar, affärsdrivande verk	10 524	11 107	10 524	11 106
	345 590	302 558	623 065	560 297

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	94 225	85 554	289 629	267 467
Inköp	11 206	8 672	14 624	9 499
Överföringar				
Omklassificeringar			2 451	15 609
Försäljningar				
Utrangeringar			- 540	- 2 947
Utgående anskaffningsvärde	105 431	94 226	306 164	289 629
Ingående ackumulerade avskrivningar	- 74 668	- 69 171	- 143 126	- 131 871
Försäljningar				
Utrangeringar			415	2 947
Årets avskrivning	- 6 068	- 5 497	- 15 167	- 14 201
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 80 736	- 74 668	- 157 878	- 143 126
Utgående redovisat värde	24 695	19 558	148 285	146 503
Genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	4	4		
Därav:				
Maskiner, affärsdrivande verk	1 426	1 687	1 426	1 687
Inventarier	23 269	17 871	146 859	144 816
	24 695	19 558	148 285	146 503
Not 11				
Fordringar				
Kundfordringar	5 356	6 470	8 088	9 186
Statsbidragsfordringar	562	1 113	562	1 113
Skatteverket	30 790	26 263	30 831	26 345
Interimsfordringar, övriga	41 639	20 817	58 226	36 978
	78 347	54 663	97 707	73 622

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 12				
Eget kapital				
Ingående eget kapital	249 513	190 135	312 064	252 312
Årets resultat	56 930	59 378	48 035	59 500
	306 443	249 513	360 099	311 812
<i>Ingående resultatutjämningsreserv (RUR)</i>	52 851	0		
<i>Årets reservering av resultatutjämningsreserv</i>	50 133	52 851		
<i>Varav resultatutjämningsreserv</i>	102 984	52 851		
<i>Varav övrigt eget kapital</i>	203 460	196 662		
Not 13				
Avsättningar för pensioner (aktualiseringsgrad 88 procent. Inga visstidsförordnanden)				
Intjänande från och med 1998 exklusive ÖK-SAP				
Ingående avsättning inklusive löneskatt	46 464	42 945	46 464	42 945
Intjänat under året	4 068	2 946	4 068	2 946
Utbetalt under året	-2 126	-2 481	-2 126	-2 481
Löneskatt	697	676	697	676
Ränteuppräkning	922	560	922	560
Ändrade livslängdsantaganden i RIPS		1 793		1 793
Övrig post	7	25	7	25
Utgående avsättning inklusive löneskatt	50 032	46 464	50 032	46 464
Not 14				
Andra avsättningar				
Renhållningskollektivets fordran på skattekollektivet	1 933	1 576	1 933	1 576
Latent skatteskuld			2 080	2 015
Andra avsättningar				
	1 933	1 576	4 013	3 591

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 15				
Långfristiga skulder				
Ingående skuld justerad med koncernskulder	113 036	81 605	403 974	346 412
Amortering	- 7 925	- 10 886	- 19 367	- 20 055
Amortering leasade bilar	- 1 156	- 705	- 1 156	- 705
Nya lån	0	35 000	36 700	70 300
Nya lån, leasing	2 544	1 198	2 544	1 198
Skuld för statligt investeringsbidrag (förändring)	- 506	6 824	- 506	6 824
	105 993	113 036	422 189	403 974
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	1,82	2,39		
Genomsnittlig ränta (%)	0,84	0,60		
Kapitalförfall andel av lån (%)				
0–1 år	0	20		
1–3 år	60	0		
3–5 år	40	44		
5–10 år	0	36		
Över 10 år	-	-		
Finansiella leasingavtal, maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	5 752	4 440	7 713	6 055
Nuvärde minimileaseavgifter	3 251	2 286	4 018	2 757
Därav:				
Förfall inom 1 år	1 046	1 180	1 356	1 517
Förfall inom 1–5 år	2 205	1 106	2 662	1 240
Förfall senare än 5 år		0		0
	3 251	2 286	4 018	2 757
Operationella leasingavtal				
Totala framtida minimileaseavgifter	585	585	1 157	1 596
Nuvärde minimileaseavgifter	195	476	767	1 488
Därav:				
Förfall inom 1 år	195	390	474	713
Förfall inom 1–5 år	0	86	245	722
Förfall senare än 5 år	0	0	48	53
	195	476	767	1 488

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 16				
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	25 311	14 832	36 579	28 187
Arbetsgivaravgifter	13 232	12 542	14 248	13 637
Skatteverket, slutavräkning	0	0	0	0
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	6 448	6 060	6 822	6 403
Personalens löneskuld, timanställda	5 697	5 026	5 697	5 026
Pension individuell del inklusive löneskatt	15 503	12 610	15 503	12 610
Amortering leasade bilar	1 329	1 302	1 329	1 302
Amortering långfristig skuld	5 300	6 700	11 900	8 800
Semesterlöneskuld	11 768	11 541	13 527	13 531
Kortfristig skuld till koncern NVAB	600	600	0	0
Kortfristig skuld stiftelser	0	0	0	0
Skuld till andra kommuner	267	267	267	267
Koncernkreditkonto	0	0	0	0
Övriga kortfristiga skulder	33 859	25 523	48 210	37 207
	119 314	97 003	154 082	126 970
Not 17				
Borgensåtaganden				
Egnahem	107	107	107	107
Bostadslån med kreditgaranti	19	19	19	19
Nordanstigs Bostäder AB	193 089	158 389	0	0
Nordanstig Vatten AB	120 000	125 000	0	0
Hälsingeutbildningar	640	640	640	640
Övriga	1 403	1 403	1 403	1 403
	315 258	285 558	2 169	2 169

Nordanstigs kommun har i november 2006 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 medlemmar som per den 31 december 2022 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Nordanstigs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att den 31 december 2022 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 448 658 995 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 440 705 525 kronor.

(tkr)	Kommunen		Koncernen	
	Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Not 18				
Pensionsförpliktelser (aktualiseringsgrad 88 procent. Inga visstidsförordnanden)				
(Pensioner intjänade före 1998)				
Ingående ansvarsförbindelse	139 138	142 996	139 138	142 996
Aktualisering				
Ränteuppräknig	787	819	787	819
Basbeloppsuppräknig	3 584	1 784	3 584	1 784
Övrig post	-2 469	-1 963	-2 469	-1 963
Årets utbetalningar	-9 063	-8 931	-9 063	-8 931
Ändrade livslängdsantaganden i RIPS	0	4 433	0	4 433
Summa pensionsförpliktelser	131 977	139 138	131 977	139 138
Löneskatt	32 017	33 755	32 017	33 755
Utgående ansvarsförbindelse	163 994	172 893	163 994	172 893
Not 19				
Ansvarsförbindelser				
Garantibelopp Fastigo			302	283
Not 20				
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde				
Avsättningar				
Förändring avsättning pensioner	3 568	3 519	3 568	3 512
Förändring andra avsättningar	357	-7	422	-180
Justering föregående års avsättning		0		0
	3 925	3 512	3 990	3 332
Not 21				
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflöde				
Övriga ej likviditetspåverkande poster				
Realisationsförlust anläggningstillgång	0	0	0	0
Orealiserad vinst värdepapper	4 176	541	4 176	541
Övriga poster	0	-1 199	-179	-3 051
	4 176	-658	3 997	-2 510
Not 22				
Uppllysning om kostnader för räkenskapsrevision, enbart kommunen				
Total kostnad räkenskapsrevision	170	170		
Övriga tjänster	280	219		

Driftsredovisning

Kommunstyrelsen

Den budgeterade nettokostnaden för kommunens verksamheter var 606,4 mnkr. Nettokostnaden slutade på 606,2 mnkr, vilket summerade en positiv nettokostnadsavvikelse på 0,2 mnkr. I budgeten ingår en ospecificerad besparing om 1,5 mnkr. Besparingen är en politisk vilja och hanterades av verksamheten tillväxt och service.

Verksamheter som visade positiv nettokostnadsavvikelse var stab (4,3 mnkr), tillväxt och service (4,4 mnkr), utbildning (2,5 mnkr), sociala myndighetsnämnden (2,1 mnkr) och politisk verk-

samhet inklusive förfogandemedel (4,0 mnkr). Negativ nettokostnadsavvikelse visade vård och omsorg (17,1 mnkr).

Förklaringar kring avvikelseposterna finns i följande avsnitt under respektive verksamhet.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över kommunens samlade verksamhet, såväl nämnder som kommunala företag. Arbetet planeras och genomförs. Budget, flerårsplan och verksamhetsplaner är viktiga styrdokument som ger underlag för hur verksamhet och ekonomi planeras.

Verksamheter inklusive nämnd (tkr)	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021
Stab	- 60 232	- 55 954	4 278	- 101 977
Tillväxt och service	- 80 585	- 76 165	4 420	- 74 150
Utbildning	- 224 074	- 221 614	2 460	- 168 086
Vård och omsorg	- 173 366	- 190 481	- 17 115	- 175 051
Social omsorg				- 31 004
Sociala myndighetsnämnden	- 55 695	- 53 554	2 141	- 27 935
Politisk verksamhet inklusive förfogandemedel	- 12 399	- 8 394	4 005	- 6 413
Summa verksamheter	- 606 351	- 606 162	189	- 584 616
Personalomkostnader	15 743	23 844	8 101	22 055
Kapitalkostnader	23 939	24 089	150	21 327
Pensionskostnader	- 32 904	- 36 251	- 3 347	- 32 128
Övrigt centrala poster	- 2 184	- 1 321	863	- 1 858
Summa gemensamma kostnader/intäkter	4 594	10 361	5 767	9 396
Avskrivningar	- 28 248	- 21 184	7 064	- 18 269
Verksamhetens nettokostnader	- 630 005	- 616 985	13 020	- 593 489
Skatteintäkter	622 264	653 222	30 958	626 366
Kommunal fastighetsavgift	26 234	26 481	247	26 290
Summa skatter och generella bidrag	648 498	679 703	31 205	652 656
Finansiella intäkter och kostnader	- 1 980	- 5 788	- 3 808	212
Summa driftredovisning	16 513	56 930	40 417	59 379

Budgetförändringar

Förändringar av ramar 2022 Verksamheter (tkr)	Kf beslut § 70/2021	Löneökningar avseende 2021	Löneökningar avseende 2022	Flyttar	Ny budget
Stab	105 213	532	507	- 46 020	60 232
Tillväxt och service	82 169	752	443	- 2 780	80 584
Utbildning	169 335	3 277	1 962	49 500	224 074
Vård och omsorg	169 215	2 487	1 664	0	173 366
Social omsorg	31 123	527	0	- 31 650	0
Sociala myndighetsnämnden	23 621	0	424	31 650	55 695
Politisk verksamhet inklusive föfogandemedel	12 399	0	0	0	12 399
Totalt verksamheter	593 075	7 575	5 000	700	606 350
Löneökningar centralt	18 812	- 7 575	- 5 000		6 237
Generellt sparkrav	- 1 500				- 1 500
Summa totalt	610 387	0	0	700	611 087

Budgetjusteringar:

KS §224, Omföring 49 500 tkr från Stab till Utbildning

KS §225, Omföring 3 480 tkr från Tillväxt och service till Stab

KF §111, Omföring 31 650 tkr från Social omsorg till Sociala myndighetsnämnden

KF §118, Omföring 700 tkr från centrala verksamheter till Tillväxt och service

Budget 2022 beslutades i juni 2021. Fullmäktige beslutade om en totalram för kommunstyrelsens verksamhetsområde och en för sociala myndighetsnämnden.

Löneökningarna budgeterades på en egen verksamhetsrad i budget 2022 inom kommunstyrelsens ram, för att kunna fördelas till verksamheterna när lönerörelsen var klar.

Stab

Verksamhetsområde

Staben är kommunstyrelsens redskap för att stödja och styra verksamheten strategiskt och operativt. De strategiska uppgifterna berör budget, hållbar utveckling, folkhälsa, digitalisering, personalförsörjning, kommunikation, arkiv, upphandling och ekonomi. De operativa gäller lönehantering, dataskydd, rekrytering, extern och intern information, sociala medier, webbsida och telefoni, arkivering, upphandling och ekonomiuppföljning. Staben arbetar även med näringslivsfrågor.

Viktiga händelser under perioden

Pandemin fortsatte att påverka verksamheten, både när det gällde kommunikation och det pressade personalläget i vård och omsorg samt utbildning. Kriget i Ukraina föranledde arbete med kriskommunikation. Indirekt påverkades kommunen av inflation och ränteökningar till följd av kriget.

I september genomfördes Folkhälsodagarna för första gången. De kombinerades med Äldredagarna och var uppskattade.

För att minska sjukfrånvaron genomförs projektet *Friskare arbetsplatser* med stöd av Sunt arbetsliv. Det inkluderar alla chefer och skyddsombud. I första skedet handlade det om delaktighet och medarbetarskap. Arbetet fortsätter i flera år.

Det nya lönesystemet förbereddes och införs våren 2023. Ett nytt årshjul för systematiskt arbetsmiljöarbete infördes.

Nya digitala verktyg tillkom, bland annat ett nytt intranät med en utbildningsportal. Utbildningsportalen består primärt av introduktionsfilmer för nya medarbetare.

Det nya samarbetsavtalet med Mittuniversitetet innebär att kommunen får tillgång till kvalificerad forskning om skola, vård, näringsliv och folkhälsa, medan universitet får underlag för sin forskning.

En näringslivstrategi samt en turism- och besöksnäringsstrategi togs fram och beslutas våren 2023. *En väg in* är ett sätt att förenkla näringsidkares kontakter med kommunen. Kontakten går numera via näringslivskontoret, som sedan kan guida företagaren vidare.

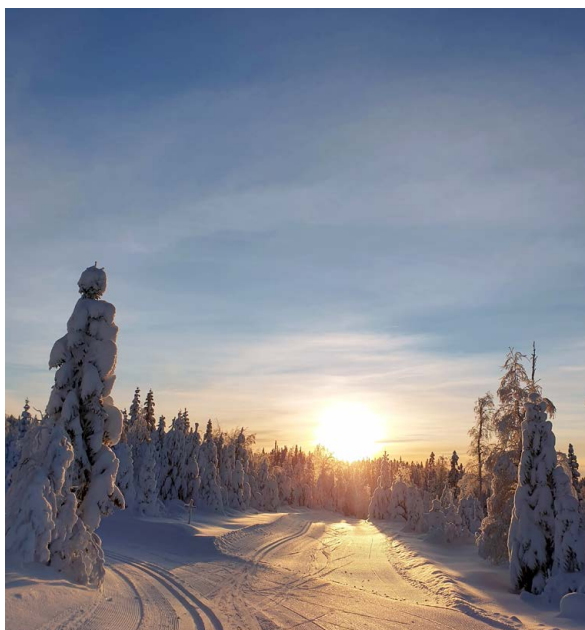

Foto: Marlene Vesterlund

Mål och måluppfyllelse

Staben satte inga mål för 2022.

Verksamhetsberättelse

Digitalisering

Många verksamheter utvecklade sitt arbete med hjälp av digitalisering. Exempelvis kan städ nu digitalt dokumentera städinsatser. Det underlättar för nya medarbetare och vid förändrade städ-rutiner. Arbetet gav också mervärden i och med att alla kommunens utrymmen blev uppritade. Skador och felaktigheter kan lättare rapporteras och brandskyddsarbetet underlättas. I den nya utbildningsportalen kan utbildningar genomföras och lathundar publiceras.

En eMedborgarvecka för personalen genomfördes med föreläsningar och utbildningar om e-tjänster och digital tillgänglighet.

Flera upphandlingar genomfördes både i Hälsingesamverkan och enskilt för kommunen. Det gällde bland annat telefoni, skrivare, digitalt städssystem och utbildningsportal. Ett säkerhets-skydd infördes på datorerna och all information är numera krypterad.

It-förvaltningsarbetet fortgick och 2023 års förvaltningsplaner redovisades för alla verksamhetschefer.

Personal

Löneöversyn 2022 genomfördes för hela kommunen och en lönekartläggning gjordes.

Novi, ett digitalt stöd för personalanteckningar, infördes med utbildning för samtliga chefer. Flera processkartläggningar på löne- och personalområdet ägde rum. De ligger till grund för nya informationshanteringsplaner.

Tillämpningsdokument och rutin för alkohol och droger reviderades och infördes i årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet, SAM, som även utvecklades med bland annat utbildning för chefer. Staben tog fram tillämpningsdokument och rutin för distans- och hemarbete samt rökfri arbetstid. Dessutom förbättrades riskbedömningen.

Företagshälsovården utbildade chefer och skyddsombud i vissa verksamhetsområden om arbetsmiljö.

Tillsammans med företagshälsovården påbörjade staben ett värdegrundsarbete för cheferna. Den årliga uppföljningen av SAM genomfördes i hela organisationen.

En visselblåsartjänst upphandlades i samverkan med flera kommuner i Gävleborg.

Projektet *Gemensam löneadministration i Hälsingland* upphandlade ett nytt lönesystem samt schema- och bemanningssystem. Införandet planeras vara klart till sommaren 2024.

Tillsammans med Sunt arbetslivs resursteam arbetade hela organisationen med friskfaktorer. Genom workshoppar med chefer och skyddsombud arbetades handlingsplaner fram med målet friska och attraktiva arbetsplatser med låg och stabil sjukfrånvaro.

Alla tillsvidareanställda medarbetare gavs tillfälle att delta i medarbetarundersökningen.

En chefsdag för samtliga chefer genomfördes.

Trainee Sundsvallsregionen för kompetensförsörjning för kvalificerad personal fortsatte.

Ledarutvecklingsprogrammet i Sundsvallsregionen kunde genomföra utbildningar fysiskt för första gången sedan pandemin startade.

Ekonomi

Budgetarbetet för 2023–2026 samt bokslut och årsredovisning för 2021 upptog mycket tid det första halvåret. På grund av att det var valår beslutades budgeten i november.

Projektet *Hälsingekommuner ekonomisk samverkan (HES)* pausades till förmån för en gemensam it-satsning. Utredningen om ett nytt ekonomisystem fortsatte.

Utveckling

Utvecklings- och ekonomienheterna slås samman till en enhet från och med den 1 januari 2023.

Styrning och ledning

Enheten samordnade arbetet med politiska mål och indikatorer inför kommande mandatperiod. Förberedelser inför upphandlingen av ett nytt styr- och ledningssystem pågår. Det hänger nära samman med översynen av kommunens övergripande styrning. Bättre uppföljning av politiska mål och genomförd verksamhet behövs.

En jämställdhetsstrategi och minoritetspolitiska mål med en handlingsplan arbetades fram inför beslut 2023.

Folkhälsa och trygghetsarbete

Enheten ska hålla samman kommunens strategiska folkhälsoarbete men saknar tillräckligt tydlig struktur och riktning för det. En struktur för det strategiska brottsförebyggande arbetet och trygghetsarbetet håller på att byggas upp. Folkhälsodagarna genomfördes för första gången i september med lyckat resultat.

Övrigt

Avtalet för forskningssamverkan med Mittuniversitetet undertecknades i juni.

Den nya visseblåsfunktion där anställda kan rapportera missförhållanden infördes i juni för att uppfylla nya lagkrav på området. Inga ärenden inkom under året.

Utvecklingsenheten utreder rapporter om missförhållanden enligt lex Sarah och 3 utredningar genomfördes, att jämföra med 8 år 2021.

Kansli och kommunikation

Efter inledningen av året avtog behovet av insatser med anledning av pandemin.

Det nya intranätet Insidan togs i bruk med mallar som kan administreras av enheten. Tidigare krävdes kostsam konsult hjälp till viss del. Varje medarbetare kan nu välja i sin visning vilka funktioner man vill ha. En social funktion med möjlighet att starta grupper finns också. Mycket arbete lades på instruktionsfilmer.

Enheten är involverad bland annat i upphandlingen av ett digitalt slutarkiv. I upphandlingen av dokument- och ärendehanteringssystem deltar enheten på projektgruppsnivå. Processkartläggning inför arbete med informationshanteringsplaner pågår. Enheten deltar också i *Västernorrlands eSamverkan* samt *Tillgängliga e-tjänster i offentlig sektor (TEO)*, projekt för digitala personakter och upphandling och införande av ett nytt telefonväxelsystem.

Från årsskiftet 2022/2023 tas kommunväxeln över från Fiberstaden AB och sköts i egen regi från Bergsjö. Reception, entré och besöksrum byggdes om

och en telefonist rekryterades. Förändringen bedöms leda till ökad kvalitet och något lägre kostnad.

Kriget i Ukraina krävde inledningsvis snabb och ganska omfattande planering och kommunikation. Sedan tidigare har enheten en viktig uppgift i kommunens totalförsvarsarbete.

I kommunens närvaro i sociala medier fortsätter enheten att lägga fokus på video.

Näringsliv

Enheten har flyttat till kommunhuset vilket underlättar vardagliga kontakter med andra enheter. Arbete med näringslivsstrategin samt en turism- och besöksnäringsstrategi pågick. Tillsammans med politiker, kommunchefen och Arbetsförmedlingen genomförde enheten 7 företagsbesök. Därutöver gjorde enheten 190 egna besök geografiskt spridda i kommunen. Trycksaken *magasin Nordanstig* producerades med målgruppen personer som inte tidigare besökt kommunen. Magasinet är fritt från annonser och icke tidsbundet, vilket betyder att det används tills exemplaren tar slut.

Foto: Laila Hägglund

Inför kommande år

Digitalisering och it

Digitaliseringsstrategin blev inte färdig. Målet är att den ska antas 2023.

It-förvaltningen behöver förbättras och arbetet med it-leverantören fortsätta angående leverans, styrning och ledning.

Säkerhetsarbetet ska fokusera på informationssäkerhet och personuppgiftshantering. Alla verksamhetssystem ska genomgå en säkerhetsklassning. Ett stöd för att göra risk- och sårbarhetsbedömningar (DPIA) angående känsliga personuppgifter införs.

Det Hälsingegemensamma arbetet med en it-organisation påbörjas.

Personal

Tillsammans med företagshälsovården genomförs en chefsutbildning om organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA).

Tillämpningsdokument och rutin för rehabilitering tas fram med stöd av företagshälsovården.

Arbetet med att införa ett nytt löne- och schemabemanningsystem för hela Hälsingland fortsätter med planerad driftstart i april–maj 2023. Utbildningar för lönehandläggare, chefer och medarbetare kommer att genomföras.

Mer stödmaterial om arbetsmiljö tas fram till årshjulet och SAM 2021 följs upp. I övrigt fortsätter ledarutveckling, traineeprogrammet, utvecklingen av utbildningar och chefshandboken på intranätet.

Översynen av det lokala samverkansavtalet med de fackliga organisationerna fortsätter, liksom utbildningar för chefer och skyddsombud.

En personal- och kompetensförsörjningsplan på övergripande nivå ska tas fram.

Tillämpningsdokument och rutin för trakasserier och kränkande särbehandling ska uppdateras med stöd från företagshälsovården.

Ekonomi

Arbetet med att renodla och utveckla ekonomifunktionen fortsätter, liksom att förbättra samarbetet med de servande verksamheterna.

Från och med den 1 januari slås ekonomi och utveckling samman. Enheten kommer då att innefatta även it-strategi, folkhälso- och trygghets-

samordnare samt en utvecklingsstrateg. Enheten förstärks 2023 med en trainee i folkhälsoarbete.

Kommunens budgetprocess ska fortsätta att utvecklas.

Enheten började ta fram en ny ekonomisk styrmodell för kommunen. Det är ett stort projekt och dialog behövs med både verksamheter och politik. Syftet är att förtydliga resursfördelningen och vad som styr verksamheternas tilldelning. Enheten är också med och upphandlar ett nytt verksamhetsuppföljningsverktyg.

Ett byte av ekonomisystem sker troligen senast 2025.

Information och dialog

Kansli- och kommunikationsenhetens kommunikatörsresurs utgörs i dag av cirka 2,5 tjänster.

Enheten vill fortsätta att utveckla dialogen med medborgarna.

Tillgänglighet

Nordanstig.se har klättrat rejält i rankning över tillgängligheten på svenska kommunwebbplatser. En ny kontrastfärg för ökad tillgänglighet och ett nytt bildformat för snabbare svarstider är några av åtgärderna. Enheten ser över möjligheten att få en bättre malluppsättning eller plattform.

SDG-förordningen

Single Digital Gateway (SDG-förordningen) ställer krav på att myndigheter i EU ska tillhandahålla information, digitala tjänster och dela information via ett tekniskt bevisutbytessystem. SDG ska underlätta för medborgare i andra EU-länder att starta företag och bedriva affärsverksamhet i Sverige och vice versa. Det kan handla om förfaranden som bygg- och rivningslov, serverings-tillstånd, avfallshantering, strandskydd med mera. Kommunens e-tjänster behöver tillåta inloggning med utländska e-legitimationer och möjligheten till tjänsten digital post ses över. SDG ska vara genomförd den 12 december 2023.

Kriskommunikation

Omvärldsläget innebär ökat fokus på kris och krishantering. Vid en kris eller annan extraordinär händelse är det viktigt att rollerna är tydliga och

kommunikationsvägarna upprättade. Ansvaret för att kriskommunikationen fungerar ligger på kommunledningen, och det åligger kansli- och kommunikationsenheten att utföra den på ett tydligt, korrekt och relevant sätt.

Digitalt arkiv

Ett Hälsingegemensamt arbete för att upphandla digitalt slutarkiv ledde till samverkan med E-arkivcentrum Dalarna. Målet är att det nya arkivet ska vara i drift i november 2023.

Arkivet

Enheten önskar att på sikt digitalisera arkivmaterial som i dag bara finns i pappersform. För att genomföra det krävs ett mycket omfattande manuellt arbete.

Näringsliv

Arbetet med näringslivs- samt turism- och besöksnäringsstrategier 2022–2025 fortsätter för beslut under våren. Arbetet med att förtydliga upphandlingar fortsätter. Interna informationsträffar ska genomföras liksom extra informationsträffar för näringslivet.

Arbetet med övergången från fysisk turistbyrå till digital fokuserar på att hitta målgrupper och förbättra Nordanstigs attraktionskraft för besökande och få fler att vilja flytta hit.

Under våren byts kommunens skyltar ut mot ny, relevant destinationsinformation med bland annat QR-koder för att styra besökare till kommunens webbplats.

Ekonomisk redovisning

Ekonomiskt resultat stab

Verksamheter (tkr)	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021
3. Överförmyndare	1 391	1 294	97	1 127
5. Kommunikation	6 538	5 812	726	5 561
7. Norrhälsinge räddningstjänst och miljökontor	10 370	10 415	-45	9 876
8. Stabsverksamheten	41 933	38 434	3 501	35 887
29. Hälsinglands utbildningsförbund	0	0	0	49 556
Intäkter	317	378	61	1 164
Kostnader	60 549	56 333	4 218	103 141
<i>Därav kapitalkostnader</i>	<i>2 087</i>	<i>1 931</i>	<i>156</i>	<i>1 472</i>
Summa nettokostnad	60 232	55 955	4 277	101 977

8. Innehåller 2022 näringsliv och turism (flyttade från tillväxt och service).

29. Flyttad till utbildning 2022.

Periodens resultat

Staben hade vakanser hos ekonomi- och ledningsenheten stora delar av året. Tillsammans med sjukfrånvaro och föräldraledigheter hos stabens andra verksamheter gav det ett överskott för personalkostnader med 2,4 mnkr.

Andra faktorer som höjde överskottet var en budgeterad, politisk satsning hos utvecklingsenheten för demokratiframjande åtgärder. Där valde enheten i stället att ta fram funktionen internt.

Enhetens kostnader för att upphandla ett nytt verksamhetssystem blev mindre, eftersom man inte hann så långt som planerat.

Kommunikationsavdelningen hade stora, obudgeterade inkomster för en telefonitjänst till Nordanstigs Bostäder AB.

Tillväxt och service

Verksamhetsområde

Samhällsbyggnadsenheten ansvarar för prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen och miljöbalken av detaljplaner och översiktsplan.

Kultur- och fritidsenheten ansvarar för föreningslivet inom idrott och kultur, hyr ut fritidslokaler och ansvarar för badhuset samt ger stöd till kulturentreprenörer. ErskMats-gården är en annan viktig del.

Kost- och städenheten består av 52 medarbetare varav 2 enhetschefer. *Kost* finns på 17 enheter fördelade på 7 produktionskök samt 5 mottagnings- och 4 serveringskök. *Städ* finns representerat på 27 arbetsställen och städar 31 200 kvadratmeter per dag.

Avfalls- och återvinningsenheten har tre huvuduppdrag: hushållsavfall, slamhantering och verksamhetsavfall.

Teknik- och hållbarhetsenheten ansvarar för fastigheter och verksamhetslokaler, grönytor och skog. Vägbelysning hanteras här, liksom vägbidrag. Därutöver ingår Agenda 2030, bredband, bostadsanpassning, energi- och klimatrådgivning, gång- och cykelvägar samt pendlarparkeringar.

Transport- och bilpoolsenheten ansvarar för bokningsbara bilar och transport av brukare. Enheten utför även transport av mat och ansvarar för kommunens fordonspark om cirka 60 fordon. Därutöver utförs bland annat vattenvårds- och ekosystemåtgärder samt exploatering.

Viktiga händelser under perioden

Teknik- och hållbarhetsenheten

- Den nya förskolan i Gnarp invigdes.
- Förskolan Villervallan revs och kontrakt tecknades för förskolan Törnrosens lokaler.
- Vägbelysningen vid Södra vägen i Gnarp och Strandvägen i Stocka byttes.
- Obebyggda fastigheter byttes med Nordanstigs Bostäder.
- En fastighet vid ErskMats-gården köptes.
- GIS-systemet byttes.
- En insamling av skrotbilar genomfördes.
- En ny energi- och klimatrådgivare anställdes och projektiden för energi- och klimatrådgivning förlängdes.
- Ett projekt om odling på kommunal mark påbörjades.
- Workshoppar om Agenda 2030 hölls med kommunens verksamheter.
- En policy för kommunala tomter togs fram och beslutades.

Avfalls- och återvinningsenheten

- Skyltsystemet vid återvinningscentralerna (ÅVC) uppdaterades.
- Ett krav infördes på att genomskinliga säckar ska användas på ÅVC.
- Ny, energieffektiv belysning installerades vid ÅVC.
- Cirka 360 nya renhållningskunder identifierades.
- Kamerabevakningen ökades på grund av flera inbrott.

Kost- och städenheten

- Arbetet fortgick med att undersöka nutrition och måltidsmiljö för äldre.
- Livsmedelsverket tog hjälp av enhetens erfarenheter inför publiceringen av en krishandbok.
- Arbetet med ett valbart vegetariskt alternativ till lunch i skola och förskola fortsatte.
- Nya digitala skärmar ska visa information om kost, hälsa och måltiden.
- Lokala leverantörer för livsmedel upphandlades.
- Införandet av det digitala städdataprogrammet slutfördes.
- Kommunen blev Kranmärkt och erbjuder numera kranvatten i stället för vatten på flaska.
- Arbetet med en ny kostpolicy påbörjades.
- En ny städtidsberäkning gjordes.

Transport- och bilpoolsenheten

- Komponentbrist till fordonen påverkade verksamheten.
- Bilpoolen utökades med ytterligare en elbil.
- Poolbilsanvändningen ökade efter semestrarna.
- En direktupphandling av 3 begagnade bilar gjordes till hemtjänsten efter omfattande haverier.

Kultur- och fritidsenheten

- Arbetet med att inventera friluftslivet fortsatte.
- *Spontanidrott i Nordanstig* anlade en multiarena i Hassela, totalrenoverade en rink i Bergsjö och inrättade ett utegym i Stocka.
- Enheten arbetade med en fritidsbank.
- Folkhälsodagar genomfördes.
- Föreningsbidragsmodellen utvärderades.
- En förberedande simskola genomfördes i Bergsjö.
- ErskMats-gården hade cirka 3 700 besökare.
- Elever fick kulturbesök.
- Kulturbesök i kommunens äldreboenden.

Samhällsbyggnadsenheten

- Antalet bygglovsärenden var tillbaka på lägre nivåer.
- Plan- och bygglovstaxan antogs.
- Tillsynsplanen antogs.
- Bygglovsbussen åkte på turné.
- Antalet detaljplaneuppdrag fortsatte att öka.
- En planprioritering arbetades fram med översyn av planberedskapen.
- Extern hjälp upphandlades för arbetet med översiktsplanen.

Verksamhetsberättelse

Teknik- och hållbarhetsenheten

Six fastigheter genomgår åtgärder i EPC-projektet: Ilsbo skola, Bergesta äldreboende, Hagängsgården hus E och hus B, Bergsjö skolas kök och matsal, Bällebo och Lönnbergskolan. Projektet löpte enligt tidsplan trots komponentbrist. I Gnarps nya förskola avbröts entreprenaden. Förskolan görs klar i egen regi och verksamheten kunde starta. Projekteringen av en ny idrottshall i Bergsjö pågår.

Projektet omarbetas för att kunna genomföras inom den ekonomiska ramen.

Ett nytt GIS-system infördes som underlättar lägeskontrollerna vid bygglovsärenden.

Röjningen av kommunens tätortsnära mark fortgår. De mest akuta områdena är hanterade.

I februari antogs en policy för kommunala tomter.

Kommunen deltog i nätverket Glokala Sverige. En ny energi- och klimatplan påbörjades med koldioxidbudgeten som utgångspunkt. Ett projekt med odling på kommunal mark påbörjades. En skräpplockningskampanj med skolor, förskolor, organisationer och privatpersoner genomfördes. Energi- och klimatrådgivningsuppdraget genomfördes tillsammans med Hudiksvalls kommun med en ny rådgivare. Projektet förlängdes till hela 2023.

En skrotbilskampanj genomfördes där kommunen stod för kostnaden av hämtningen. Totalt anmäldes och hämtades 295 skrotbilar.

En ansökan till Klimatklivet för publika laddstationer genomfördes och fyra av fem platser beviljades. Harmånger, Hassela, Strömsbruk och Bergsjö får laddstationer med fem platser för lätta fordon vardera.

Både nya områden och förtättningsområden fick bredband via fiber.

En belysningsstrategi blev klar och dialogmöten genomfördes på fem orter. Beslut tas våren 2023.

Kommunen fick in 36 ansökningar varav 33 gällde bostadsanpassningsbidrag och 3 reparationsbidrag. Under året betalades 27 bidrag ut, 30 ärenden beviljades bidrag, 2 fick avslag, medan 8 ärenden saknar beslut eftersom de väntar på kompletteringar.

Samhällsbyggnadsenheten

Ärendemängden minskade. Tillsynen löpte enligt planen med några enstaka, tidskrävande ärenden. Brister i det tidigare arbetet med översiktsplanen gjorde att enheten anlätade konsultstöd. Detaljplaneuppdragen ökade markant, vilket gjorde det nödvändigt att rekrytera. En planarkitekt började i december och två ytterligare förväntas vara på plats första kvartalet 2023.

Avfalls- och återvinningsenheten

Från januari 2022 tillåts endast genomskinliga sopsäckar på Homons och Hassela ÅVC. Säckarna minskade mängden avfall till förbränning.

Fraktionen böcker samlas nu in på ÅVC med gott resultat. Kommunen ansvarar också för att samla in tidningar.

Förberedelsearbete pågick inför det ökade ansvaret för matavfall- och restavfallsinsamling som ska ske med eget fordon från den 1 januari 2024.

Kost- och städenheten

Betydande frånvaro påverkade verksamheten negativt. Svårigheterna med kompetensförsörjning gör sig påmind vid pensionsavgångar och byte till annan tjänst.

Ett mål är att öka kvaliteten på tjänsterna genom att identifiera förändrade önskemål. Det sker genom serviceträffar samt mat- och städråd.

Stora prisökningar påverkade kostnaderna och ledde till vissa matsedelsförändringar. Prisökningen på livsmedel var upp emot 15 procent och 20 procent för förbrukningsmaterial.

CleanPilot, ett digitalt verktyg och arbetssätt i lokalvården infördes. Det utökas för kombi-tjänsterna 2023.

En ny städtidsberäkning gjordes under hösten. Nya arbetslag ska göra att arbetsinnehållet blir rättvist.

Kultur- och fritidsenheten

Inventeringen av friluftslivet fortsatte, i första hand de kommunala badplatserna och kustleden. Alla kommunala insjöbad och de tre havsbaden besöktes för att man skulle utreda vilka behov och utvecklingsåtgärder som är aktuella.

Spontanidrott i Nordanstig – en samverkan med föreningar och andra enheter – anlade en multiarena vid skolan i Hassela. Rinken i Bergsjö totalrenoverades. Samverkan skedde med föreningar i Strömsbruk och i Älgered för att anlägga discgolfbanor.

Enheten utredde hur en låneverksamhet för fritidsutrustning, en fritidsbank, skulle kunna byggas upp.

Folkhälsodagar genomfördes för första gången. Det var ett brett arrangemang med föreningar,

kommunala verksamheter samt andra myndigheter och organisationer. Syftet var att lyfta folkhälsofrågor och inspirera till aktiviteter. Arrangemanget föreslås bli återkommande i någon form.

Kommunstyrelsen utvärderade den nya för- eningsbidragsmodellen och några förtydliganden kring villkor ska göras.

En förberedande simskola för 5–7-åringar genomfördes på prov i Bergsjö. Efter vårterminen ska simskolan utvärderas och förslag på verksam- het för säsongen 2023/2024 tas fram.

Enheten bjöd in till föreningsträffar i Hassela, Bergsjö, Harmånger och Gnarp. Enskilda fören- ingsbesök genomfördes bland annat tillsammans med politiken.

Kulturverksamheten bedrevs med tonvikt på ErskMats-gården. Antalet besökare uppgick till 3 700 och intresset för odling och gammeldags mat var stort.

LONA-projektet omfattar odling och åter- tagande av brukad mark och fortlöpte enligt plan. Mark köptes in och 2023 ska parkeringen byggas ut.

Driftmedel omprioriterades och skolan fick extra stöd för barnkultur. Många elever besökte Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm, Technichus i Härnösand och fick ta del av barn- teater. Kommunen medfinansierade en föreställ- ning om historiskt kvinnoförtryck, *Kafferepet*, som ska visas på kommunens äldreboenden 2023. I december visades musikföreställningar på kom- munens tre äldreboenden.

Inför kommande år

Verksamhetschef och enhetschef på teknik och hållbarhet ska ersättas. Nyrekryteringar till plan och bygg ska göras.

Teknik- och hållbarhetsenheten

EPC-projektet fortgår med ventilation i Lönnberg- skolans kök, Bållebo och Hagängsgården. Projek- teringen av Stallet för Stallbackens förskola och en kostnadskalkyl presenteras i februari. En ny upp- handling av idrottshall i Bergsjö genomförs samt projektering och upphandling av ett nytt SÄBO.

Flera fastighetsregleringar genomförs 2023 och skogsbruksplanen upphandlas. Drönarflygningar genomförs för att visualisera delar av kommunen.

Kommunen deltar 2023 i ett forskningsprojekt för att beräkna konsumtionsbaserade koldioxid- utsläpp. Klimatväxlingen för kommunens resor väntas fortsätta med goda resultat.

Webbplatsen ska ge mer information till råd- sökande. De höga elpriserna gav ökad arbets- belastning 2022 och den väntas öka ytterligare. Samarbetet mellan energi- och klimatrådgivarna i länet ska därför utökas.

Publika laddstationer byggs i Hassela, Har- månger, Strömsbruk och Bergsjö. Finansieringen sker till 50 procent med bidrag från Klimatklivet.

Arbetet med elsäkerhet och att byta ut gammal belysning fortsätter. Under våren ska belysnings- strategin upp för beslut.

Fiberprojekt Jättendal-Bergsjö ska slutföras, Kvarnmon-Hårte-Båling genomförs och Bäcka- räng-Sänningstjärn påbörjas.

Samhällsbyggnadsenheten

År 2023 innebär sannolikt färre bygglovsärenden på grund av det ekonomiska världsläget.

Arbetet med ökad tillgänglighet och service för medborgarna drivs vidare, dels genom digitalisering, dels genom bygglovsbussen. Det behövs planlagd mark, både för bostäder och verksamheter.

Det behövs fortfarande fler detaljplaner för kustnära utvecklingsområden och i områden längs nya E4.

Avfalls- och återvinningsenheten

Ett separat insamlingssystem för matavfall håller på att införas och ska vara på plats i början av 2024.

Arbete med mål och åtgärder i kommunens kretsloppsplan pågår.

Insamling av hushållsavfall sker i egen regi med egen sopbil från 2024.

Ansvaret för insamlingsplatser för förpack- ningar ändras den 1 januari 2024 och tas över av kommunen.

Från och med 2027 ska ett system för fastig- hetsnära insamling av förpackningar finnas.

Kost- och städenheten

Matsvinnet ska minska ytterligare genom kampanjer och samarbete med skolor, förskolor och andra verksamheter. Kockarna ska få kunskap om och förståelse för vikten av att portionsberäkna skollunchen i kostdataprogrammet Matilda.

Måltidsmiljön i skola och barnomsorg behöver förbättras.

Enheten ska försöka väcka intresse för att ha ett kostombud eller måltidsansvarig på varje SÄBO-avdelning.

Mer utrymme att använda programmet Hantera är önskvärt, så att enheten kan få bättre statistik över mängden varor, ekologiska inköp, Co2-ekvivalenter, matsvinn, upphandling med mera.

Införandet av städverktyget CleanPilot fortsätter. Det förenklar kommunikation och dokumentation mellan lokalvårdare, ledning och slutkund.

Enheten vill verka för att Hälsingekommunerna ska ha en gemensam kostcontroller för att få bättre underlag till livsmedelsupphandlingar.

Det är önskvärt att kost och städ är delaktigt när det gäller byggande, för att bidra med kompetens om städning för bästa driftsekonomi.

Kultur- och fritidsenheten

För närvarande saknar enheten en enhetschef och en fast anställd kulturutvecklare.

Transport- och bilpoolsenheten

Bilparken förändras med minskad miljöpåverkan som mål. En sårbarhetsanalys måste genomföras för att man ska veta hur stor del av fordonsflottan som bör drivas med förbränningsmotorer, så att även ett läge med akut elbrist ska kunna hanteras. Från den 1 januari 2023 handhas i stort sett alla persontransportfordon av enheten.

Ekonomisk redovisning

Ekonomiskt resultat tillväxt och service

Verksamheter (tkr)	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021
4. Gemensamt	1 749	2 472	- 723	1 207
6. Näringsliv	0	0	0	3 645
12. Infrastruktur och miljöutveckling	8 304	7 630	674	6 552
13. Avfall och återvinning	- 284	- 505	221	- 150
14. Samhällsbyggnad	3 606	3 244	362	3 434
16. Kost och städ	27 003	26 555	448	25 340
43. Kultur och fritid	7 686	7 563	123	5 293
44. Mark och exploatering	- 428	- 772	344	689
51. Fastigheter	31 533	27 928	3 605	25 747
52. Transport och bilpool	1 416	2 050	- 634	2 393
Intäkter	53 039	57 539	4 500	55 033
Kostnader	133 624	133 703	- 79	129 183
<i>Därav kapitalkostnader</i>	<i>20 186</i>	<i>20 681</i>	<i>- 495</i>	<i>18 395</i>
Summa nettokostnad	80 585	76 164	4 421	74 150

4. Innehåller 2022 hemsändningsbidrag (flyttat från 6.). Innehåller 2022 fiskevård (flyttat från 51.).

6. Innehöll 2021 turism och näringsliv (flyttat till Stab 2022).

51. Innehöll 2021 fiskevård (flyttat till 4. 2022).

Periodens resultat

Verksamheten redovisar ett överskott om 4 137 tkr för året. Budgetföljsamheten var god. Några delbudgetar visade överskott, några underskott. Vissa verksamheter påverkas av temperatur och nederbörd eller av bidragsansökningar, där lagrum styr tilldelningen.

Kost- och städenheten hanterade ökade livsmedelspriser på ett bra sätt med mindre korrigeringar i matsedeln som följd. Matkvaliteten försämrades inte.

Det gemensamma programområdet visar ett underskott om 723 tkr. Det berodde på en felbudgetering av föreningsbidragen. Stab visar ett överskott på motsvarande summa.

Transport- och bilpoolsenheten visar ett underskott om 634 tkr. Det berodde på ökade kostnader och mindre intäkter till följd av pandemin.

Fastigheter visar det största överskottet om 3 605 tkr. Det var en följd av EPC-projektets indirekta effekt, där det felavhjälpande underhållet minskade.

Miljöredovisning

Verksamheten följde kommunens miljöpolicy.

Utbildning

Verksamhetsområde

Bibliotek, förskola, grundskola, anpassad grundskola, elevhälsa och Hälsinglands utbildningsförbund ingår i ansvarsområdet.

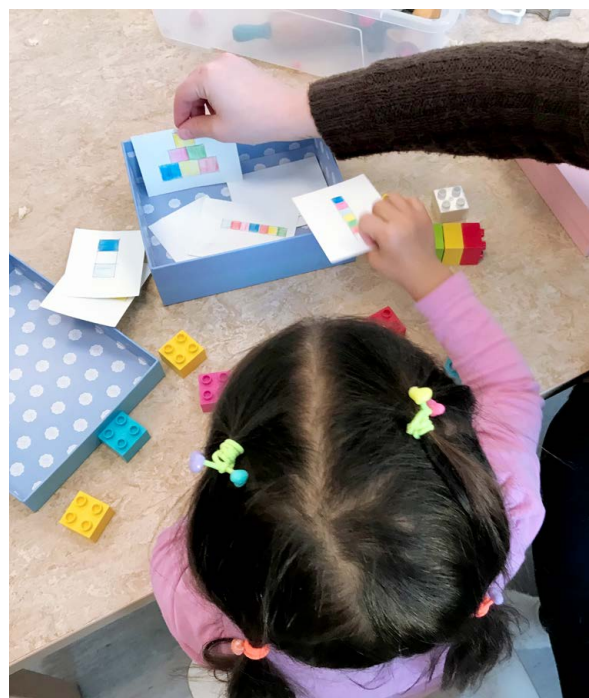
Viktiga händelser under perioden

- Covidsmittan påverkade verksamheten kraftigt i början av året.
- Personal med ferietjänst fick möjlighet att använda timmar till kollektiv förtroendetid.
- En översyn över hela organisationen gjordes med rekryteringar, neddragningar och omplaceringar som följd.
- En ny biträdande rektor anställdes.
- Personalomsättningen vid barn- och elevhälsan var hög.
- Förskolan och grundskolan började arbeta efter de nya läroplanerna.
- Mått för att analysera bibliotekets resultat togs fram.
- Biblioteks bilen levererades.
- Ifous-programmet fortsatte och började ge resultat.
- Den centrala barn- och elevhälsan avskaffades och personalen omfördelades på enheterna.
- Förskollärarna påbörjade kompetensutveckling i läs- och skrivinläring.

Verksamhetsberättelse

I januari och februari drabbades kommunen av extrema smittnivåer. Covid-varianten omikron tvingade verksamheten att under ett varierande antal dagar helt eller delvis stänga vissa enheter på grund av personalbrist. Förlorad undervisningstid återtogs sedan under våren efter ett schema.

I mars öppnades möjligheten för personal med ferietjänst att teckna avtal om att tre av förtroendetidens tio timmar ska användas till kollektiv förtroendetid i arbetslaget. Arbetslagets uppgifter specificerades. Stora delar av personalen anslöt sig till avtalet.

Under hela våren arbetades intensivt med organisationsfrågor. Lönnbergsskolan behövde dra ned personalstyrkan, Bergsjö skola behövde nyrekrytera och på Gnarpsskolan vidtog omplaceringar för att förbättra den pedagogiska effektiviteten.

En biträdande rektor på Bergsjö skola avslutade sin tjänst och en ny rekryterades.

Personalomsättningen i barn- och elevhälsan var stor. Nya skolsköterskor och kuratorer rekryterades. Även en skolpsykolog kunde anställas. Specialpedagoger för förskolan kunde tas in, medan det fortfarande saknas två specialpedagoger i grundskolan.

En stor del av utvecklingsarbetet under våren handlade om de nya läroplanerna i förskolan och grundskolan. Stor kraft lades vid värdegrundsarbetet.

Biblioteket följde från och med 2022 sin nya plan. Under våren arbetades de mått fram mot vilka verksamhetens resultat ska analyseras. Biblioteks bilen blev färdig och började rulla i kommunen.

Ifous-programmet, som syftar till att få i gång undervisningsutvecklande verkstäder (arbetslagen), gick in på sitt andra år. Upplevelsen är att programmet börjar ge utdelning. En metod för att göra undervisningen tillgänglig på gruppnivå har utkristalliserats.

Den centrala barn- och elevhälsan avskaffades och berörd personal omfördelades på skolenheterna. Syftet var att effektivisera det lokala hälsoarbetet.

Förskollärarna påbörjade under hösten kompetensutveckling i form av en 7,5-poängs högskolekurs kring läs- och skrivinläring.

Under hela året bedrevs ett intensivt analysarbete med elevernas resultat. I december redovisades huvuddelarna av analyserna genom att utbildningschefen och den kvalitetsansvariga besökte samtliga enheter i grund- och förskolan. Det skedde som en förberedelse för den analysutbildning med fokus på måluppfyllelse arbetslagen ska gå vårterminen 2023.

Inför kommande år

Före sommaren lades utvecklingsarbetet kommande läsår fast. Ledningsgruppens utvecklingsområde blir verksamhetsidé, den centrala aktivitet som verksamheten inte kommit ur startblocken med. I övrigt är fokus på tidiga åldrar. Förskolan har fått uppdraget att fostra en lyssnande grupp samt att lägga ökad tyngd på matematik och språk genom att använda förskoleklassens kartläggningsmaterial. Förskolelärarna ska utbildas i läs- och skrivinläring. In- och utcheckningsrutiner ska ses över. I förskoleklassen struktureras verksamheten så att den är mer skolliknande på förmiddagarna och mer fritidshemliknande på eftermiddagarna. Det lokala utvecklingsarbetet kommer att vara i fokus för intresset.

Ekonomisk redovisning

Ekonomiskt resultat utbildning

(tkr)	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021
22. Bibliotek	3 143	3 031	112	3 000
26. Barnomsorg - grundskola	171 431	167 336	4 095	165 086
29. Hälsinglands utbildningsförbund	49 500	51 247	- 1 747	0
Intäkter	17 756	23 820	6 064	21 968
Kostnader	241 830	245 434	- 3 604	190 054
därav kapitalkostnader	712	468	244	534
Summa nettokostnad	224 074	221 614	2 460	168 086

Programpunkt 29: Hälsinglands utbildningsförbund redovisas från och med 2022 under utbildningsenheten.

Periodens resultat

Året budget var sannolikt en aning felbudgeterad, såtillvida att småskolorna hade svårt att klara sin budget medan förskolorna gick med relativt stora överskott. En översyn av fördelningsnyckeln inför 2023 genomfördes. På totalen gjorde enheterna ett kraftigt överskott om cirka 4 mnkr. Det är talande att de största enheterna i båda verksamhetstyperna gjorde de största överskotten. Det är lättare att åstadkomma effektiva organisationer på stora enheter.

Det är värt att särskilt notera att Gnarps skola höll sin budget.

På centrala konton utgjordes den stora negativa posten alltjämt av den interkommunala ersättningen (IKE). Till följd av en elevs över skrivning till en annan kommun förbättrades emellertid utfallet. På marginalen minskade antalet elever i andra kommuner något. Underskottet prognosticeras till 4 mnkr. Det finns ett kommunstyrelsebeslut om att utbildningsverksamheten till följd av det stora underskottet för IKE ska få redovisa ett underskott om 4 mnkr. Det kommer inte att behövas.

Det stora överskottet på centrala konton är barn- och elevhälsan. Till följd av vakanser ligger prognosen på ett överskott om 2 mnkr. Ur kvalitativ synpunkt är det starkt negativt. Under året tillsattes vakanser. Dock saknas fortfarande två tjänster.

Totalt redovisar utbildningsverksamheten i Nordanstigs kommun inklusive IKE ett överskott om 1,7 mnkr. Det äts emellertid upp av den negativa prognos på ungefär motsvarande belopp som Hälsinglands utbildningsförbund (HUF) redovisar.

Sammanlagt redovisar utbildningsverksamheten ett överskott om cirka 2,5 mnkr. Det är naturligtvis otillfredsställande att så stora delar av den totala budgeten (HUF + IKE) ligger utom verksamhetens kontroll och inte kan bli föremål för åtgärder inom ramen för budgetåret.

Miljöredovisning

Verksamheterna följde kommunens miljöpolicy.

Vård och omsorg

Verksamhetsområde

Äldreomsorgen består av kommunens tre särskilda boenden (SÄBO), korttidsvård, hälso- och sjukvårdsorganisationen, hemtjänst i kommunal och, fram till och med juni, även privat regi enligt LOV, dagverksamhet samt anhörigstöd.

Omsorgen om funktionshindrade består av två gruppboendestäder, ett korttidsboende för barn, daglig verksamhet enligt lagen om särskilt stöd och service (LSS), daglig sysselsättning för personer med funktionsnedsättning och personer med psykisk ohälsa, boendestöd till personer i ordinärt boende och bostad med särskild service i psykiatri. Kontaktpersoner och ledsagare enligt socialtjänstlagen (SoL) och LSS samt tjänsteköp av verksamheter som kommunen inte tillhandahåller ingår också. Personlig assistans utförs som det kommunala alternativet av privata företag.

I övrigt består verksamheten av medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), systemansvarig för it-stöd, samordningsenhet, projektet SNAC samt bidrag och avgifter. Samordningsenheten servar organisationens fyra vårdområden efter behov bland annat med vikarieanskaffning och teknisk support. SNAC är ett forskningsprojekt om äldres hälso- och funktionsförmågor.

Viktiga händelser under perioden

- Nya dokumentationssystem för hemtjänsten infördes, liksom uppföljningsutbildningar i de digitala systemen för dokumentation, medicinskåp respektive aktivitetstavlor: Lifecare, SwedLock och Tenilo.
- Anhörigstöd anordnade öppen caféverksamhet och samtalsgrupper i nya lokaler från och med januari. Anhörigstödledaren är MHFA-utbildare (Mental Health First Aid) och hade utbildning för vård- och omsorgspersonal inom områdena vuxen och äldre.
- Särskilt boende och hemtjänst genomförde utbildning för BPSD-administratörer (register för beteendemässiga och psykiska symtom vid demens).
- Antalet beviljade, men icke verkställda, SÄBO-platser ökade.
- Sänkt arbetstidsmåt för nattarbetare medförde ett stort arbete med schemaläggning.

Äldreomsorgen

- All personal genomgick utbildning i systemet LifeCare.
- Från och med den 1 juni bedrivs hemtjänsten enbart i kommunal regi. Drakstaden avvecklade sin verksamhet efter det politiska beslutet att slopa LOV.
- Flera fall av kohortvård på grund av pandemin förekom med personalförstärkning tills provsvar kom.
- Sjukfrånvaron var generellt hög på grund av flera längre sjukskrivningar. Korttidsfrånvaron var också högre än tidigare på grund av pandemin.
- Sjuksköterskorna upplevde ett ökat tryck på grund av pandemin med både vaccinerings- och provtagningar i hemtjänst, SÄBO och gruppboende. Sjuksköterskorna fortsatte också med delegeringsutbildningar med omvårdnadspersonal.

Omsorgen om funktionshindrade

- Koalans korttidsvistelse hade 14 barn med sammanlagt 55 dygn i månaden. Under sommaren utökades fritidsverksamheten. Det krävde lite högre bemanning, eftersom det var två målgrupper.
- Lotsens boende och boendestöd delades, eftersom boendestöds kunder blivit flera och Lotsen omvandlas till serviceboende. Ändringen innebär att Lotsen fortsättningsvis erbjuder boende i 5 lägenheter, men även har möjlighet att knyta ytterligare 6 lägenheter till sig i närområdet med rätt till samma service.
- Boendestöd flyttade till en ny lokal på Sörgården. Planen är att erbjuda boendestöd även kvällar och helger samt med tätare uppföljningar och bättre samarbete med psykiatri och biståndsenheten.
- Storgatans utegrupp flyttade och utgår i stället från Backens skola i Harmånger. Verksamheterna växte och gruppen fick många uppdrag.

Verksamhetsberättelse

Samordningsenheten ska huvudsakligen stödja organisationens kärnverksamheter och kommunens medborgare. I enheten ingår anhörigstöd, vård och omsorgs koordinator, omsorgsutvecklare, personligt ombud, avgiftshandläggare, boendesamordning, servicegruppen, hemtjänstplanerare och personaladministratörer. Genom *Trainee-Sundsvallsregionen* kunde en verksamhetsutvecklare i välfärdsteknik anställas.

Äldreomsorgen

För att de boende ska få leva ett värdigt liv och känna trygghet och välbefinnande arbetar äldreomsorgen med kontaktmannaskap. Under våren var det svårt att upprätta genomförandeplaner tillsammans med brukare och närstående på grund av pandemin. I vissa fall genomfördes telefonmöten med närstående för att upprätta enklare genomförandeplaner.

Verksamheten behövde förstärkningstimmar, fler årsarbetare och höjda sysselsättningsgrader på grund av förhöjd vårdtyngd (fler brukare med mycket stort omvårdnadsbehov), en IVO-anmälan och en Lex-Sarah-anmälan efter hot och våld.

De flesta av äldreomsorgens brukare har demenssjukdomar i olika stadier. Det kräver både närvarande personal i den sociala samvaron på avdelningarna och dubbel bemanning i brukares lägenheter.

Foto: Åsa Söderberg

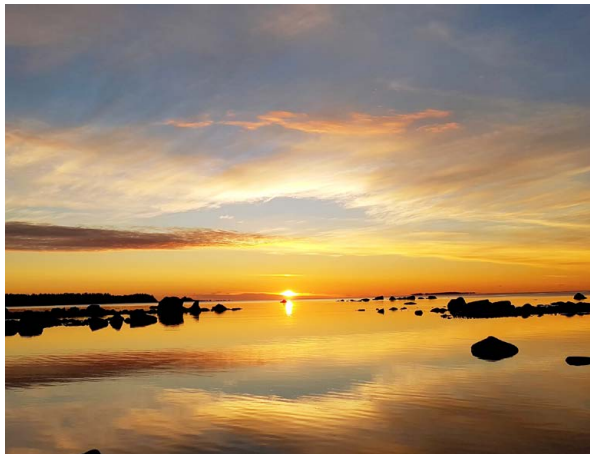

Foto: Laila Hägglund

Flera medarbetare gick utbildningen till stjärnmärkt instruktör. Utbildningsmodellen är framtagen av Svenskt Demenscentrum. När minst 80 procent av medarbetarna på en arbetsplats genomfört samtliga utbildningssteg blir arbetsplatsen Stjärnmärkt.

Sjukfrånvaron var hög på grund av flera längre sjukskrivningar. Korttidsfrånvaron var också högre än tidigare, eftersom man måste vara symptomfri innan man kan jobba igen.

Hemtjänsten är sedan den 1 juni helt i kommunal regi och det var mycket arbete med planeringen. I hemtjänsten är det alltid svårt med bemanning, eftersom man inte vet från månad till månad hur stor volymen blir. På grund av pandemin fick hemtjänsten förstärkas med extra turer.

Nattpatrullen hade övertalighet och personalen jobbade även i andra verksamheter. Nattpatrullens arbetstid sänktes till 34 timmar per vecka på en heltid. Patrullen hade 13 anställda, varav 2 var delvis studielediga och en sjukskriven. För att man ska nå fler kunder åker det numera en anställd per bil, vilket kan innebära problem när det behövs dubbelbemanning vid förflyttningar.

Hemtjänstens bilpark är gammal och kostar mycket.

Journalssystemet procapita byttes till LifeCare. Avvikelser är lättare att dokumentera, men det var svårt att kommunicera med hemtjänsten.

Planeringen runt patienter, SiP (samordnad individuell plan), skedde under våren via Skype och telefon på grund av pandemin.

Hälso- och sjukvårdslagsenheten (HSL) arbetade tillsammans med Sörgården med fallprevention. Det ska utvecklas på fler arbetsplatser.

Rehab hade tillsammans med förflyttningsombuden hjälpmedels- och förflyttningsutbildning under våren. Den kommer att ges två gånger per år. Den nya hjälpmedelslagen innebär att alla inköpta hjälpmedel måste kunna spåras. Rehab gick därför igenom alla hjälpmedel och gjorde ett register. Även det årliga lyftselesprotokollet gicks igenom.

Det var svårt att rekrytera en legitimerad arbetsterapeut, så under våren hyrdes en arbetsterapeut in från Hälsingeläkarna. En ny arbetsterapeut anställdes i maj.

En sjuksköterska anställdes och två slutade. Rehabassistenter och undersköterskor stöttade enheten, som under sommaren tog hjälp av fyra pensionerade och två bemanningssjuksköterskor på natten. Alla sjuksköterskor fick sin semester, men enheten var mycket lågt bemannad. Under våren kunde endast akuta och palliativa uppgifter prioriteras. Covidvaccinationer och provtagning gick också före kvalitetsarbetet. Delegeringsutbildningar till nyanställd personal genomfördes med hjälp av MAS och enhetschefen.

Omsorgen om funktionshindrade

Större delen av brukarna i gruppboendena har beslut på daglig verksamhet. Den är förlagd på Paletten i Bergsjö och på Storgatans aktivitetscenter. Samtliga boende har valt att ha en till två hemmadagar som ägnas åt vardagssysslor och andra aktiviteter.

Ett av boendena lånar under sommarhalvåret en koloniträdgård där de odlar grönsaker och blommor.

Personalen på boendet och boendestöd arbetar tillsammans för att utforma ett flexibelt arbetssätt i arbetet med de boende ”inne” och kunderna ”ute”. Det är många aspekter att ta hänsyn till med stor variation i behovet av hjälp och stöd, i hemmet, med sociala kontakter, med externa utförare med mera.

Nu kan fler personer erbjudas stöd i lägenheter runt boendet Lotsen. Det kan även vara en möjlighet för de på boendet som vill flytta ut och få ett mer självständigt liv. Boendestöd arbetar med genomförandeplanen som grund, precis som personalen på Lotsen.

Inför kommande år

Vårdområdena ska arbeta med att ”planera och bemanna rätt” för att få en effektiv verksamhet. Hela organisationen behöver utveckla sin digitala användning och ta hjälp av ny teknik.

Äldreomsorg

Verksamheten fortsätter att förändra arbetssätt. Inför kommande år är det av största vikt att fler trygghetsboenden etableras för att äldreomsorgen ska kunna klara sin ekonomiska ram.

Kompetensförsörjningen är ett stort framtida hot och verksamheten måste hitta nya lösningar och arbetssätt.

Omsorg om funktionshindrade

Målet är att kunna erbjuda mer individanpassade aktiviteter och avsluta vissa tjänsteköp.

Gemensamt för hela vård och omsorg är att utvecklingen med välfärdsteknik fortsätter.

Att klara personalförsörjningen är en av de största utmaningarna i alla enheter. Det gäller både baspersonal i form av utbildade undersköterskor samt stödpedagoger och sjuksköterskor.

Ekonomisk redovisning

Ekonomiskt resultat vård och omsorg

Verksamheter (tkr)	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021
18. Vård och omsorg gemensam	56 454	52 431	4 023	48 808
71. Vårdområde 1	34 182	43 064	-8 882	34 059
72. Vårdområde 2	31 303	37 529	-6 226	33 607
73. Vårdområde 3	26 569	29 483	-2 914	30 083
74. Vårdområde 4	24 858	27 974	-3 116	28 494
Intäkter	59 971	80 733	20 762	80 959
Kostnader	233 337	271 214	-37 877	256 010
<i>Därav kapitalkostnader</i>	933	987	-54	903
Summa nettokostnad	173 366	190 481	-17 115	175 051

Periodens resultat

Vård och omsorg gör ett underskott på cirka 17 mnkr.

Covid-19, kohortvård, skyddsmaterial, verksamhetsökningen i hemtjänsten och förstärkning av personal på grund av hög belastning av mycket vårdkrävande brukare på boenden ledde till ökade kostnader.

Tjänsteköp inom LSS bidrog också till underskottet, eftersom det tillkom nya, dyra placeringar.

Vård och omsorg genomförde utbildning för all personal i stora och små satsningar, vilket bidrog till ökade personalkostnader.

Miljöredovisning

Verksamheterna följde kommunens miljöpolicy.

Sociala myndighetsnämnden

Verksamhetsområde

Social omsorg består till största delen av området myndighetsutövning, men också av arbetsmarknadsenhet och flyktingenhet.

Verksamheten är indelad i 3 områden:

Vuxenstöd och funktionshinder

Huvuduppdraget är myndighetsutövning enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) och lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Enheten handlägger och fattar beslut om insatser för äldre, vid missbruk, vid våld i nära relation och till personer med funktionsnedsättning. I enheten finns även socialtjänstens öppenvård för vuxna. Den verkställer beslut om interna insatser.

Barn och familj

Området består av mottagning, utredning och uppföljning av barn och ungdom, familjerätt, familjehem, utredning, våld i nära relation och familjecentralerna.

Arbete och försörjning

Området handhar försörjningsstöd och arbetsmarknadsenheten arbetar med personer som står utanför arbetsmarknaden av någon anledning. Det kan vara unga och nyanlända som inte etablerat sig på arbetsmarknaden, långtidsarbetslösa, personer med funktionsvariationer, missbruk eller andra sjukdomsbilder. Målet är studier eller arbete på den öppna arbetsmarknaden. Feriearbete för skolungdom och det kommunala aktivitetsansvaret ingår också i uppdraget.

Flyktingenheten ansvarar för etableringsinsatser och introduktion för nyanlända som omfattas av lagen om etablering, kvotflyktingar och anhöriga.

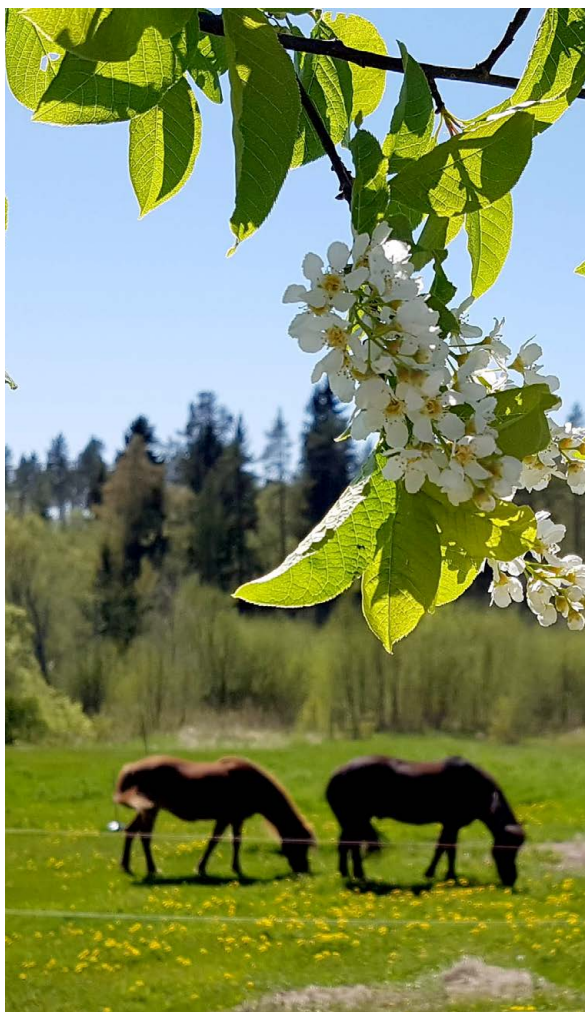

Foto: Laila Hägglund

Viktiga händelser under perioden

- En stor del av arbetet bestod i att fortsätta omorganisera verksamheten. Den nya organisationen trädde i kraft den 1 september 2021. Medarbetarna var positiva till förändringarna. De införda dokumentationsdagarna gav resultat bland annat på utredningstiderna.
- Pandemin präglade början av året och arbets sättet förändrades kraftigt. Teamsmöten var ett nytt inslag som verksamheten även fortsättningsvis kommer att använda i situationer som inte kräver ett fysiskt möte.
- Pandemin innebar också viss ökad arbetslöshet och stora svårigheter att placera deltagare i praktik, arbetsträning eller skapade anställningar. Framför allt de med mest behov fick det svårare och långtidsarbetslösheten ökade. Det medför ökat tryck i nästan all social omsorgsverksamhet.
- Konflikten i Ukraina påverkade arbetet på enheten för arbete och försörjning.
- Barn och familj var underbemannat en stor del av året. Platsannonserna gav inte det önskade resultatet och rekrytering pågår. Även vuxensidan hade vakanta tjänster.
- Samarbetssamtalsutbildning genomfördes för familjebehandlarna på vuxen och barn samt för enheten arbete och försörjning.
- Systematiskt arbetsmiljöarbete pågick med Sunt arbetsliv.

Verksamhetsberättelse

En översyn av social omsorg initierades av kommunchefen 2020. Syftet var att kartlägga hur väl verksamheterna klarade att uppfylla lagens krav samt hur ledning och styrning, arbetsmiljö och processer fungerade. Med anledning av det omorganiserades verksamheten 2021. Det tog mycket fokus och energi. Under våren 2022 flyttade 4 medarbetare från försörjningsstöd sina arbetsplatser, så att hela arbete och försörjning nu sitter tillsammans. Nästa steg är att vuxenenheten flyttar ihop med biståndsenheten.

Arbete och försörjning hade 226 deltagare inskrivna i arbetsmarknadsinsatser, 118 kvinnor och 108 män, varav 146 nyinskrivna och 144 avslutade. 58 personer är utomeuropeiskt födda och cirka 26 procent har nedsatt arbetsförmåga. Det kommunala aktivitetsansvaret hanterade 64 personer och 27 hade skapade anställningar och fick därmed egen försörjning.

Ett arbete pågår för att utveckla metoder för att bryta långvarigt försörjningsstöd och insatstid.

Enheten hanterade tre projekt som finansieras via Europeiska socialfonden:

- *Omstart!* – unga som står utanför arbetsmarknaden, avslutades i april 2022.
- *Nya eXtra stöd* – utrikesfödda som står särskilt långt från arbetsmarknaden, avslutas i januari 2023.
- *React-EU Ung Nystart* – unga 16–24 år som drabbats av konsekvenser från pandemin, avslutas i april 2023.

Foto: Åsa Söderberg

Därutöver drevs 3 projekt finansierade av länsstyrelsen. Projekten skapar resurser för att anställa medarbetare som jobbar med målgrupperna för projekten. Ett nytt regionalt projekt under ledning av länsstyrelsen med inriktning på samverkan för gruppen utrikesfödda startade i november och pågår till 2025.

Enheten administrerade 49 feriearbetsplatser.

Enheten bedriver ett framgångsrikt arbete med att skapa stödstrukturer för arbetsintegrerande, sociala företag. Det blev uppmärksammat regionalt och nationellt och enhetens erfarenheter efterfrågas vid konferenser och liknande.

Flyktingmottagandet hanterade 54 personer, varav 17 mottogs enligt bosättningslagen, samtliga kvotflyktingar. Ytterligare 16 personer hanterades enligt massflyktsdirektivet.

Kommuner ska lämna budget- och skuldrådgivning till skuldsatta personer. Det utgör socialtjänst oavsett i vilken del av den kommunala verksamheten tjänsten erbjuds. Verksamheten omfattade 77 personer varav 29 fick allmän rådgivning.

Ekonomiskt bistånd betalades ut till 147 hushåll, varav 37 med barn. Sociala myndighetsnämnden beslutade om 500 kronor extra per barn i december. Det infördes i riktlinjerna för juni och december 2023.

Under året överklagades 20 beslut om ekonomiskt bistånd av sökande. Beslut från domstol meddelades i 13 fall, samtliga avslag.

Området vuxenstöd och funktionshinder var periodvis underbemannat på grund av såväl korttids- som långtidssjukskrivning och en vakant tjänst. Det påverkade arbetsbelastning, utredningstider och individuella uppföljningar samt förbättrings- och utvecklingsåtgärder.

Några åtgärder som pågår:

- processkartläggning och rutiner
- ärende- och ansvarsfördelning
- ärendebalans
- obligatorisk ärendedragning
- strukturella verksamhetsfrågor.

Barn och familj hade långtidssjukskrivna medarbetare, 1 medarbetare gick i tidig pension och 2 sökte sig till andra arbetsplatser. Verksamheten rekryterade 2 nya medarbetare under sommaren och ytterligare 2 börjar i februari 2023.

Enheten var representerad och samverkade med bland andra kvinnojouren, skolan och Polisen i Hudiksvall. Utbildningen Yrkesresan startade. Enheten samverkade med olika nätverk, bland annat BarnSäkert. Det är ett samarbete mellan barnhälsovården och socialtjänstens förebyggande verksamhet i Region Uppsala och har bedrivits som pilotprojekt vid åtta barnavårdscentraler sedan 2019. Det övergripande målet är att främja barns hälsa, förebygga ohälsa och minska risken att barn far illa.

Inför kommande år

Uppföljning av ekonomi och verksamhet för hela arbetsområdet stöd och omsorg är en förutsättning för att arbetet ska behålla sin effektivitet och vara ekonomiskt hållbart.

Att utveckla stödmeter för individer på vägen till egen försörjning blir ett fokusområde.

Arbetsförmedlingens ändrade arbetssätt förstärker till viss del utanförskapet för dem med svag förankring på arbetsmarknaden, som är språksvaga och har ett digitalt utanförskap. Samverkan och omvärldsbevakning är prioriterade områden.

Antalet asylsökande har minskat de senaste åren med anledning av ändrade regelverk och pandemin. De faktorerna kvarstår, samtidigt som kriget i Ukraina skapar osäkerhet om hur flyktingmottagandet ska utvecklas. Nordanstigs anvisningstal var 17 personer. Nyanlända bosätter sig också själva och det kommer anhöriga till båda grupperna. Sverige har cirka 6 400 kvotflyktingar. Nordanstig har flera års erfarenhet av att ta mot den gruppen och ingår även i ett utvecklingsprojekt i länet för att förbättra mottagandet. Anvisningstalet för flyktingar enligt massflyktsdirektivet var 30.

Ekonomisk redovisning

Ekonomiskt resultat sociala myndighetsnämnden

Verksamheter (tkr)	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget	Bokslut 2021
37. Social omsorg gemensam	4 018	3 406	612	
75. Vuxenstöd och funktionshinder	12 339	12 128	211	
76. Barn och familj	24 875	26 071	-1 196	
77. Arbete och försörjning	14 463	11 949	2 514	
Intäkter	5 679	11 164	5 484	9 022
Kostnader	61 374	64 717	-3 344	67 961
Därav kapitalkostnader	0	0	0	0
Summa nettokostnad	55 695	53 554	2 141	58 939

Kommentar: Social omsorg har flyttats till Sociala myndighetsnämnden 2022. Omorganisation 2021-09-01 innefattar att jämförelse inte kan redovisas med rättvisande bild, utan endast nettokostnad anges.

Periodens resultat

Verksamheten avviker med 2 mnkr mot budget. Vakanta tjänster och icke förväntade intäkter från Migrationsverket täcker underskotten, som finns bland annat inom HVB-placeringar och färdtjänst. Många nya placeringar tillkom under sommaren och verksamheten har inget budgeterat utrymme kvar för nya ärenden.

Ekonomiskt bistånd ser ut att hålla sin budget.

Med anledning av omorganisationen byggdes lokalerna för arbete och försörjning om, vilket genererade vissa merkostnader.

Verksamheten fortsätter sitt långsiktiga arbete med åtgärdsplanen som togs fram hösten 2021 i samband med omorganisationen.

Miljöredovisning

Enheten arbetar med social hållbarhet med de deltagare som finns inskrivna. Miljö och återvinning ingår i information och aktiviteter.

Källsortering och återvinning sköts enligt de direktiv fastighetsägaren ger.

Samåkning och kollektivt resande eftersträvas. Enheten har en elcykel som ofta används vid korta resor.

Enheten är aktiv i kommunens arbetsgrupp för Agenda 2030.

Byggnadsnämnden

Verksamhetsområde

Byggnadsnämnden ansvarar för kommunens prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen och miljöbalken. Byggnadsnämnden initierar och beslutar även om mindre omfattande detaljplaner.

Viktiga händelser under perioden

- En ny plan- och bygglovstaxa antogs.
- Den nya tillsynsplanen antogs.
- Antalet detaljplaneuppdrag ökade.

Verksamhetsberättelse

Totalt 124 bygglov behandlades, vilket var 34 färre än 2021. Antalet nya tillsynsärenden uppgick till 20 och startbeskeden var 197.

De aktiva detaljplaneuppdragen ökade till 16, vilket var 3 fler än föregående år.

En ny plan- och bygglovstaxa togs fram. En tillsynsplan antogs och tillsynen fortgick enligt plan.

Digitalisering och bygglovsbuss bidrog till bättre service till allmänheten.

Mål och måluppfyllelse

Byggnadsnämnden har inga egna specifika mål utöver kommunfullmäktiges. Nämnden strävar särskilt efter att utveckla miljöer för attraktivt boende. Det innebär till exempel att göra nödvändiga planändringar av gamla detaljplaner som har föråldrade bestämmelser och begränsande byggrätter. En annan viktig förutsättning är att bedriva aktiv tillsyn för att verka för att byggnader och tomter hålls i vårdat skick.

Koncernföretag

Nordanstigs Bostäder AB

Verksamhetsberättelse

Nordanstigs Bostäder AB är ett helägt dotterbolag till Nordanstigs kommun. Bolaget äger och förvaltar egna hyresfastigheter samt kommunägda fastigheter på uppdrag av kommunen.

Bolaget ansvarar för administrationen vid Nordanstigs Fjärrvärme AB, samt för drift och underhåll av företagets 3 värmeproduktionsanläggningar. Bolaget hade endast ett fåtal skötsel-timmar på de två vattenkraftverk som är belägna i Gnarpån. Avtalet avslutades under senare delen av året.

Egen personal finns för ledning, ekonomi, kundkontakter, lokalvård samt drift och underhåll. Den 31 december fanns 33 (33) medarbetare varav 7 (5) kvinnliga och 26 (28) manliga. En ekonomi- och fastighetsassistent anställdes för att optimera arbetsfördelningen.

Nordanstigs Bostäder är medlem i Sveriges Allmännyttan, HBV och Fastigo.

Fastighetsbeståndet är försäkrat hos Länsförsäkringar.

Ändamålet är att bolaget ska i allmännyttigt syfte främja bostadsförsörjningen i Nordanstig och erbjuda hyresgästerna boendeinflytande. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer. Enligt ägardirektivet ska bolaget uppnå en avkastning på eget kapital till minst 4 procent och ha en långsiktig soliditet på minst 25 procent.

Specifika krav är att bostadsbeståndet ska tillgänglighetsanpassas och att skapa 50 nya enskilda boenden under perioden.

Viktiga händelser under perioden

- Ett strategiskt markköp om 6 000 kvadratmeter byggbar mark i Grönviken gjordes.
- EPC-projektet gick in i fas tre och är i slutfasen.
- I Gnarp byggs 8 nya lägenheter.

Mycket tekniskt underhåll gjordes i och med EPC-projektet och sedvanligt underhåll fick stå tillbaka.

Inför och efter inflyttningen i nya förskolan i Gnarp slutförde och kompletterade bolaget byggnads-, värme- och sanitetsarbeten (vs) samt ställde i ordning utemiljön. Vid ombyggnaden av Sörgården deltog bolaget med bland annat vs-arbeten och en ny vatteninstallation som ska eliminera legionellabakterier, liksom projektering och vvs-arbeten inför att lägenhetsmoduler skulle ställas upp.

Bolaget skötte de kommunala grönyrtorna via ett separat avtal med kommunen.

Inför kommande verksamhetsår och framtida utveckling

Kommunens mål om att öka invånarantalet till 10 000 är viktigt för bolagets framtida nyproduktion. Intresset för havsnära boende är stort. Bolaget gjorde ett strategiskt markköp med detaljplanerad mark i Grönviken. Den ligger intill en fastighet som bolaget bebyggde 1994 med 12 lägenheter. Tanken är att bygga ytterligare 18 havsnära lägenheter för att öka inflyttningen till kommunen och för att skapa ett större och mer ekonomiskt försvarbart förvaltningsområde.

Många kommundelar är intressanta att bygga nytt i med utgångspunkt i vad varje specifik ort

har att erbjuda och den framtida flytten av E4 och resecentrum.

Inflyttningen i lägenheterna i Gnarp sker efter semestrarna 2023. Det behövs energisnåla lägenheter i alla storlekar och med högre standard i alla Nordanstigs kommundelar.

Investeringsprojekt utförs sparsamt tills ekonomin och byggkostnaderna normaliserats. En analys av likviditet och finansiella nyckeltal ska visa i vilken takt investeringar kan ske. Ska nya bostäder byggas måste det ske helt och hållet med lån.

Den kallställda byggnaden på Humlegårdsvägen 3 i Strömsbruk rivs när ekonomin tillåter

det. Efterfrågan på lägenheter av den typ som finns på orten är svag.

Digitaliseringen ska fortsätta för att bolaget ska få en mer kontrollerad, snabbare och säkrare fastighetsförvaltning med minskade kostnader.

Uppföljning av ägardirektiv

Varje mål har tilldelats en färg som anger om bolaget nått upp till målet eller inte.

- Målet uppfyllt
- ◆ Målet delvis uppfyllt
- Målet inte alls uppfyllt.

Mål	Vad vi vill uppnå	Utfall	Kommentar	
Avkastningskrav på eget kapital	Minst 4 procent	Ej uppnått	Beror på av- och nedskrivningar på stora investeringar, att projekten kostnadsförts samt stora kostnadsökningar på grund av världsläget. Budget för kommande år läggs utifrån avkastningskravet.	■
Soliditet	Minst 25 procent	Ej uppnått	Bolaget har hög investeringstakt och behöver göra upplåningar för att klara ekonomin. I och med det minskar soliditeten.	◆
Förvalta kommunens fastigheter	Ett bra och fungerande samarbete med kommunen där betydelsefull kompetens överförs och att vi kan sälja bra kvalitet till ett bra pris.	Uppnått	Ett ständigt pågående arbete görs för att förbättra eventuella brister.	●
Nybyggnation	50 enskilda boenden	Ej uppnått	36 enskilda boenden har byggts under mandatperioden. 8 är under uppförande.	◆
Tillgänglighetsanpassningar	God tillgänglighet	Uppnått	3 fastigheter har tillgänglighetsanpassats förutom bostadsanpassningsprojektet beslutade av kommunen.	●

Ekonomisk redovisning

(tkr)	2020	2021	2022
Budget	1 995	2 090	2 123
Prognos	2 000	0	2 123
Årets resultat	1 726	- 5 717	- 12 267

Resultat före skatt och bokslutsdispositioner.

Periodens resultat

Bolaget gjorde ett negativt resultat. Det berodde till stor del på EPC-projektet och bygget av ett plushus i Gnarp. Det ledde till nedskrivningar.

Miljöredovisning

Mål	Vad vi vill uppnå/delmål	Mätmetod	Klart	
Källsortering	Bättre möjlighet för alla kunder att källsortera.	Antal fastigheter som erbjuder källsortering, uppföljning varje år.	21-12-31	●
Lägre energiförbrukning	Sänka energiförbrukningen på samtliga fastigheter med 20 procent till och med 2030.	Energiåtgång per m ² förvaltd yta.	Varje år	●
Minska utsläpp från egna bilar	Minska bilkörande och införskaffa fler elbilar.	Antal körda mil med fossilbränsle.	Varje år	●

Hyresgästerna kan källsortera vid miljöstationer i alla bostadsområden. Pengar för att utöka miljöstationerna är avsatta i investeringsplan för 2023, så att matavfall kan tas emot enligt den nya kretsloppsplanen och Agenda 2030.

I och med att EPC-projektet gått in i fas tre nås målet med minskad energiförbrukningen om 20 procent redan 2023. Sex bergvärmepumpar och tolv solcellsanläggningar har installerats. En solcellsanläggning fanns sedan tidigare. Anläggningarna producerade 214,07 MWh och den totala energianvändningen minskade med 12,7 procent om man jämför med 2021 (gradskorrigerat tal). I samband med projektet utbildade sig personal för att kunna sköta de tekniska installationerna och inte vara beroende av utomstående entreprenörer.

Inga mätningar av antalet körda mil med fossilbränsle gjordes under mandatperioden. Vid nyanaffning köps eller leasas elbilar. Kommunen äger 6 elbilar och övriga körs till 85 procent på HVO.

Investeringsredovisning

Investeringar gjordes i EPC-projektet, plushuset, digitalisering, elbilssladdar och en släpvagn.

(tkr)	Budget 2022	Bokslut 2022	Avvikelse mot budget
Reinvesteringar, netto			
Nyinvesteringar, netto	27 523	30 523	3 000
Summa	27 523	30 523	3 000

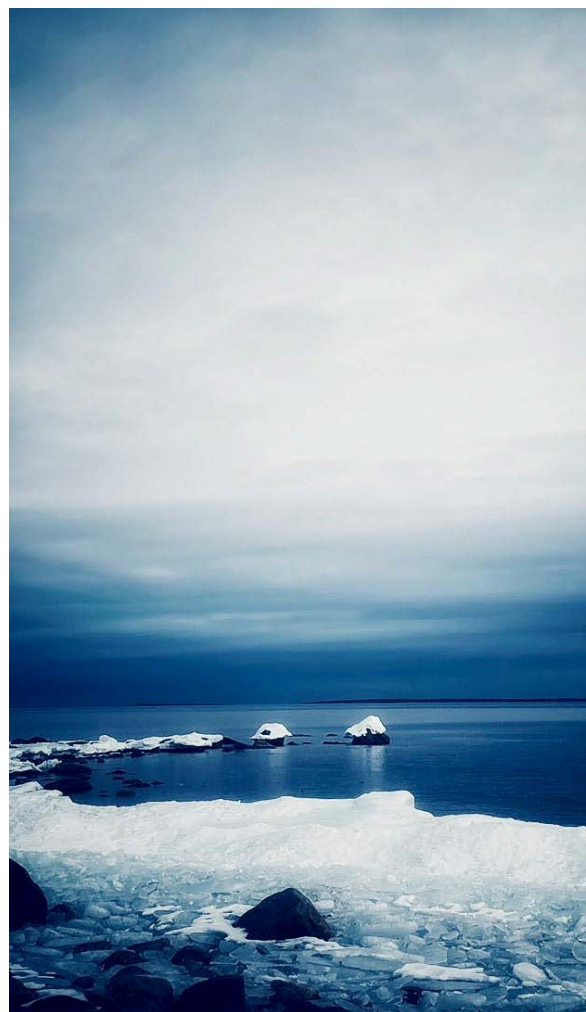

Foto: Jessica Hanning

Nordanstig Vatten AB

Verksamhetsberättelse

Nordanstig Vatten AB ägs till 100 procent av Nordanstigs kommun. Bolaget äger den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i kommunen.

Nordanstig Vatten producerar och distribuerar dricksvatten till cirka 5 000 människor samt omhändertar och renar avloppsvatten. I kommunen är drygt 50 procent av invånarna anslutna till bolagets anläggningar.

Ägarens syfte är att genom bolaget driva och utveckla vattenförsörjning och avloppshantering för att tillgodose brukarnas behov av vattentjänster och bidra till en långsiktigt hållbar samhällsutveckling.

Inga anställda finns i bolaget. Utveckling, drift och underhåll av de allmänna va-anläggningarna i Nordanstig utförs av MittSverige Vatten och Avfall AB (MSVA). Det är Sundsvalls, Timrå och Nordanstigs kommuners gemensamma bolag för va- och avfallssamverkan.

Viktiga händelser under perioden

- Vattenskyddsområdet med skyddsföreskrifter för Hassela och Jättendal arbetades om i enlighet med den nya vägledningen från Havs- och vattenmyndigheten. Ansökan lämnas in till länsstyrelsen inom kort.
- Resultatet från utredningen av reservvatten för Bergsjö vattentäkt är att det nu finns en filterbrunn på plats som ska propumpas.
- En ny brunn borrades i Sörfjärden i december. Den bidrar med redundans om något skulle ske med den befintliga brunnen.
- En detaljplan som medger upp till 47 nya fastigheter i Varpsand (Sörfjärden) antogs av kommunfullmäktige i juni. Nordanstig Vatten skrev ett avtal med exploitören om kommunalt vatten och avlopp i området. Tidplanen försköts dock på grund av att detaljplanen överklagades.
- För att göra vattenförsörjningen i Ilsbo säkrare sattes en flödesmätare på ledningsnätet. Den underlättar framtida läcksökning.

Inför kommande verksamhetsår

Reinvesteringarna i va-anläggningarna har varit begränsade efter utbyggnaden av vatten- och avloppssystem med hjälp av statliga bidrag under 1960- och 70-talen. Det har inneburit lägre kostnad än den verkliga, och det har avspeglats i en låg taxa för va-kunderna.

Framöver behöver återinvesteringstakten öka, särskilt i ledningsnäten, men utan statligt bidrag. Även anpassningen till nya krav och en långsiktigt hållbar verksamhet kräver investeringar. I Svenskt Vattens analys beräknas dagens va-taxor inte kunna bära dessa investeringsbehov, utan de behöver minst fördubblas de närmsta 10 till 15 åren enbart på grund av investeringsbehovet.

Faktorer som kommer att påverka kostnaderna för va-verksamheterna är till exempel

- ökade krav genom nya lagar och från myndigheter
- ökat behov av klimatanpassning och energi-effektivisering
- ökat behov av säkerhetsarbete
- kostnadsökningar på va-material och va-entreprenadtjänster
- behov av uthållig slamhantering
- egna och ägarnas ambitioner för hållbarhetsarbetet
- digitalisering, vilket bland annat innebär ny teknik och nya arbetssätt.

Klimatförändringarna kan innebära fler och kraftigare skyfall, men också längre perioder av torka. Samhällets infrastruktur måste dels vara robust mot översvämningar, dels måste tillgången på dricksvatten garanteras långsiktigt.

Inom ramarna för en långsiktigt tryggad vattenförsörjning ingår att

- se över säkerheten vid anläggningarna i fråga om intrång och leverans
- identifiera viktiga vattenresurser och skydda dem för framtiden
- planera för en säker reservkraftförsörjning
- följa upp råvattenkvalitet samt andra klimatrelaterade effekter.

För att minska andelen akuta insatser behövs bättre kännedom om ledningsnätets status. Bolaget arbetar sedan en tid för att få ett helhetsgrepp om ledningsnätet. Där ingår förnyelseplanering av ledningsnätet, kvalitetssäkring av karta och databas samt underhåll.

I arbetet ingår även att få kunskap om avloppsledningarnas påverkan av tillskottsvatten och dagvatten, samt en översyn av bolagets verksamhetsområden.

EU-kommissionens förslag till ett nytt avlopps-direktiv innehåller förändringar som kommer att påverka avloppsreningsverkens arbete i flera decennier. Bland annat krävs kväverening på alla reningsverk över 10 000 personekvivalenter (pe). Det berör 4 anläggningar i Sundsvall Vatten och Timrå Vatten. Vidare finns krav på biologisk rening på alla reningsverk över 1 000 pe. Det berör 2 anläggningar i Sundsvall Vatten. Nordanstig Vatten påverkas i mindre omfattning. Avlopps-direktivet är ute på remiss och beslut i Europaparlamentet väntas 2024.

Hur framtidens slamhantering ska se ut är osäkert. Samarbetet med de andra va-huvudmännen i regionen, i slamnätverket för Mellannorrland (Västernorrland, Gävleborg och Jämtland) fortsätter. Nordanstig har för avsikt att omarbete sin va-plan. Arbetet har inte påbörjats och ingen tidplan är fastslagen.

Uppföljning av ägardirektiv

För att följa upp ägardirektivet och hållbarhetsarbetet har bolaget valt att ta fram en års- och hållbarhetsredovisning i samarbete med övriga bolag i MSVA-gruppen. Den finns publicerad på www.msva.se.

Ekonomisk redovisning

(tkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022
Budget	362	- 86	- 17
Prognos	161	338	728
Årets resultat	1 877	1 376	298

Resultat före bokslutsdispositioner och skatt, dock inklusive förlusttäckningsbidrag från Nordanstigs kommun på 600 tkr för 2021 och 2022. År 2020 var förlusttäckningsbidraget 800 tkr.

Periodens resultat

Helårsresultatet, inklusive förlusttäckningsbidraget från Nordanstigs kommun på 0,6 mnkr, uppgick till 0,3 mnkr, vilket var 0,3 mnkr bättre än budget, men 0,4 mnkr lägre än årsprognosen. Kostnadsbesparingar i driften i kombination med lägre kostnader från MSVA bidrog till resultatförbättringen jämfört med budgeten, samtidigt som lägre intäkter och kapitalkostnader delvis drog ned resultatet. Jämfört med årsprognosen utfördes mer underhållsarbete, vilket var positivt med tanke på behovet som kvarstod från 2021.

Bolagets totala intäkter uppgick till 30,4 mnkr, vilket var 1,3 mnkr lägre än budget. Totalt minskade vattenförbrukningen med 12 procent och 17 procent mot budgeterade nivåer. Kommunens verksamheter stod för den största minskningen. I miljö- och hållbarhetsperspektiv är reduktionerna positiva, men bolagets intäkter påverkas negativt, eftersom ungefär en tredjedel av intäkterna baseras på rörlig vattenförbrukning. Bolaget fortsätter följa förbrukningen 2023, för att se om det är en ihållande trend.

Driftkostnaderna uppgick till 11,5 mnkr, vilket var 1,1 mnkr lägre än budget. Det var främst en följd av lägre fastighetsunderhåll (0,6 mnkr) i kombination med lägre nyttjande av externa tjänster i driftprojekt. Det möttes delvis av högre reparationskostnader på vattenverken.

Köpta resurser från MSVA uppgick till 8,9 mnkr, 0,9 mnkr lägre än budget. De lägre kostnaderna var en följd av motsvarande kostnads-prioriteringar i MSVA, där senarelagda rekryteringar och vakanser som inte hann ersättas stod för den största kostnadsreduktionen.

Kapitalkostnaderna ökade 0,4 mnkr som följd av att investeringar slutfördes tidigare än planerat (0,2 mnkr) och högre räntekostnader (0,2 mnkr). Räntekostnaderna ökade drygt 24 procent jämfört med budget. Främsta orsaken var ett stort lån med gynnsam ränta som löpte ut och ersattes med ett med högre ränta. Bolagets nettoomsättning uppgick till 29,2 mnkr (29,2 mnkr), varav va-avgifter utgjorde 96,6 (96,4) procent. Trots taxehöjningen på 2,2 procent ökade inte nettoomsättningen, vilket berodde på den lägre vattenförbrukningen huvudsakligen från verksamheter. För en genom-

snittlig villakund (typhus A) innebar det en höjning med 23 kr per månad, eller 281 kr per år, och för flerbostadshus (typhus B) 16 kr per månad, eller 196 kr per år, per lägenhet.

Miljöredovisning

Allmänt

Miljöarbetet ska ha sin grund i kretsloppstanken och bidra till ett varaktigt samhälle med långsiktigt hållbar utveckling. Se även års- och hållbarhetsredovisningen på www.msva.se.

Miljöpåverkan

Vattenverken i Nordanstig använder grundvatten som råvatten. Det måste ibland behandlas för att uppfylla Livsmedelsverkets krav.

I avloppsreningsanläggningarna omhändertas och renas avloppsvatten som därefter återförs till naturen. Avloppsvattnet i de flesta anläggningarna renas i tre steg: mekaniskt, kemiskt och biologiskt. Här tas 90–95 procent av de förorenande ämnena bort. En del av ämnena hamnar i avloppsslammet som sedan används i tillverkning av anläggningsjord.

Tillståndsplikt

Nordanstig Vattens verksamhet är till väsentliga delar tillståndspliktig enligt 9 kap 6 § i miljöbalken. Norrhälsinge miljökontor är tillsynsmyndighet för Nordanstig Vattens anläggningar.

För bolagets större reningsanläggningar har länsstyrelsen lämnat tillstånd för att släppa ut renat avloppsvatten. Mindre avloppsverk är anmälningspliktiga till Norrhälsinge miljökontor.

Investeringsredovisning

(tkr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Investering	2022	2022	mot budget
Reinvesteringar, netto	8 355	7 876	- 479
Nyinvesteringar, netto	920	672	- 248
Summa	9 275	8 548	- 727

Totalt uppgick investeringarna till 8,9 mnkr och efter avdrag för medfinansiering till 8,6 mnkr, vilket var 0,7 mnkr lägre än budget och 1,0 mnkr högre än prognosen vid delåret.

Reinvestering

Reinvesteringar i befintliga anläggningar uppgick till 7,9 mnkr, vilket var 0,5 mnkr lägre än budget. Främst berodde det på bidrag från länsstyrelsen för utredningar av reservvatten i Bergsjö och Gnarp, samt på installerade tappställen med återströmningsskydd.

I personalbyggnaden vid Bergsjö avloppsreningsverk pågår byte till driftsäker och energieffektiv uppvärmning, samt fasadrenovering. Därutöver byggdes ett omklädningsrum för damer.

I samband med en akut vattenläcka i Bergsjö under Kyrkbyån konstaterades att ledningen behövde bytas ut. Nu ligger det två ledningar under ån, en distributionsledning och en matarledning. Genom att man borrar en ny ledning som ersätter dem reduceras ledningsnätet med cirka 1 000 meter. Arbetet avslutas 2023.

Utredning och projektering pågår för upprustning av Gnarps avloppsreningsverk. Utredningarna blir underlag för investeringsbeslut 2023.

Nyinvestering

Årets nyinvesteringar uppgick till 0,7 mnkr och avsåg uteslutande nyanslutningar. Det var 0,2 mnkr lägre än budget.

Nordanstigs Fjärrvärme AB

Verksamhetsberättelse

Bolaget äger tre värmeproduktionsanläggningar i Bergsjö, Harmånger och Strömsbruk. Företaget levererar värme till ett trettiotal kunder.

Nordanstigs Bostäder AB svarar för drift av anläggningarna och för administrationen. Förutom vd saknar bolaget egen personal. Styrelsen höll 7 protokollförda möten.

Viktiga händelser under perioden

- Investeringsplanen för 2023–2025 antogs.
- Ett stort underhåll som gällde säkerhet runt skorstenar och fundament utfördes på värmelanläggningarna.
- Avskrivningar på anläggningar och maskiner gjordes med 1 290 tkr.
- En internkontrollplan togs fram för att identifiera brister och utföra åtgärder för att minimera risker i verksamheten.
- En affärsplan arbetades fram och antogs.
- En post för underhåll avsattes i budget 2023. Posten har inte funnits förut och tillkom för att bolaget ska ha bättre beredskap för både akut och planerat underhåll.

Inför kommande verksamhetsår

Internkontrollplanen gör verksamheten uppmärksam på om det behöver tas fram rutiner för att se till att bolaget har hög kvalitet och följer lagen. Planen följs upp kommande verksamhetsår och rapporteras till styrelsen efter årets slut.

Enligt den nya affärsplanen ska bolaget varje år ta fram en verksamhetsplan som ansluter till budgeten för att få bättre överblick över tjänster som bolaget köper av Nordanstigs Bostäder AB. Bolaget kommer att ha en bra beredskap för hur aktiviteter och investeringar ska genomföras på ett affärsmässigt sätt. Affärsplanen följs upp och resultatet redovisas när verksamhetsåret är slut.

Den stora flispannan i Bergsjö behöver bytas. Det projekteras parallellt med att hela anläggningen eventuellt behöver flyttas till ett annat ställe i Bergsjö.

Uppföljning av ägardirektiv

Ägardialoger fördes under året. Bolaget anser sig ha uppfyllt samtliga punkter i ägardirektivet.

Ekonomisk redovisning

(tkr)	2020	2021	2022
Budget	345	300	267
Prognos	200	500	267
Årets resultat	43	1 658	141

Resultat före skatt och bokslutsdispositioner.

Periodens resultat

Bolaget gjorde en vinst med 141 tkr efter finansiella poster. Ett större underhåll på de tre värmelanläggningarnas skorstenar påverkade resultatet.

Miljöredovisning

Vid företagets anläggningar användes i stort sett endast biobränsle av typen flis och pellets.

Investeringsredovisning

Inga investeringar gjordes under perioden.

Nordanstigs Kommunfastigheter AB

Verksamhetsberättelse

Bolaget ska inom Nordanstigs kommun äga, förvärva, bebygga, förvalta och försälja fastigheter och tomträtter. Ändamålet med bolagets verksamhet är att främja lokalförsörjningen i Nordanstigs kommun.

Bolaget ägs helt av kommunen.

Bolaget äger fastigheten Gnarps-Berge 5:20 (Bergesta äldreboende). Den hyrs ut till kommunen.

Viktiga händelser under perioden

Inga väsentliga händelser skedde 2022.

Inför kommande verksamhetsår

Bolaget fortsätter äga Gnarps-Berge 5:20 och hyra ut fastigheten till kommunen som särskilt boende.

Uppföljning av ägardirektiv

Nya ägardirektiv beslutades 2019.

Ekonomisk redovisning

(tkr)	2020	2021	2022
Budget	35	35	35
Prognos	35	35	35
Årets resultat	- 12	100	49

Resultat före skatt och bokslutsdispositioner.

Periodens resultat

Resultatet var i likhet med prognos och budget.

Nordanstigs Fastighets AB

Verksamhetsberättelse

Ingen verksamhet bedrevs. Kommunfullmäktige tog 2021 beslut att avveckla bolaget. Det skedde i september 2022.

Fiberstaden AB

Fiberstaden AB är ett bolag som samägs av Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner, där Hudiksvall äger 80 och Nordanstig 20 procent. Bolaget bedriver stadsnätverksamhet i kommunerna, sköter it-drift samt svarstjänst för ägarkommunerna och Söderhamns, Bollnäs och Ljusdals kommuner.

Attraktivare region

Stadsnätets ambition är att knyta samman alla fastigheter i de orter där bolaget finns i ett gemensamt nätverk för snabba it-kommunikationer.

Under året anslöts 797 adresser till stadsnätet, vilket betyder att Fiberstaden AB levererar bredbandstjänster till 13 572 adresser i ägarkommunerna.

Ett öppet nät med full valfrihet

Hudiksvalls och Nordanstigs stadsnät är öppna nät. Det finns ett stort urval från leverantörer som konkurrerar med varandra på lika villkor. Under året tillkom tre nya tjänsteleverantörer.

Verksamhetsberättelse

”Nätverkets hjärta”, servicerouterklustret, uppgraderades för att tillmötesgå framtida krav på kapacitet och tjänster. Fiberstaden har som första tjänsteleverantör i stadsnätet aktiverat IPv6 för samtliga kunder.

Nya ramavtal för ledningsanvisning, schaktarbete och fiberskarvning upphandlades.

Ett led i fortsatt robusthetarbete är att bygga ut reservkraftsanläggningar i noderna för att garantera tjänsteleveranser vid kortare strömbortfall. Bolaget arbetade även med förbättringar av skal skyddet till noderna.

Nordanstig fortsätter att byta ut äldre elevers chromebooks mot Microsoft Surface GO-enheter.

Införandet av Microsoftprodukten applocker slutfördes. Med hjälp av den kan man styra vilka program som får användas på datorn. Den är också ett skydd mot filer som kan innehålla skadlig kod.

Förutom en avtalsrevision pågår byte av gamla trådlösa accesspunkter i båda kommunerna.

Receptionen i Nordanstigs kommunhus byggs om. Fiberstaden bidrar med Audio-Videoutrustning för att visa information och bokningar.

Två säkerhetsworkshops utfördes för att verifiera konfigurationer i brandvägg, spamfilter och Microsoft 365-miljön.

Hudiksvall och Nordanstig investerade gemensamt i en backuplösning för att se till att data från bolagets datacenter finns skyddat på en säker plats.

Projektet Lön Hälsingland startade. Fiberstaden bemannar med projektledare för tekniska förutsättningar och teknikkompetens tillsammans med tekniker från Hälsingekommunerna. Fiberstadens systemtekniker hanterar också nödvändiga systemintegrationer och kopplingar mot de nya löne- och identitetssystemen.

Ett annat pågående projekt är IT Hälsingland, där kommunernas it-strategier och it-chefer ingår. Samtliga beslutade att ingå i ett utökat samarbete kring it. År 2026 ska det finnas en gemensam it-driftsenhet. Många frågetecken finns dock, ett är avsaknad av en gemensam målbild.

Svarstjänst

Samtalsmängden fortsatte att minska. Fler har vant sig vid att söka information på andra sätt. Många söker svar via nätet och e-postadresser efterfrågas när personen som söks inte är nåbar.

Svarstjänsten sades upp av Hudiksvalls och Nordanstigs kommuner och upphörde den sista december.

Måluppfyllelse

För att nå visionen om ”bästa kommunen att leva och verka” behöver kommunen fortsätta att satsa på utbyggnaden av fiberanslutningar.

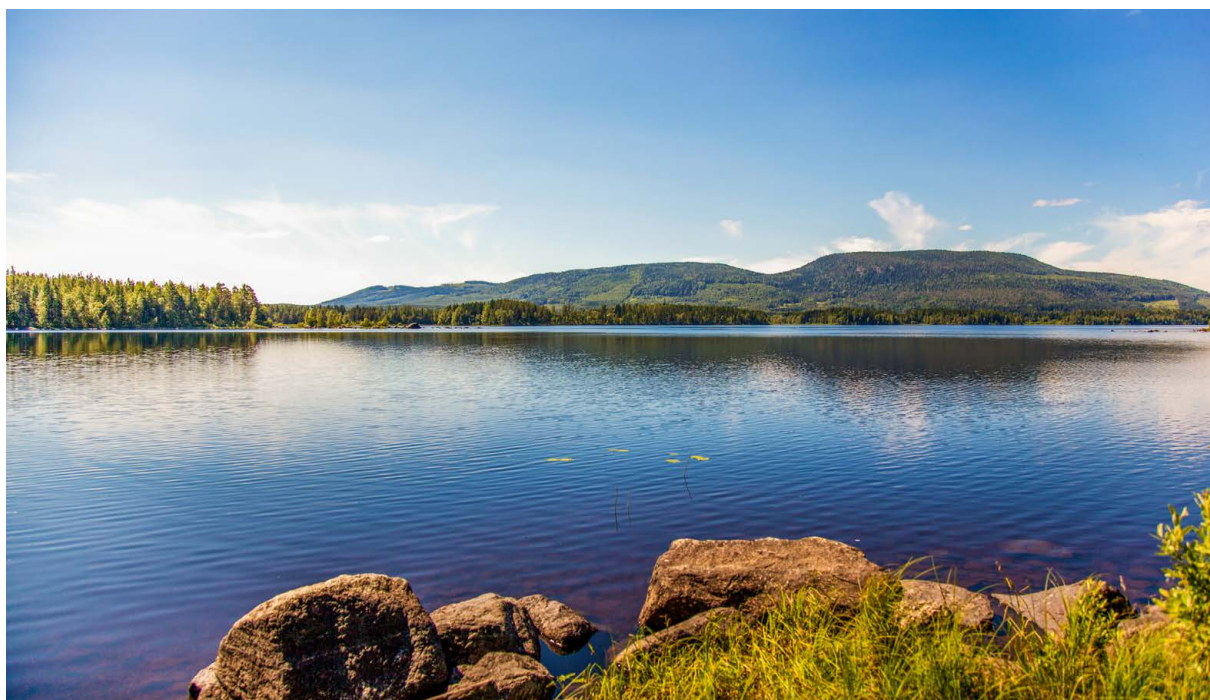
Resultat

Bolaget redovisade en vinst efter finansnetto om 9,3 mnkr (12,8).

Ekonomisk redovisning

(tkr)	2020	2021	2022
Budget			
Prognos			
Årets resultat	7 561	12 780	9 341

Resultat före skatt och bokslutsdispositioner.

Uppdragsföretag

Hälsinglands utbildningsförbund

Hälsinglands utbildningsförbund är ett kommunalförbund som bildats av Bollnäs, Nordanstigs och Söderhamns kommuner med uppdrag att möta studerandes efterfrågan på utbildning med bredd och kvalitet. Förbundet leds av en direktion bestående av 9 ledamöter, 3 från varje medlemskommun. Dessutom finns det lika många ersättare.

Förbundet övertog gymnasie- och vuxenutbildningsverksamheterna från medlemskommunerna 2015.

Under året hade förbundet sju direktionsmöten. Det första genomfördes digitalt på grund av risk för smittspridning.

Resultatet blev 10,9 mnkr (–2,6 mnkr).

Förbundet har efter de senaste årens negativa resultat ett ingående eget kapital på –8,0 mnkr och har därmed haft negativ soliditet. Förbundets soliditet och likviditet försämrades 2020, då en överenskommelse om ingångsvärden och asylersättning reglerades med över 30 mnkr gentemot medlemskommunerna. Soliditeten försvagades ytterligare efter 2021 års negativa resultat. Årets resultat innebär att förbundets utgående eget kapital fick en positiv utveckling till 2,9 mnkr och soliditeten stärktes.

De senaste åren har omfattande omstruktureringar både i drift och investeringar gjorts i främst gymnasieverksamheten, vilket föranlett initiala extrakostnader som beräknas ge besparings-effekter kommande år. Nettokostnadsavvikelsen ser ut att gå åt rätt håll, men eftersom det är kommunernas kostnader som redovisas, bör man tänka på att förbundets negativa resultat 2019–2021 skulle ha inneburit en annan netto-

kostnadsavvikelse om kommunerna kompenserat förbundet dessa år.

Ersättningsmodellen för gymnasieverksamheten har varit rörlig och var svår att prognosticera 2016–2019. Den nya ersättningsmodellen 2020 gav bättre planeringsförutsättningar. Bidraget fastställs året före kommande budgetår efter invånarantal i olika ålderskategorier. Initialt blev ersättningen 2020 väsentligt lägre än 2019, vilket gjorde att förbundets effektiviseringar inte räckte för att både kunna återställa 2019 års underskott och täcka övriga statliga bidragsminskningar samt ökade kostnader för interkommunala ersättningar. Åren 2021 och 2022 fick förbundet tilläggsbelopp från kommunerna och extra medel från skolmiljarden (ett statligt bidrag för att lindra effekterna av covid-19). Från och med 2023 höjs ersättningsbeloppet per invånare och tilläggsbeloppen 2022 ingår då i den ordinarie ersättningsmodellen. De kommunspecifika tilläggsbeloppen kvarstår.

Förbundet arbetade med att anpassa verksamheten till den befintliga budgeten och började återställa underskottet sedan tidigare år enligt balanskravsutredningen. Framför allt handlade det om att anpassa gymnasiesärskolan och elevboendet till färre elever. Även översyn och anpassningar i gymnasiet och vuxenutbildningen gjordes.

Medlemskommunerna gav tillskott till förbundet och en högre medlemsavgift beräknas träda i kraft 2023. De nya avgifterna för framtida pensioner är dock inte fullt finansierade. Inte heller kostnadsökningarna på grund av inflationen för material och bränsle. Medlemskommunerna vill att frågan ska lösas i samband med bokslut 2023.

Kommunernas andelar hade nedanstående fördelning enligt medlemsbidrag exklusive schablonersättning och interkommunal ersättning för perioden 2016–2019. Från och med 2020 ingår

interkommunal ersättning i beräkningen. Avräkning för Nordanstigs gymnasieelever och extra medel som beslutats respektive år ingår inte.

Medlemskommun, andel (%)	2018	2019	2020	2021	2022	2022 (tkr)
Bollnäs	43	44	44	44	44	161 147
Söderhamn	51	50	41	41	42	151 334
Nordanstig	6	6	15	15	14	51 968
Summa	100	100	100	100	100	364 449

Norrskan AB

Verksamhetens mål är att skapa, äga och underhålla stamnät.

Bolaget ska vara den naturliga samarbetspartnern för operatörer, tjänsteleverantörer och region- och stadsnät som finns i området. De flesta region- och stadsnäten ska vara Norrskan AB:s kunder.

Bolaget ska alltid präglas av oberoende och neutralitet gentemot operatörer och växa genom spridning inom området.

Norrskan AB ägs av Borlänge Energi, Gävle Energi AB, Region Gävleborg, Helsing Net AB, Härnösand Energi och Miljö AB, Jämtkraft Telecom AB, Sandviken Energi AB, Sundsvall Energi Elnät AB och Söderhamn Teknikpark AB samt Hofors, Hudiksvalls, Ljusdals, Nordanstigs och Ockelbo kommuner.

Kommunalförbundet Inköp Gävleborg

I och med att Gävle kommun lämnade förbundet antogs en ny förbundsordning som började gälla från den 1 januari 2020. Medlemskommunerna återgick då till att bli upphandlande myndigheter. Det innebär att förbundet inte längre har uppdrag att upphandla åt medlemskommunerna.

Den nya rollen är att agera som förvaltare av tidigare ingångna avtal. Förbundet ska verka till dess avtalen löper ut eller hävs. Därefter ska det avvecklas.

För 2022 budgeterades ett negativt resultat, eftersom direktionen 2020 beslutade att inte ta ut några medlemsavgifter. Förbundet bedömdes kunna använda ansamlat överskott från tidigare år för att täcka förbundets kostnader fram tills det avvecklas.

MittSverige Vatten och Avfall AB

MittSverige Vatten och Avfall AB (MSVA) är Sundsvalls, Timrå och Nordanstigs kommuners gemensamma bolag för va- och avfallssamverkan över kommungränserna. Bolaget har ett övergripande ansvar för utveckling, drift och underhåll av de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna i kommunerna. I Sundsvall ansvarar bolaget även för insamling av hushållsavfall och kommunens tre återvinningscentraler. I MSVA återfinns alla medarbetare som arbetar för MSVA-gruppens uppdrag.

Bolaget ägs av Sundsvall Vatten AB (76 procent), Timrå Vatten AB (18 procent), Reko Sundsvall AB (4 procent) och Nordanstig Vatten AB (2 procent).

Resultatet i bolaget fördelas till ägarbolagen, så att resultatet efter skatt och bokslutsdispositioner alltid är noll.

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, kommunen (tkr)	Utgifter sedan projektens start			Varav årets investeringar		
	Beslutad totalutgift	Ackumulerat utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt						
Infrastruktur, skydd	8 042	3 567	4 475	8 042	3 567	4 475
Fritid och kultur	0	0	0	0	0	0
Pedagogisk verksamhet	44 546	45 642	-1 096	10 701	11 735	-1 033
<i>Varav ny förskola Gnarp</i>	<i>42 000</i>	<i>42 537</i>	<i>-537</i>	<i>7 457</i>	<i>7 994</i>	<i>-537</i>
Vård och omsorg	2 822	2 631	191	2 822	2 631	191
Affärsverksamhet	0	0	0	0	0	0
Övrig verksamhet	3 723	2 491	1 233	3 723	2 491	1 233
<i>Varav kommunhus säkerhet</i>	<i>381</i>	<i>495</i>	<i>-115</i>	<i>381</i>	<i>495</i>	<i>-115</i>
Summa färdigställda projekt	59 133	54 330	4 803	25 289	20 423	4 866
Pågående projekt						
Infrastruktur, skydd	75 784	57 315	18 469	25 963	7 908	18 055
<i>Varav bredband</i>	<i>67 000</i>	<i>55 607</i>	<i>11 393</i>	<i>17 179</i>	<i>6 200</i>	<i>10 979</i>
<i>Varav EPC</i>	<i>3 055</i>	<i>4 639</i>	<i>-1 584</i>	<i>0</i>	<i>1 620</i>	<i>-1 620</i>
Fritid och kultur	43 180	4 205	38 975	43 176	4 200	38 976
<i>Varav ny idrottshall Bergsjö</i>	<i>40 000</i>	<i>2 629</i>	<i>37 371</i>	<i>39 996</i>	<i>2 625</i>	<i>37 371</i>
Pedagogisk verksamhet	66 586	58 097	8 489	23 979	19 388	4 591
<i>Varav EPC</i>	<i>52 486</i>	<i>49 858</i>	<i>2 628</i>	<i>15 540</i>	<i>14 133</i>	<i>1 407</i>
Vård och omsorg	43 688	14 641	29 046	13 005	11 047	1 958
<i>Varav nytt SÄBO</i>	<i>10 000</i>	<i>0</i>	<i>10 000</i>	<i>10 000</i>	<i>0</i>	<i>10 000</i>
<i>Varav EPC</i>	<i>32 504</i>	<i>13 405</i>	<i>19 099</i>	<i>1 821</i>	<i>10 262</i>	<i>-8 441</i>
Affärsverksamhet	1 154	0	1 154	200	0	200
<i>Varav fastighetsnära insamling</i>	<i>1 154</i>	<i>0</i>	<i>1 154</i>	<i>200</i>	<i>0</i>	<i>200</i>
Övrig verksamhet	8 517	2 955	5 562	8 517	2 955	5 562
<i>Varav kommunhus säkerhet</i>	<i>6 000</i>	<i>776</i>	<i>5 224</i>	<i>4 062</i>	<i>776</i>	<i>3 286</i>
Summa pågående projekt	238 909	137 213	101 695	114 840	45 498	69 342
Summa investeringsprojekt	298 042	191 544	106 498	140 129	65 921	74 208

Ordlista och begrepp

Ordlista

Anläggningstillgångar	Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk. Kan vara immateriella (goodwill med mera), materiella (mark, byggnader, maskiner med mera) eller finansiella (aktier, andelar med mera).
AME	Arbetsmarknadsenheten.
Avskrivning	Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.
Avsättningar	Avser ekonomiska förpliktelser som inte är helt bestämda till storlek eller förfallotidpunkt.
Eget kapital	Visar hur stor del av tillgångarna som ej finansierats med främmande kapital (skulder). Består av anläggningsskapital och rörelsekapital.
HR	Human Resources, personalresurser.
HVB	Hem för vård och boende.
Internränta	Kalkylmässig kostnad för det kapital (bundet i anläggnings- och omsättningstillgångar) som utnyttjas inom en viss verksamhet.
Jämförelsestörande poster	Post som är resultatet av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder.
Kapitalkostnader (kpk)	Benämningen på internränta och avskrivning. Det är den här ersättningen förvaltningarna erlägger för gjorda investeringar.
KF	Kommunfullmäktige.
KL	Kommunallagen.
Kortfristiga fordringar	Fordringar som förfaller till betalning inom ett år.
Kortfristiga skulder	Skulder med en löptid understigande ett år.
KPI	Konsumentprisindex. Ett mått på prisutvecklingen.
KS	Kommunstyrelsen.
Likviditet	Ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. Visar omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.
LIS-områden	Landsbygdsutveckling i strandnära lägen.
LOV	Lagen om valfrihet.
LU	Ledningsutskottet.
Långfristiga fordringar	Fordringar som förfaller till betalning senare än ett år.
Långfristiga skulder	Skulder med en löptid överstigande ett år.
NBAB	Nordanstigs Bostäder AB.
NFAB	Nordanstigs Fastighets AB.
NFVAB	Nordanstigs Fjärrvärme AB.

Ordlista

Nettokostnader	Verksamhetens kostnader minskade med verksamhetens intäkter, bidrag med mera.
NKFAB	Nordanstigs Kommunfastigheter AB.
NVAB	Nordanstig Vatten AB.
Nyckeltal	Ett mått på verksamheten. Exempelvis kostnad per enhet eller tjänster per brukarantal.
Omsättningstillgångar	Tillgångar som inte är anläggningstillgångar. Exempelvis förråd, fordringar, kortsiktiga placeringar, kassa och bank.
OU	Omsorgsutskottet.
Rörelsekapital	Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.
SKR	Sveriges Kommuner och Regioner. En arbetsgivar- och medlemsorganisation för Sveriges 290 kommuner och 21 regioner.
SFB	Socialförsäkringsbalken om rätt till assistansersättning.
Soliditet	Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar andelen eget kapital av totala tillgångar.
Stratsys	Kommunens planerings- och kvalitetsledningssystem.
Säbo	Särskilt boende, äldreomsorg.
UU	Utbildningsutskottet.
ÅR	Årsredovisning.

Revisionens verksamhetsberättelse för 2022.

Kommunen har fem revisorer som under år 2022 genomfört en granskande och främjande revision inom ramen för god revisionssed. Revisorernas uppgift är att ta tillvara kommuninnevånarnas intressen och vara kontrollorgan till kommunfullmäktige. Revisorerna granskar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisionens arbete innefattar årlig granskning av all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Granskningar sker i den omfattning som följer av god revisionssed med utgångspunkt från upprättad riskanalys. Revisorernas arbete syftar även till att ge förbättringsförslag till kommunen med anledning av genomförda granskningar.

Revisorerna ska bedöma om resultaten i delårsrapporten och i årsbokslutet är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin under perioden.

Kommunrevisionen har även ett samordnande ansvar för granskningen av kommunala bolag och stiftelser. Valda lekmannarevisorer och revisorer hämtas ur kretsen av förtroendevalda revisorer i kommunen. Utöver detta sker en granskning av kommunstyrelsens uppsiktspflicht över bolag och stiftelser.

Viktiga händelser:

Revisorerna har under verksamhetsåret:

- följt nämndernas, styrelsens och de kommunala företagens verksamheter
- sammanträffat med styrelse, fullmäktiges presidium, förvaltningschefer samt tjänstemän inom olika områden
- sammanträffat med kommunstyrelsen
- följt den fastställda revisionsplanen
- deltagit i olika utbildningar

Redovisning har skett av genomförd granskning i rapporter och revisionsberättelsen.

Bland genomförda granskningsprojekt under revisionsåret 2022 kan nämnas:

- Granskning –Ekonomi- och verksamhetsstyrning
- Grundläggande granskning
- Granskning av delårsbokslut och årsbokslut
- Granskning god ekonomisk hushållning delårsbokslut och årsbokslut

Resultat:

Revisionens budget för verksamhetsåret var 700 tkr. Årets kostnader uppgår till 702 tkr. Avvikelsen mot budget uppgår till 2 tkr.

Framtid:

Revisionen följer förändringar som kommer att ske under 2023 och hur detta kommer att påverka kommunen. Med de utmaningar kommunens står inför både verksamhetsmässigt och ekonomiskt, behövs politiska beslut gällande vilken verksamhet Nordanstigs kommun ska bedriva i framtiden.

Fokus för 2023 för revisionen blir att fortsatt granska hur styrelse, nämnder och bolag arbetar för en långsiktig hållbar utveckling. Genom bland annat dialog och revisionsgranskningar kommer revisionen följa kommunens arbete med att säkerställa en tillfredsställande intern kontroll, koncernnytta och kommunens pågående arbete för att få verksamhet och ekonomi att harmonisera.

Nordanstig 2023-02-23

För Nordanstigs kommuns revisorer

Pär Westberg
Ordförande

Revisionsberättelse

Revisorerna i Nordanstigs kommun

2023-04-17

Till
Fullmäktige i Nordanstigs kommun
organisationsnummer 212000-2312

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2022”.

Resultatet för 2022 är positivt och uppgår till 56,9 mnkr. Orsakerna till kommunens positiva resultat är framför allt ökade skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens verksamheter redovisar för året en negativ budgetavvikelse om -3,8 mnkr. Budgetavvikelsen är hänförlig till kommunstyrelsens vård- och omsorgsverksamhet vilken redovisar ett underskott om 17,1 mnkr.

Revisorerna är oroade över den ekonomiska utvecklingen inom kommunens vård och omsorgsverksamhet. Revisorerna konstaterar att trots ett positivt resultat i kommunen så ställer den ekonomiska situationen höga krav på att styrelse och nämnder bedriver ett aktivt arbete med att vidta tydliga åtgärder för att anpassa verksamheterna till de av fullmäktige tilldelade ramarna.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt men ur ekonomisk synpunkt inte helt tillfredsställande sätt.

Totalt redovisar kommunstyrelsens vård och omsorgsverksamhet ett underskott om 17,1 mnkr. Revisorerna bedömer att det är väsentligt att kommunstyrelsen säkerställer en aktiv styrning och att nödvändiga åtgärder vidtas för att bedriva verksamheten som redovisar underskott inom de av fullmäktige tilldelade ramarna.

Vi bedömer sammantaget att nämnderna har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Genomförd granskning har påvisat avvikelser mot lag och god sed avseende upplysningar i förvaltningsberättelsen, driftredovisningen, investeringsredovisningen och notupplysningen. Noterade avvikelser bedöms dock inte vara väsentliga och påverkar inte den rättvisande bilden.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll inte helt varit tillräcklig.

Det är av yttersta vikt att styrelsen säkerställer ett systematiskt arbete och att åtgärder vidtas för att nå en ekonomi i balans. Totalt redovisar kommunstyrelsens vård och omsorgsverksamhet ett underskott om 17,1 mnkr.

Enligt Kommunallagen och kommunens internkontrollreglemente har styrelsen och nämnderna ansvaret för den interna kontrollen inom sitt område, dvs. att de ska tillämpa en intern kontroll som säkrar en effektiv förvaltning och undviker att allvarliga fel begås. Av reglementet framgår bland annat att nämnderna årligen ska anta en internkontrollplan och att uppföljning ska ske i samband med delårsrapport och årsredovisning. Genomförda granskningar har påvisat att de finns brister i arbetet med internkontroll varför revisorerna ser det som väsentligt att åtgärder vidtas för att säkerställa en god intern kontroll och en följsamhet till kommunens internkontrollreglemente.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt. Vidare bedömer vi att resultatet i årsredovisningen är delvis förenligt med de verksamhetsmässiga målen som beslutats av fullmäktige. Två av tre verksamhetsmål kan enligt årsredovisningen bedömas som uppfyllda och ett bedöms som ej uppfyllt. Utifrån lämnad redogörelse lämnas kommentarer om måluppfyllelse men vi konstaterar att denna kan utvecklas med ett tydligt ställningstagande om målet bedöms uppfyllt eller ej. Vi ser det som en brist att lämnad redovisning saknar redogörelse för ett antal indikatorer som återfinns i budget för år 2022.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att gemensam nämnd för FoU Valfärd och Hjälpmedel, Norrhälsinge miljö- och räddningsnämnd, företagshälsovårdsnämnden samt Överförmyndarnämnden beviljas ansvarsfrihet för 2022.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2022.

Nordanstigs kommun 2023 04 17

Pär Westberg

Barbro Walldin

Eva Nilsson

Michael Gradin

Anders Gillgren

**NORDANSTIGS
KOMMUN**

Box 56, 829 21 Bergsjö Telefon: 0652-360 00
www.nordanstig.se